

รายงานวิจัย

เรื่อง

ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ผู้วิจัย

บัณฑิต อนุญาหงษ์

TNI

สำนักวิชาพื้นฐานและภาษา
สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ปีการศึกษา 2551

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่มีต่อการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้าน เนื้อหาหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน ตลอดจนรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 447 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling Technique) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ (%) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยสรุปได้ดังต่อไปนี้

1. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้สอน มีระดับความพึงพอใจมาก ส่วนด้านกระบวนการเรียนการสอนมีระดับความพึงพอใจปานกลาง
2. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นให้ข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ควรเปลี่ยนเนื้อหาบทเรียนให้หลากหลาย และจัดทำตำราเรียนเอง ด้านกระบวนการเรียนการสอน ควรมีกิจกรรมการสอนที่หลากหลาย เช่น ฟังเพลง แสดงบทบาทสมมติ พูดหน้าชั้นเรียน ด้านสื่อการเรียนการสอน ควรใช้สื่อการสอนที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง และด้านครูผู้สอน ควรให้อาจารย์ชาวไทยและต่างประเทศใช้มาตรฐานในการสอนที่เหมือนกัน

ABSTRACT

The purposes of this research were to study satisfaction in learning English of Thai-Nichi Institute of Technology students in four aspects: Curriculum, Teaching – learning process, Teaching materials and Instructors and to gather supplemental suggestions.

Research samples were 447 Thai-Nichi Institute of Technology students derived through Stratified Random Sampling technique. The Instrument used for gathering the data were the rating-scale and open-ended questionnaire. The statistics used for analyzing the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The research findings were as follows:

1. Satisfaction in learning English of Thai-Nichi Institute of Technology students as a whole was in high level. When considered in each aspect, it was found that their satisfaction were at high level on Curriculum, Teaching materials, and Instructors, while their satisfaction in Teaching-learning process was at a moderate level.
2. Thai-Nichi Institute of Technology students had supplemental suggestions: to change the curriculum to various dimensions and to create teaching materials in Curriculum, to organize more activities in Teaching-learning process, to use Self-Access Learning materials for learners in Teaching Materials, and to demonstrate the same standard between Thai and foreign instructors for teaching in Instructors.

สารบัญ

บทที่	หน้า
คำนำ	
บทคัดย่อ	
Abstract	
สารบัญ	
บัญชีตาราง	
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	2
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	3
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ประวัติความเป็นมาของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.....	6
หลักสูตรการศึกษาของสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา.....	11
แนวคิดและทฤษฎีด้านการเรียนรู้.....	16
ทฤษฎีจิตวิทยาการเรียนรู้ของบุคคล.....	16
แนวคิดด้านการเรียนรู้ภาษา.....	20
ทฤษฎีด้านความพึงพอใจ.....	39
ทฤษฎีแรงจูงใจ.....	44
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	48
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	67
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	67
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
การอภิปรายผล.....	70
ข้อเสนอแนะ.....	72
บรรณานุกรม.....	74
ภาคผนวก.....	81
แบบสอบถามการวิจัย.....	82

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นจำแนกตามสาขาวิชา และชั้นปีที่1 และปีที่2 และกลุ่มที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ.....	49
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มเป็นห้องเรียน.....	50
3 ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.....	54
4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนวิชา ภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นโดยรวมและรายด้าน.	56
5 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจ ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ด้านเนื้อหา หลักสูตรจำแนกเป็นรายชื่อ.....	57
6 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจ ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ด้านกระบวนการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	59
7 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจ ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	60
8 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจ ในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ด้านผู้สอน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	62
9 ค่าความเฉลี่ย ร้อยละของคะแนนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเรียน วิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น.....	64

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศในปัจจุบันนั้นจะต้องจัดกระบวนการเรียนรู้ตามแนวการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในมาตราที่ 23 ได้กำหนดการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ต้องเน้นความสำคัญทั้งความรู้ คุณธรรม กระบวนการเรียนรู้ และบูรณาการตามความเหมาะสมของแต่ละระดับการศึกษาในเรื่อง ความรู้เกี่ยวกับตนเอง และความรู้ ความสัมพันธ์ของตนเองกับสังคม ได้แก่ ครอบครัว ชุมชน ชาติ และสังคมโลก รวมถึงความรู้เกี่ยวกับประวัติศาสตร์ความเป็นมาของสังคมไทยและระบบการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ความรู้และทักษะด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมทั้งความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เรื่องการจัดการ การบำรุงรักษาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลยั่งยืน ความรู้เกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม การกีฬา ภูมิปัญญาไทยและการประยุกต์ใช้ภูมิปัญญา ความรู้ และทักษะด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษา ความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ 2542: 14)

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เป็นสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนเพื่อพัฒนาและผลิตบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีคุณภาพในด้านเทคโนโลยีและอุตสาหกรรม นอกจากนี้ยังได้มีนโยบายให้นักศึกษามีศักยภาพที่ดีในด้านการสื่อสารด้วยภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ การเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาเป็นเรื่องที่สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้ ในการนี้สถาบันได้จัดให้มีการเปิดสอนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นวิชาบังคับ 3 รายวิชาให้แก่นักศึกษาทุกคณะของสถาบันฯ และยังมีการเปิดวิชาเลือกของภาษาอังกฤษในแต่ละสาขาวิชาอีกด้วย (คู่มือนักศึกษา 2552: 24) ซึ่งทำให้มีความมั่นใจได้ในระดับหนึ่งว่า นักศึกษาที่เรียนจบไปจากสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่ใช้การได้ดี ขณะเดียวกันทางสถาบันฯ ยังได้จัดเตรียมความพร้อมด้านอื่นๆ ให้แก่นักศึกษาในการเรียนภาษาอังกฤษอีก เช่น การจัดเตรียมตำราเรียนที่มีความเหมาะสม จัดหาครูผู้สอนที่มีคุณภาพและมีทักษะในการสอน รวมทั้งการจัดหาเทคนิควิชาการสอนที่มีประสิทธิภาพและการจัดเตรียมสื่อการสอนประเภทต่างๆ ที่มีความเหมาะสมในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ปัจจุบันการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษมีความจำเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และการ

ประกอบอาชีพ ตลอดจนเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรในยุคโลกาภิวัตน์เพื่อให้สามารถนำประเทศสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจเช่นเดียวกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งเน้นให้เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้ นักเรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้ตามความต้องการในสถานการณ์ต่างๆ และใช้เป็นเครื่องมือในการค้นคว้าหาความรู้ในการเรียนวิชาอื่นๆ และสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรมไปสู่สังคมโลก (กรมวิชาการ 2544: 1-2)

ทั้งนี้ความพึงพอใจในการเรียนรู้ก็เป็นส่วนสำคัญในการที่จะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษ เนื่องจากวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ต้องใช้การติดต่อสื่อสารและพูดคุยในยุคโลกาภิวัตน์ ความพึงพอใจในการทำกิจกรรมการเรียนวิชาภาษาอังกฤษจึงเป็นความสุขสบายที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นความสุขสบายที่เกิดจากการเข้าร่วม ได้รู้เห็นกิจกรรมนั้น แอปเปิ้ล ไวท์ (Apple White 1956: 78) และความพึงพอใจของมนุษย์นั้นเป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม การที่จะรู้ว่ามีมนุษย์มีความพึงพอใจในการเรียนจึงต้องอาศัยจากการสังเกตและการ ในปัจจุบัน สถาบันฯ มีการเปิดสอนภาษาอังกฤษให้นักศึกษาคณะต่างๆ มาเป็นเวลาหนึ่งปีครึ่งแล้ว แต่ยังไม่มีการศึกษาเพื่อหาข้อมูลอย่างเป็นระบบเพื่อดูว่านักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษหรือไม่ อย่างไรบ้าง และการเรียนการสอนด้วยวิธีการอย่างไรจึงจะทำให้ นักศึกษามีความพึงพอใจมากและมีความกระตือรือร้นที่จะศึกษาภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ความต้องการและแรงจูงใจ โวลแมน (Wolman 1973: 304)

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยการสร้างเครื่องมือในการวิจัย คือ แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเนื้อหาหลักสูตร ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้สอน เพื่อสอบถามนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ปีที่ 1 และปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551 ซึ่งผลที่ได้จากการทดลองในครั้งนี้จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนและสื่อการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้ต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้สอน
2. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของภาควิชาภาษาอังกฤษ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ความสำคัญของการวิจัยครั้งนี้

1. ผลจากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงระดับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในปีการศึกษาต่อไป
2. ผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ ทำให้ได้ข้อเสนอนะ เพื่อนำไปวางแผนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้เป็นการศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น พัฒนาการ สวนหลวง กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2551 โดยมีประชากรและกลุ่มตัวอย่าง และตัวแปรที่ศึกษา ดังนี้

1. ประชากร ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น พัฒนาการ กรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 824 คน ซึ่งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นได้มีการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาจำนวน 3 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมี 6 สาขาวิชา ได้แก่ วิศวกรรมยานยนต์ วิศวกรรมการผลิต วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการอุตสาหกรรม และบริหารธุรกิจญี่ปุ่น

2. กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 447 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling Technique) นำมาเป็นจำนวน 447 คน

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ สภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งได้แก่

3.1.1 เพศ

- ชาย
- หญิง

3.1.2 อายุ

3.1.3 ชั้นปีที่ศึกษา

- ปีที่ 1
- ปีที่ 2

3.1.4 หลักสูตรที่ศึกษา

- 4 ปี
- ต่อเนื่อง
- อื่นๆ

3.1.5 วิชาเอกที่ศึกษา

- วิศวกรรมยานยนต์
- วิศวกรรมการผลิต
- วิศวกรรมคอมพิวเตอร์
- เทคโนโลยีสารสนเทศ
- การจัดการอุตสาหกรรม
- บริหารธุรกิจญี่ปุ่น

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ใน 4 ด้าน ได้แก่

- 3.2.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร
- 3.2.2 ด้านกระบวนการเรียนการสอน
- 3.2.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 3.2.4 ด้านผู้สอน

นิยามศัพท์เฉพาะ

ความพึงพอใจ หมายถึง ความชอบใจ ความเต็มใจ ความถูกต้อง ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านครูผู้สอน ของนักศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

การเรียน หมายถึง การเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาปีที่ 1 และปีที่ 2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

วิชาภาษาอังกฤษ หมายถึง วิชาภาษาอังกฤษที่นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ชั้นปีที่ 1 และปีที่ 2 คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2551

สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น หมายถึง สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่เปิดสอนระดับอุดมศึกษา ในปีการศึกษา 2551 โดยมี 3 คณะ คือ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งแบ่งออกเป็น 6 สาขาวิชา ประกอบด้วย สาขาวิศวกรรมยานยนต์ สาขาวิศวกรรมการผลิต สาขาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ สาขาเทคโนโลยีสารสนเทศ สาขาการจัดการอุตสาหกรรม และสาขาบริหารธุรกิจญี่ปุ่น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจ ทฤษฎีการเรียนรู้ และทฤษฎีการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับดำเนินการวิจัยโดยเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น
2. หลักสูตรการศึกษาของสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา
3. แนวคิดและทฤษฎีด้านการเรียนรู้
 - 3.1 แนวคิดด้านจิตวิทยาการเรียนรู้ของบุคคล
 - 3.2 แนวคิดด้านการเรียนรู้ภาษา
5. ทฤษฎีด้านความพึงพอใจและแรงจูงใจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. งานวิจัยภายในประเทศ
2. งานวิจัยต่างประเทศ

1. ประวัติความเป็นมาของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) หรือ ส.ส.ท.เป็นสถาบันที่ก่อตั้งขึ้นโดยความร่วมมือร่วมใจ และความเสียสละของกลุ่มบุคคลที่เคยไปศึกษาและฝึกงานในประเทศญี่ปุ่น โดยมี ฯพณฯ สมหมาย ฮุนตระกูล เป็นประธานคณะกรรมการก่อตั้ง และได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก อาจารย์โงอิชิ โฮซุมิ อดีตประธานคณะกรรมการสมาคมความร่วมมือทางเศรษฐกิจญี่ปุ่น-ไทย ส.ส.ท.ได้รับการสนับสนุนด้านการดำเนินการดำเนินกิจกรรมจากกระทรวงเศรษฐกิจ การค้าและอุตสาหกรรม (METI) ประเทศญี่ปุ่นตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ส.ส.ท.ก่อตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 24 มกราคม 2516 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีใหม่ๆ แก่บุคลากรไทย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาการดำเนินงานของส.ส.ท.มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง และสร้างชื่อเสียงในหลายด้าน อาทิเช่น การจัดอบรมสัมมนาด้านเทคโนโลยีและการจัดการ การจัดสอนภาษาต่างประเทศ คือ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาอังกฤษ และภาษาจีน การให้บริการสอบเทียบเครื่องมือวัดทางอุตสาหกรรมและวิเคราะห์สิ่งแวดล้อม การจัดพิมพ์หนังสือและวารสารทางด้านเทคโนโลยี และการจัดการใหม่ๆ และให้คำปรึกษาแก่สถานประกอบการในภาคอุตสาหกรรมมากมาย จาก

ประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในด้านการฝึกอบรมวิชาการสาขาต่างๆ ให้กับสถานประกอบการ ในภาคอุตสาหกรรม ประกอบกับการเป็นศูนย์รวมผู้เชี่ยวชาญหลากหลายสาขา จึงทำให้ส.ส.ท.มี คำริที่จะจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาที่สร้างบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญในเทคโนโลยีเฉพาะทางขึ้น เพื่อ ป้อนบุคลากรให้แก่สถานประกอบการภาคอุตสาหกรรมของไทย และในปี พ.ศ.2548 ส.ส.ท.จึงได้ ดำเนินโครงการจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาขึ้นในนาม “สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น” โดยใช้คำย่อว่า ส.ท.ญ. หรือในชื่อภาษาอังกฤษว่า “Thai-Nichi Institute of Technology” โดยใช้คำย่อว่า TNI

ปรัชญา

สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) มีปรัชญาในการดำเนินงานที่ว่า “เผยแพร่วิทยาการ สร้างฐานเศรษฐกิจ” ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงทิศทางและเป้าหมายการดำเนินงานและการบริการต่างๆ ที่เด่นชัดของสมาคมฯ ตลอดระยะเวลาการดำเนินงานกว่า 32 ปีที่ผ่านมา สมาคมฯ ได้แสดงบทบาท เสมือนสะพานแห่งการถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการบริหารและวิศวกรรมจากญี่ปุ่นสู่บุคลากรไทย ให้เป็นไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งนับว่าเป็นองค์การที่มีส่วนร่วมสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้ มีความรู้ความสามารถ และเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ คณะกรรมการก่อตั้ง สถาบันฯ จึงดำริให้ปรัชญาการดำเนินงานของสมาคมฯ และสถาบันฯ มีความสอดคล้องกัน เพื่อ เสริมสร้างคุณค่ากิจกรรมและงานบริการของกันและกัน และขยายบทบาทการให้บริการโดยให้ สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เป็นสถาบันการศึกษาที่เน้นการสร้างและพัฒนาบุคลากรของประเทศ และเป็นแหล่งพัฒนาวิทยาการและองค์ความรู้ใหม่ๆ และให้สถาบันฯ เป็นหนึ่งในช่องทางเพื่อ เผยแพร่วิทยาการและองค์ความรู้เหล่านั้นแก่สังคม โดยเฉพาะแก่ภาคอุตสาหกรรมของไทย ด้วย เหตุนี้ปรัชญาการดำเนินงานของสถาบันฯ จึงมีว่า “พัฒนาวิทยาการ เสริมสร้างอุตสาหกรรม เพื่อ เศรษฐกิจและสังคม”

ปณิธาน

“สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มุ่งมั่นเป็นสถาบันอุดมศึกษาชั้นนำของประเทศที่เป็น ศูนย์กลางทางวิชาการและวิชาชีพเฉพาะทางชั้นสูง เพื่อเป็นแหล่งสร้างและพัฒนาบุคลากรในด้าน เทคโนโลยีอุตสาหกรรมและเทคโนโลยีการบริหารจัดการที่ทันสมัย มีความเป็นเลิศทางวิชาการ การประยุกต์ และการเผยแพร่องค์ความรู้แก่สังคมโดยยึดมั่นในคุณธรรมและจิตสำนึกต่อสังคม”

พันธกิจ

1. จัดการการศึกษาระดับอุดมศึกษาในสาขาวิชาชีพเฉพาะทางชั้นสูงที่เป็นความต้องการของภาค ธุรกิจและ ภาคอุตสาหกรรม โดยมุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ การปฏิบัติ และการประยุกต์ใช้จริง

2. พัฒนานักศึกษาให้มีความรู้คู่คุณธรรม คิดเป็นทำเป็น มีความรับผิดชอบในการทำงานเป็นแบบอย่างที่ดีและมีจิตสำนึกต่อสังคม
3. ดำเนินการวิจัย สร้างสรรค์และพัฒนาเทคโนโลยีและองค์ความรู้ใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการเรียนการสอน การพัฒนาภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม
4. ถ่ายทอดความรู้และเทคโนโลยีขั้นสูง เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของภาคธุรกิจและอุตสาหกรรม
5. ทำนุบำรุง ส่งเสริม เผยแพร่ และแลกเปลี่ยนศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย

สัญลักษณ์และสีประจำสถาบัน

สัญลักษณ์ของสถาบันฯ

รูปร่างของเครื่องหมาย ประกอบด้วย

1. พื้นเพื่องสีน้ำเงิน และมีชื่อสถาบันฯ เป็นภาษาอังกฤษอยู่บนพื้นเพื่อง
2. สัญลักษณ์ตัวอักษร A รูปทรงคล้ายหน้าจั่วทรงไทย ปลายยอดทะลุพื้นเพื่อง และมีตัวอักษรย่อชื่อ สถาบันฯ เป็นภาษาอังกฤษว่า "TNI" และมีสีแดง

ความหมายของเครื่องหมาย

1. พื้นเพื่อง หมายถึง การพัฒนาที่ต่อเนื่อง ไม่หยุดนิ่ง ซึ่งแสดงว่าเป็นคุณลักษณะของสถาบันฯ ที่เป็นสถาบันการศึกษาด้านเทคโนโลยีที่จะต้องมีความทันสมัย และพัฒนาตนเองให้ทันเทคโนโลยีที่เปลี่ยนไปอยู่ตลอดเวลา เพื่อสามารถผลิตบุคลากรได้ตรงกับความต้องการตามกาลเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป
2. สัญลักษณ์ตัวอักษร A ที่มีรูปทรงคล้ายหน้าจั่วทรงไทย หมายถึง การเป็นสถาบันฯ แห่งภูมิภาคเอเชียที่คงเอกลักษณ์ความเป็นไทย ส่วนปลายยอดทะลุพื้นเพื่องออกไป แสดงถึงองค์ความรู้และปัญญาที่ไม่มีกรอบ ไม่มีพรมแดน ซึ่งแทนความเป็นสถานศึกษาด้านเทคโนโลยี และนวัตกรรมที่มีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ที่ไร้พรมแดน

สีประจำสถาบันฯ

สถาบันฯ ใช้สีน้ำเงิน และสีแดงเป็นสีประจำสถาบันฯ

1. สีน้ำเงิน เป็นสีประจำสมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น) ซึ่งเป็นองค์การผู้ก่อตั้งและเงินทุนสถาบันพระมหากษัตริย์นอกจากนี้สีน้ำเงินยังหมายถึง สติปัญญา ความกว้างไกล ความ

สูงส่งและมีเกียรติ ซึ่งสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งที่ต้องการให้สถาบันฯ แห่งนี้ เป็นสถานศึกษาที่ส่งเสริมการศึกษาของบุคลากรของไทยให้มีวิสัยทัศน์ ความรู้และสติปัญญาที่กว้างไกล สามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้ด้วยความภาคภูมิใจ ด้วยเกียรติและศักดิ์ศรี

2. สีแดง เป็นสีของพระอาทิตย์และทิศตะวันออก ซึ่งบ่งบอกความเป็นสถาบันฯ ที่มุ่งสั่งสมและถ่ายทอดความรู้ แนวคิด ปรัชญา และเทคโนโลยีตะวันออก โดยเฉพาะจากญี่ปุ่น นอกจากนี้สีแดงยังเป็นสีแห่งความเจริญรุ่งเรือง ความสำเร็จ และคุณธรรม ซึ่งถือเป็นเจตนารมณ์ของผู้ก่อตั้งที่ต้องการให้บัณฑิตที่จบจากสถาบันฯ เป็นบุคลากรที่มีคุณธรรม ความสำเร็จ สามารถสร้างความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเอง องค์กร และประเทศชาติ

ลักษณะเด่นของสถาบันฯ

1. ผลิตนักศึกษาที่มีความเชี่ยวชาญทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติตามแนวคิด Monotsukuri
2. ฝึกงานจริงในสถานประกอบการ จบแล้วมีโอกาสได้งานทำทันที
3. เน้นภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษ
4. มีโครงการแลกเปลี่ยนนักศึกษากับมหาวิทยาลัยในประเทศญี่ปุ่น
5. มีทุนการศึกษาสนับสนุนจากองค์กรและบริษัทต่างๆ
6. มีหลักสูตรปริญญาตรี ปริญญาโท และหลักสูตรพิเศษวันเสาร์ - อาทิตย์

สิ่งอำนวยความสะดวก

ห้องเรียน

ห้องเรียนของสถาบันฯ ใช้ระบบปรับอากาศทุกห้อง พร้อมสรรพด้วยโสตทัศนูปกรณ์ครบครัน มีการจัดรูปแบบห้องเรียนที่ยืดหยุ่นตามเนื้อหาแต่ละวิชา โดยเน้นให้เกิดการโต้ตอบระหว่างผู้สอนและนักศึกษาอย่างทั่วถึง

ห้องปฏิบัติการ

ได้แก่ ห้องปฏิบัติการสำหรับสาขาวิศวกรรมยานยนต์ เป็นห้องสำหรับการฝึกปฏิบัติการในด้านเคมี ฟิสิกส์ วิศวกรรมพื้นฐาน ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ปฏิบัติการยานยนต์ อุณหพลศาสตร์ การออกแบบทางวิศวกรรม และการทดสอบทางวัสดุศาสตร์ ส่วนห้องปฏิบัติการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ที่ใช้สำหรับการศึกษาภาคปฏิบัติในด้านการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การจัดการระบบฐานข้อมูล การสื่อสารและเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และคอมพิวเตอร์กราฟฟิก

ศูนย์คอมพิวเตอร์

มีเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัย ซึ่งสามารถให้บริการแก่คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ และนักศึกษา ในการสืบค้นข้อมูลสารสนเทศทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมทั้งเพื่อใช้ในการเรียนการสอน การฝึกอบรมเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ และการฝึกอบรมโปรแกรมใช้งานต่างๆ นอกจากนี้ ศูนย์คอมพิวเตอร์ยังให้บริการการเข้าถึงข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตเพื่อความสะดวกรวดเร็วของนักศึกษาในการตรวจสอบข้อมูล อาทิ การลงทะเบียนเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต ตรวจสอบตารางเรียนที่เปิดสอน ผลสอบประจำภาคการเรียน และดาวน์โหลดสื่อการสอนที่นักศึกษาขาดเรียนได้ สถาบันฯ ยังให้ความสำคัญแก่นักศึกษาที่ทำงานในองค์กรต่างๆ ที่ไม่สามารถเข้าเรียนในห้องเรียนได้ในบางคาบวิชา สามารถเรียนผ่านระบบ Tele-Conference ได้ และเพื่อเป็นการรองรับปริมาณ การใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และแนวโน้มการใช้ Notebook ส่วนบุคคลมากขึ้น จึงได้ติดตั้งระบบ Wireless LAN ความเร็วสูงในอาคารเรียนและอาคารอำนวยการด้วย

สำนักหอสมุด

เป็นศูนย์กลางการให้บริการสารสนเทศทางวิชาการ เพื่อเพิ่มพูนคุณภาพทางการศึกษาและประสิทธิภาพการเรียนการสอน โดยมีหนังสือ วารสาร นิตยสารทั้งไทยและต่างประเทศ รวมทั้งสื่อการเรียนการสอนต่างๆ ได้แก่ วีดีโอ ดิสเกตต์ เทปคาสเซต ซีดีรอม และดีวีดี ที่บรรจุเนื้อหาวิชาการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ นอกจากนี้ สำนักหอสมุดยังมีเครื่องคอมพิวเตอร์ และโปรแกรมระบบงานห้องสมุดเพื่อให้บริการในการสืบค้นข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และยังให้บริการยืมหนังสือระหว่างห้องสมุดอีกด้วย

ศูนย์ปฏิบัติการทางภาษาและห้องเรียนรู้ด้วยตนเอง

เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะทางภาษาอังกฤษและภาษาญี่ปุ่น ทั้งการพูด การอ่าน และการเขียน ผ่านสื่อการศึกษาและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทันสมัย นอกจากนี้ ทางศูนย์ปฏิบัติการทางภาษายังจัดให้มีอาจารย์เจ้าของภาษาเป็นอาจารย์ประจำ และให้บริการสอบวัดระดับความรู้ และการออกไปรับรองความรู้ด้านภาษาอีกด้วย

ห้องกิจกรรมนักศึกษา

เกิดขึ้นจากการที่สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เห็นความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษา จึงจัดให้มีการสนับสนุนด้านการเงินบางส่วนพร้อมจัดสถานที่ ตลอดจนสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการทำกิจกรรมของนักศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ห้องกิจกรรมของสโมสรนักศึกษาและชมรม เพื่อให้นักศึกษาได้มีโอกาสทำกิจกรรมร่วมกันที่เป็นประโยชน์ต่อตนเอง สถาบันฯ และสังคม รวมทั้งเป็นการเสริมสร้างบุคลิกภาพ วุฒิภาวะทางอารมณ์ ความเป็นผู้นำ ความรับผิดชอบต่อตนเอง

และสังคม และการทำงานเป็นหมู่คณะ นอกจากนี้ ยังจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษากิจกรรม ทำหน้าที่ให้คำแนะนำการดำเนินการต่างๆ ของนักศึกษา ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์อีกด้วย

2. หลักสูตรการศึกษาของสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา

ในปีการศึกษาหลักสูตรวิชาพื้นฐานทางภาษาและมนุษยศาสตร์ – สังคมศาสตร์ เป็นวิชาบังคับและวิชาเลือกให้แก่คณะวิชาต่างๆ ของสถาบันฯ ซึ่งมีอยู่ทั้งหมดประมาณ 36 หน่วยกิต ซึ่งได้แก่วิชาปรัชญา จริยศาสตร์ อารยธรรมไทย อารยธรรมญี่ปุ่นและ เอเชียตะวันออก อารยธรรมตะวันตก จิตวิทยาทั่วไป การเมืองและเศรษฐกิจในสังคม กฎหมายธุรกิจ เป็นต้น ซึ่งแต่ละคณะวิชาจะเป็นผู้กำหนดว่านักศึกษาควรเรียนวิชาใด สำหรับวิชาภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษนั้นเป็นวิชาบังคับ นักศึกษาจะต้องเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นและภาษาอังกฤษพื้นฐานจำนวน 18 หน่วยกิตและวิชาเลือกอีก 12 หน่วยกิต ซึ่งสำนักวิชาพื้นฐานและภาษาจัดสอนให้ ซึ่งกลุ่มวิชาที่จัดสอนมีดังต่อไปนี้

ระดับปริญญาตรี

กลุ่มวิชาเลือกทางมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์

HUM-101 ปรัชญา (Philosophy)

3 หน่วยกิต

ศึกษาความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับปรัชญา วิวัฒนาการของความคิด ปรัชญาอย่างย่อ ความคิดเห็นสำคัญในอภิปรัชญา ญาณปรัชญา ปรัชญาศาสนา ปรัชญาการเมือง ขอบข่ายของจริยศาสตร์ ทฤษฎีความดี จริยธรรมส่วนตัวและจริยธรรมสังคม จริยธรรมแห่งการใช้เสรีภาพ

HUM-102 จริยศาสตร์ (Ethics)

3 หน่วยกิต

ศึกษาทฤษฎีทางจริยศาสตร์ที่สำคัญ แนวความคิด หลักเกณฑ์และการตัดสินใจทางจริยธรรมของนักปรัชญาสำนักต่าง ๆ จรรยาบรรณในการประกอบอาชีพในสาขาที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประยุกต์ใช้ในชีวิตนักศึกษา การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม รวมทั้งศึกษาปัญหาจริยศาสตร์ที่สำคัญ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตและการแก้ปัญหาจริยธรรมที่พบในสังคมปัจจุบัน

HUM-103 อารยธรรมไทย

(Thai Civilization)

3 หน่วยกิต

ศึกษาประวัติความเป็นมา แนวคิด ความเชื่อ และเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมไทยในด้านต่างๆ อาทิ เช่นวรรณกรรม ดนตรี และศิลปกรรม และ อิทธิพลจากวัฒนธรรม และอารยธรรมของประเทศอื่นๆ ที่มีผลต่ออารยธรรมไทย

HUM-104 อารยธรรมญี่ปุ่นและเอเชียตะวันออก (Japanese and East Asian Civilization) 3 หน่วยกิต

ศึกษาประวัติความเป็นมา แนวคิด ความเชื่อ และเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมของญี่ปุ่น จีน และเกาหลี ในด้านต่าง ๆ อาทิ เช่น วรรณกรรม ดนตรี และศิลปกรรม และ อิทธิพลจากวัฒนธรรมและอารยธรรมของประเทศอื่นๆที่มีต่ออารยธรรมประเทศเหล่านั้น

HUM-105 อารยธรรมตะวันตก (Western Civilization) 3 หน่วยกิต

ศึกษาประวัติความเป็นมา แนวคิด ความเชื่อ ศิลปวิทยาการ ความเจริญรุ่งเรืองและความเสื่อมถอย และผลกระทบของอารยธรรมของประเทศทางตะวันตกที่มีต่อภูมิภาคอื่นๆ ในโลก

กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

SOC-101 จิตวิทยาทั่วไป (General Psychology) 3 หน่วยกิต

ศึกษาความเป็นมาของวิชาจิตวิทยา ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับพฤติกรรมและธรรมชาติของมนุษย์ ความเจริญและการพัฒนาทางด้านบุคลิกภาพ สติปัญญา จิตใจ การรับรู้ แรงจูงใจ กระบวนการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคลของแต่ละช่วงวัย การพัฒนาสุขภาพจิต การเข้าใจและการพัฒนาตนเอง

SOC-102 การเมืองและเศรษฐกิจในสังคม (Politics and Economy in Society) 3 หน่วยกิต

ศึกษาถึงวิวัฒนาการ และ แนวคิดของลัทธิการเมืองและระบบเศรษฐกิจที่สำคัญ ความสัมพันธ์ระหว่างการเมืองและเศรษฐกิจ เปรียบเทียบระบบการเมืองและเศรษฐกิจในสังคมหรือประเทศที่มีรูปแบบการปกครองแตกต่างกัน และศึกษาถึงผลกระทบที่เกิดจากระบบการเมืองและเศรษฐกิจที่มีต่อสังคม

SOC-103 กฎหมายธุรกิจ (Business Law) 3 หน่วยกิต

ศึกษาความหมายและระบบกฎหมาย ประเภทและศักดิ์ศรีของกฎหมาย การใช้ การตีความ และการยกเลิกกฎหมาย การอุดช่องว่างกฎหมาย ผู้ทรงสิทธิในกฎหมาย กฎหมายว่าด้วยบุคคล และนิติบุคคลโมฆะและโมฆียะกรรม ททรัพย์ ททรัพย์สิน หนังสือการค้า ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท จำกัดและบริษัทมหาชน กฎหมายว่าด้วยการซื้อขาย ยืม ตราสารเปลี่ยนมือและหลักประกัน บัญชีเดินสะพัด เช่าทรัพย์ เช่าซื้อ สัญญาซื้อขาย แฟลคตอริง และสัญญาให้ใช้สิทธิทางทรัพย์สินทางปัญญา

กลุ่มวิชาภาษา

วิชาบังคับ

ENL-101 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 1 (English for Communication1)

3 หน่วยกิต

พัฒนาทักษะการฟัง การพูดเพื่อใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน เน้นการออกเสียงให้ถูกต้องในระดับคำ วลี และประโยค สามารถอ่านและเข้าใจป้าย ประกาศ แบบฟอร์ม ใบสมัคร นิตยสาร สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ที่พบในชีวิตประจำวันและเขียนข้อความสั้น ๆ ได้ เรียนรู้ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมของชนชาติเจ้าของภาษา

ENL-102 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 (English for Communication 2)

3 หน่วยกิต

พัฒนาทักษะการฟัง การสนทนา ถามและตอบเรื่องที่ฟัง อ่านและเข้าใจหัวข้อข่าว โฆษณา โดยเน้นเรื่องที่มีเนื้อหาทันสมัยและอยู่ในความสนใจ เขียนบรรยายเหตุการณ์และจดบันทึกข้อความสั้น ๆ ได้

ENL-103 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 3 (English for Communication 3)

3 หน่วยกิต

พัฒนาทักษะการฟัง การพูดแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่ซับซ้อนขึ้น ศึกษากลวิธีการอ่าน การจับใจความสำคัญ เขียนบรรยายและแสดงความคิดเห็นประกอบในระดับย่อหน้า

JPN-101 ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ 1 (Business Japanese 1)

3 หน่วยกิต

ศึกษาตัวอักษรฮิรางานะ คาตากะนะ และคันจิ 30 ตัว เรียนรู้ระบบเสียง คำศัพท์ จำนวน รูปประโยคและไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้น ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนประโยค สนทนาเรื่องราวในชีวิตประจำวันในสถานที่ทำงาน เรียนรู้ระบบการทำงานของบริษัทญี่ปุ่น

JPN-102 ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ 2 (Business Japanese 2)

3 หน่วยกิต

ศึกษารูปประโยคและไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นในระดับสูงขึ้น ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนประโยค ข้อความสั้น ๆ เน้นการฟังและสนทนาเรื่องราวของฝ่ายต่าง ๆ ในสถานที่ทำงาน เรียนรู้มารยาทพื้นฐาน และธรรมเนียมปฏิบัติในการติดต่อกับชาวญี่ปุ่น เรียนตัวอักษรคันจิเพิ่ม 60 ตัว

JPN-201 ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ 3 (Business Japanese 3)

3 หน่วยกิต

ศึกษารูปประโยคและไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นในระดับที่สูงขึ้น ฝึกทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียนภาษาญี่ปุ่นที่มีเนื้อหาและการใช้ภาษาที่ซับซ้อนขึ้น เน้นการฟัง และสนทนาเรื่องราวของ

ฝ่ายต่าง ๆ ในสถานที่ทำงานในระดับที่สูงขึ้น เรียนรู้วัฒนธรรมและโครงสร้างการดำเนินงานของบริษัทญี่ปุ่น เรียนตัวคันจิเพิ่ม 60 ตัว

วิชาเลือกภาษา

ENL-202 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4 (English for Communication 4) 3 หน่วยกิต
พัฒนาทักษะการฟัง การพูด การอ่านบทความ ข่าว และเรื่องเฉพาะในแวดวงอาชีพจากสื่อต่าง ๆ แล้วนำเสนอ สรุปประเด็น และตอบข้อซักถาม รวมทั้งเขียนรายงาน

ENL-401 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 1 (English for Career I) 3 หน่วยกิต
พัฒนาทักษะการฟังการพูดเพื่อสื่อสารข้อมูลเกี่ยวกับ โครงสร้างและระบบการทำงานขององค์กร มารยาทการสมาคม รวมถึงมารยาทในการติดต่อทางธุรกิจ นำเสนอข้อมูลและแสดงความคิดเห็นประกอบ เขียนจดหมายสมัครงาน ประวัติส่วนตัว และฝึกทักษะการสัมภาษณ์งาน

ENL-402 ภาษาอังกฤษเพื่องานอาชีพ 2 (English for Career II) 3 หน่วยกิต
พัฒนาทักษะการฟัง การอ่านบทความ ข่าวธุรกิจที่มีเนื้อหาซับซ้อน เข้าใจประเด็นสำคัญ และแสดงความคิดเห็นในประเด็นธุรกิจ เขียนบันทึกเพื่อสื่อสารภายในองค์กร บันทึกรายงานการประชุม จดหมายธุรกิจ และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์

ENL-403 ภาษาอังกฤษเพื่อการนำเสนองาน (English for Presentation) 3 หน่วยกิต
พัฒนาทักษะการพูด เพื่อนำเสนองานในหน้าที่ ต่อที่ประชุม เทคนิค วิธีการ ขั้นตอน การเตรียมตัว การถ่ายทอดความคิด ให้เข้าใจง่ายและน่าสนใจ ตลอดจนวิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า

ENL-404 ภาษาอังกฤษสำหรับวิศวกรรม 1 (English for Engineering I) 3 หน่วยกิต
เน้นพัฒนาทักษะการฟังการสนทนาได้ตอบในสถานการณ์งานทางด้านวิศวกรรมและจรรยาบรรณในวิชาชีพอ่านเอกสารเชิงวิชาการพูดแลกเปลี่ยนและเขียนบรรยายเกี่ยวกับระบบและรูปแบบการทำงานของวิศวกรเพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้

ENL-405 ภาษาอังกฤษสำหรับวิศวกรรม 2 (English for Engineering II) 3 หน่วยกิต
สนทนาได้ตอบเพื่อวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานทางด้านวิศวกรรม เรียนรู้สังคมและวัฒนธรรมการทำงานของวิศวกร เพื่อให้สามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ

JPN-202 ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ 4 (Business Japanese 4)**3 หน่วยกิต**

ศึกษารูปประโยคและไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นขั้นต้นในระดับที่สูงขึ้น เน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่นในระดับที่สามารถติดต่อสื่อสารได้ เรียนรู้สำนวนในการแสดงความคิดเห็นเสริมสร้างความชำนาญในการสื่อสารเชิงธุรกิจ เรียนอักษรคันจิเพิ่ม 60 ตัว

JPN-301 ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ 5 (Business Japanese 5)**3 หน่วยกิต**

ศึกษารูปประโยคและไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นขั้นกลาง เน้นทักษะการฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาญี่ปุ่นที่ใช้ในการทำงาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในงานที่รับผิดชอบได้ เรียนรู้วัฒนธรรมการทำงาน เสริมสร้างความสามารถในการสื่อสาร กับคนในองค์กร ในระดับสูงขึ้น เรียนอักษรคันจิเพิ่ม 60 ตัว

JPN-302 ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจ 6 (Business Japanese 6)**3 หน่วยกิต**

ศึกษารูปประโยคและไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นขั้นกลางในระดับที่สูงขึ้น เรียนรู้สำนวนที่ใช้ในการติดต่อกับองค์กรภายนอก เช่น การติดต่อทางโทรศัพท์ การจดบันทึก การนำเสนออย่าง ๔ เสริมสร้างความชำนาญในการสื่อสารทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เรียนรู้วัฒนธรรมการทำงานกับองค์กรภายนอก สามารถอธิบาย หรือแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานที่รับผิดชอบ เรียนอักษรคันจิเพิ่ม 60 ตัว

JPN-401 ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจเพื่อการสื่อสาร 1 (Japanese for Communication 1)**3 หน่วยกิต**

ศึกษาทักษะด้านการฟังและพูด ฟังและจับใจความข้อความและเรื่องราวต่าง ๆ พูดสรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

JPN-402 ภาษาญี่ปุ่นธุรกิจเพื่อการสื่อสาร 2 (Japanese for Communication 2)**3 หน่วยกิต**

ฝึกทักษะด้านการฟังและพูดในเนื้อหาและการใช้ภาษาในระดับที่สูงขึ้น ฟังและจับใจความข่าวการบรรยายและเรื่องราวต่าง ๆ รายงานปากเปล่าและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

JPN-403 ภาษาญี่ปุ่นวิศวกรรม 1 (Japanese for Engineering 1)**3 หน่วยกิต**

ศึกษารูปประโยคและไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นขั้นกลาง เน้นคำศัพท์ สำนวนภาษา และการสนทนาได้ตอบในสถานการณ์งานทางด้านวิศวกรรม เรียนรู้ระบบและรูปแบบการทำงานของวิศวกรรมญี่ปุ่น เพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการทำงานได้

JPN-404 ภาษาญี่ปุ่นวิศวกรรม 2 (Japanese for Engineering 2)**3 หน่วยกิต**

ศึกษารูปประโยคและไวยากรณ์ภาษาญี่ปุ่นชั้นกลางในระดับที่สูงขึ้น เน้นคำศัพท์ ส่วนวนภาษา และการสนทนาได้ตอบในสถานการณ์งานทางด้านวิศวกรรม เรียนรู้สังคม และวัฒนธรรมการทำงานของวิศวกรญี่ปุ่น เพื่อให้สามารถใช้ภาษาญี่ปุ่นได้อย่างถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ

JPN-409 ญี่ปุ่นศึกษา 1 (Japanese Studies 1)**3 หน่วยกิต**

ศึกษาประวัติศาสตร์ ลักษณะของสังคม วัฒนธรรมญี่ปุ่น เพื่อให้เข้าใจภาษา ความคิดทัศนคติ และความเชื่อของชาวญี่ปุ่นเพื่อการทำงานร่วมกับชาวญี่ปุ่นอย่างมีประสิทธิภาพ

JPN-410 ญี่ปุ่นศึกษา 2 (Japanese Studies 2)**3 หน่วยกิต**

ศึกษาลักษณะการเมือง เศรษฐกิจ นโยบายการวางแผนของประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของชาวญี่ปุ่น รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น

ระดับบัณฑิตศึกษา

สำนักวิชาพื้นฐานและภาษาให้ความร่วมมือกับคณะที่เปิดสอนระดับบัณฑิตศึกษาของสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ในเรื่องของการทดสอบวิชาภาษาอังกฤษและการจัดชั้นเรียนเพื่อการสอนเสริมและเตรียมความพร้อมเพื่อการสอบวัดวิชาภาษาอังกฤษให้นักศึกษา ได้แก่ การเปิดอบรมหลักสูตรภาษาอังกฤษเพื่อการสอบ CU-TEP

3. แนวคิดและทฤษฎีการเรียนรู้**3.1 จิตวิทยาการเรียนรู้ของบุคคล**

ในการจัดการเรียนการสอน เป็นการบูรณาการแนวความคิดของนักจิตวิทยาการเรียนรู้เนื่องจากในความหมายทางจิตวิทยากลุ่มพฤติกรรมการเรียนรู้คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของทฤษฎีการเรียนรู้ของกลุ่มนี้คือพฤติกรรมเช่น ทฤษฎีสิ่งเร้าและการตอบสนองการเรียนรู้ในลักษณะนี้เกิดจากกระบวนการตอบสนองเมื่อมีการเสนอสิ่งเร้า องค์ประกอบสำคัญของการเรียนรู้ตามทฤษฎีนี้มี 4 ประการคือ

1. แรงขับ (Drive) หมายถึง ความต้องการของผู้เรียนในบางสิ่งบางอย่างแล้วให้ผู้เรียนหาหนทางตอบสนองความต้องการ
2. สิ่งเร้า (Stimulus) เมื่อมีสิ่งเร้าผู้เรียนจะได้รับความรู้หรือการชี้แนะทันทีทันใดจากสิ่งเร้านั้นก่อนที่จะตอบสนอง
3. การตอบสนอง (Response) หมายถึง การที่ผู้เรียนแสดงปฏิกิริยาตอบสนองต่อเนื่องต่อสิ่งเร้าซึ่งอธิบายได้ด้วยพฤติกรรมที่ผู้เรียนแสดงออก

4. การเสริมแรง (Reinforcement) หมายถึงการให้รางวัล เช่นการชมเชยผู้เรียนในกรณีที่ผู้เรียนตอบสนองถูกต้อง

ทฤษฎีการเรียนรู้ของกาเย่ (Gagne') กาเย่ได้ให้นิยามการเรียนรู้ไว้ว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงสมรรถภาพหรือความสามารถของมนุษย์ซึ่งสามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมบางประการที่แสดงออกมา การเปลี่ยนแปลงนี้เกิดจากการที่มนุษย์ได้รับประสบการณ์จากสภาพการณ์การเรียนรู้ในระยะเวลาหนึ่ง

ฟอร์เตียร์และกาเย่ (Fortier and Gagne' 1988:8-14) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลจะมีประสิทธิภาพเพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับปัจจัย 2 ประการคือ

1. สภาพการเรียนรู้ (Condition of learning) เป็นความพร้อมภายในตัวผู้เรียน (Internal Condition) ด้านความสามารถที่มีอยู่ก่อนเรียน (พฤติกรรมเบื้องต้น) และสภาพภายนอก (External Condition) ที่จัดให้แก่ผู้เรียน

2. เหตุการณ์ในการเรียนรู้ (Events of learning) หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในระหว่างการเรียนรู้ เมื่อมีสิ่งเร้าจากสภาพแวดล้อมมากระตุ้นหน่วยรับประสาทสัมผัสจะรับสิ่งเร้าส่งไปทำการบันทึกความรู้สึก และจะได้รับการกลั่นกรองจากกระบวนการความตั้งใจและการเลือกการรับรู้เลือกเฉพาะข้อมูลที่ต้องการ และจะส่งต่อไปยังหน่วยความจำระยะสั้นโดยอาศัยสื่อ(ภาพและเสียง) และบางส่วนถูกส่งไปยังหน่วยความจำระยะยาว และนำมาใช้งานได้ด้วยกระบวนการเสาะหา ผลจากกระบวนการนี้ทำให้มีการปฏิบัติที่จะเกิดการเรียนรู้ ดังนั้นการเรียนรู้จะขึ้นอยู่กับกระบวนการควบคุมและคาดหวัง กระบวนการควบคุมที่สำคัญคือยุทธศาสตร์การคิดรูปแบบการเรียนรู้และการจำของกาเย่ เป็นทฤษฎีการเรียนรู้ตามแนวของทฤษฎีใหม่

ของกลุ่มความรู้ความเข้าใจ ที่เน้นในเรื่องของกระบวนการการเรียนรู้ (Information Processing) กาเย่ยังได้เน้นบทบาทครูในการจัดการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นนักเรียนให้ทำกิจกรรมต่าง ๆ และเสนอแนวทางในการจัดการสอนเป็น 9 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเรียกความสนใจ (Gaining Attention) เป็นการนำเข้าสู่บทเรียน เพื่อให้ให้นักเรียนพร้อมที่จะเรียนโดยการเลือกสิ่งเร้า เช่น รูปภาพ ภาพยนตร์ การใช้คำถาม การสาธิตและนำเสนอสิ่งเร้านั้น ๆ เพื่อเรียกความสนใจ

2. การบอกให้ผู้เรียนทราบจุดประสงค์ของการสอน (Informing the Learning of the Objective) เพื่อให้ให้นักเรียนทราบจุดประสงค์ปลายทางของการเรียนการสอนและเป็นแนวทางไปสู่จุดประสงค์นั้น การบอกจุดประสงค์นั้นอาจบอกให้ทราบโดยตรงหรือบอกโดยใช้คำถามก็ได้

3. การกระตุ้นให้เกิดการระลึกความรู้เดิมที่ต้องมีก่อน อาจใช้คำถามหรือบรรยายเพื่อทบทวนความรู้เดิม แล้วนำไปเชื่อมโดยกับความรู้ใหม่ให้มีความพร้อมที่จะเรียนต่อไป

4. การเสนอสิ่งเร้าใช้ในการประกอบการสอน ได้แก่วัสดุอุปกรณ์และสื่อการสอนอื่น ๆ

5. การชี้แนะการเรียนรู้ (Providing Learning Guidance) อาจใช้คำถามนำไปสู่การเรียนรู้ การนำการใช้วัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ

6. จัดให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรม (Eliciting the Performance) คือให้ผู้เรียนลงมือทำ กิจกรรมปฏิบัติการทดลอง ผู้สอนคอยให้ความสะดวกจัดเตรียมเครื่องมือให้พร้อมสำหรับการ ปฏิบัติการ

7. ให้ข้อมูลป้อนกลับเกี่ยวกับผลการทำกิจกรรม (Providing Feedback) เพื่อให้ผู้เรียน ทราบว่าการทำกิจกรรมหรือปฏิบัติการทดลองได้ผลถูกต้องดี หรือต้องแก้ไขเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้

8. การวัดผลการเรียน (Assessing the Performance) การวัดผลการเรียนรู้ของผู้เรียนให้การ ทำกิจกรรมอาจทำได้โดยการใช้คำถาม ให้ทำแบบฝึกหัด หรือทำข้อสอบวัดผลได้ในขณะเรียนและ เมื่อสิ้นสุดการเรียนเพื่อปรับปรุงแก้ไขได้

9. การทำให้ผู้เรียนคงการเรียนรู้และการถ่ายโอนการเรียนรู้ (Enhancing Retention and Transfer) คือการให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติซ้ำ ๆ กัน เพื่อให้มีความคงทนของความรู้ ให้มีการทบทวนและ นำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่เพื่อฝึกการถ่ายโอนการเรียนรู้

กาเยยังได้เสนอแนวคิดเพื่อเป็นแนวทางในการสอนว่า การสอนให้เรียนรู้เนื้อหาสำคัญกว่า เรียนรู้กระบวนการและมีความเห็นว่าการนำวิธีการสอนแบบค้นพบไปสอนจะไม่ช่วยให้ผู้เรียน ค้นพบด้วยตนเอง นอกจากจะต้องสร้างสถานการณ์การเรียนรู้ที่แน่นอนและเป็นลำดับขั้นให้ผู้เรียน จึงจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ตามวัตถุประสงค์

การสอนทั้ง 9 ขั้นตอนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อนักการศึกษา ในการออกแบบและพัฒนาการสอน ในเชิงปฏิบัติ ทฤษฎีและหลักการเรียนรู้ตามแนวคิดของกาเย ซึ่งได้รับความสนใจและนำมาใช้ใน งานด้านเทคโนโลยีการสอนอย่างกว้างขวาง (ไชยยศ เรืองสุวรรณ 2533 : 66)

ในการจัดการศึกษาและการเรียนการสอนในปัจจุบัน(ไชยยศ เรืองสุวรรณ 2533 : 66-67)ได้ มีการนำหลักจิตวิทยาการเรียนรู้ตามทัศนะต่าง ๆ มาใช้ร่วมกันอย่างผสมผสานเพื่อก่อให้เกิด การ จัดการเรียนการสอนที่มีคุณภาพ โดยเฉพาะในเรื่องนี้การศึกษาได้มีการประยุกต์ใช้จิตวิทยาการ เรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นการประยุกต์ จิตวิทยาการเรียนรู้มาใช้เทคโนโลยีการศึกษาและการสอน ทำให้ได้สถานการณ์ในการเรียนการ สอนที่มั่นใจได้ว่าสามารถสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพใน 4 ประการ คือ

1. ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมหรือลงมือปฏิบัติในการเรียนรู้
2. ผู้เรียนได้รับข้อมูลย้อนกลับในการเรียนอย่างฉับพลัน
3. ผู้เรียนได้รับการเสริมแรงด้วยการให้ประสบการณ์แห่งความสำเร็จ

4. ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเป็น ขั้นตอนทีละน้อยการประยุกต์จิตวิทยาการเรียนรู้ในการเรียน การสอนและการจัดการศึกษา ทำให้เกิดสภาพการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพทั้ง 4 ประการ และถือว่าเป็นหลักการสำคัญของการศึกษา แนวคิดดังกล่าวได้นำมาเป็นหลักการพื้นฐาน ในการผลิตสื่อเพื่อการเรียน การสอนแบบเอกัตบุคคล หรือการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างกว้างขวาง

พรเทพ เมืองแมน (2544 :43) ได้กล่าวถึงจิตวิทยาการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบ บทเรียนได้แก่

1. การรับรู้ (Perception) การเรียนรู้ของมนุษย์จะเกิดขึ้นไม่ได้ถ้าปราศจากการรับรู้ การรับรู้จึงเป็นบันไดขั้นแรกที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ ดังนั้นการเรียนรู้ที่ดีจะต้องเกิดจากการรับรู้ ที่ ถูกต้อง การรับรู้ที่ดีและถูกต้องของมนุษย์จะเกิดขึ้นได้โดยการได้รับการกระตุ้นจากสิ่งเร้าที่ เหมาะสม เพราะมนุษย์เราจะเลือกรับรู้จากสิ่งเร้าที่ตรงกับความสนใจของตนเองมากกว่าสิ่งเร้าที่ไม่ ตรงกับความสนใจในการออกแบบการเรียนการสอนนั้น ผู้ออกแบบต้องออกแบบ สิ่งเร้าที่ เหมาะสมกับผู้เรียน โดยคำนึงถึงคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของผู้เรียน ได้แก่ อายุ เพศ เป็นต้น

2. การจดจำ (Memory) การที่มนุษย์จะสามารถเรียนรู้สิ่งใดแล้วสามารถจดจำสิ่งนั้นได้ และสามารถนำมาใช้ในภายหลังได้นั้น ขึ้นอยู่กับว่าผู้เรียนสามารถเก็บความรู้ไว้อย่างเป็นระเบียบ โดยการจัดโครงสร้างขององค์ความรู้อย่างเป็นระเบียบ นอกจากนั้นการที่ผู้เรียนได้ฝึกหรือทำซ้ำ มาก ๆ ก็จะช่วยให้ผู้เรียนให้เกิดทักษะความชำนาญและจดจำได้ดีอีกด้วย ดังนั้นเทคนิค ที่สำคัญของการเรียนรู้ที่ดีที่จะช่วยให้ผู้เรียนให้จดจำความรู้ได้ดีจึงอาศัยหลักเกณฑ์ทั้ง 2 ประการคือ

2.1 การช่วยให้ผู้เรียนสามารถจัดระเบียบ (Organize) โครงสร้างขององค์ความรู้โดยการ จัดโครงสร้างของเนื้อหาบทเรียนอย่างเป็นระเบียบและแสดงให้ผู้เรียนเห็นซึ่งสอดคล้อง กับทฤษฎี เกี่ยวกับแผนภูมิโน้ตส์ (Concept Mapping) ในปัจจุบันนั่นเอง

2.2 การให้ผู้เรียนฝึกและทำซ้ำมาก ๆ จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดทักษะความชำนาญและสามารถจดจำได้ดี ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีเกี่ยวกับการฝึกและการทำซ้ำ (Law of Practice and Repetition) ดังนั้น จึง ควรออกแบบบทเรียนโดยมีแบบฝึกหัดหรือแบบฝึกปฏิบัติให้ผู้เรียนได้ฝึกเพื่อให้เกิดทักษะและ จดจำได้ดี

3. การมีส่วนร่วม(Participation) และการมีปฏิสัมพันธ์(Interaction) ของผู้เรียนในการ เรียน การให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมและมีปฏิสัมพันธ์ได้แก่ การให้ผู้เรียนได้กระทำกิจกรรมหรือ ปฏิบัติในลักษณะต่าง ๆ รวมถึงมีการโต้ตอบกับบทเรียน จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี โดยนอกจาก จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจต่อบทเรียนอย่างต่อเนื่อง อันเป็นลักษณะการเรียนรู้อย่างกระตือรือร้น (Active Learning) แล้วยังทำให้เกิดความรู้และทักษะใหม่ ๆ ในตัวผู้เรียนด้วย ดังนั้นผู้ออกแบบ บทเรียนจึงควรให้ออกแบบบทเรียนมีกิจกรรมและการโต้ตอบที่เหมาะสมกับเนื้อหาและทักษะที่ ต้องการให้ผู้เรียนได้รับจากบทเรียน

4. แรงจูงใจ (Motivation) การสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมจะช่วยให้เกิดแรงจูงใจที่ดี บทเรียนที่สามารถสร้างแรงจูงใจที่ดีจะทำให้ผู้เรียนอยากเรียนและเรียนด้วยความสุข สนุกสนาน ดังนั้นผู้ออกแบบบทเรียน จึงควรให้ความสนใจและศึกษาเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจที่ดี เพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับการออกแบบบทเรียนให้สามารถสร้างแรงจูงใจที่เหมาะสมกับผู้เรียนในลักษณะต่าง ๆ

จากทฤษฎีสร้างแรงจูงใจของเลปเปอร์ (Lepper) ได้แบ่งแรงจูงใจเป็น 2 ลักษณะคือ แรงจูงใจภายนอกและแรงจูงใจภายใน แรงจูงใจภายนอกเป็นแรงจูงใจที่เป็นภายนอกตัวผู้เรียน เช่น คำจ้ำจวงวัด หรือคำชมเชย เป็นต้น ซึ่งผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจภายในเป็นแรงจูงใจที่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างสนุกสนาน และมีความสนใจต่อบทเรียนอย่างแท้จริง ในขณะที่แรงจูงใจภายนอกจะทำให้ผู้เรียนมีความสนใจในการเรียนน้อยลง เนื่องจากเป้าหมายของการเรียนเป็นเพียงการได้เล่นเกมสนุก ๆ หรือได้รางวัลจากการเรียนเท่านั้นเอง

5. การถ่ายโอนการเรียนรู้ (transfer of Learning) การถ่ายโอนการเรียนรู้เป็นการ นำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง ซึ่งเป็นเป้าหมายสุดท้ายของการเรียนรู้นั้นเอง บทเรียน ที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความสามารถในการถ่ายโอนการเรียนรู้ได้นั้นจะต้องเป็นบทเรียนที่มีความใกล้เคียงหรือเหมือนจริงกับสถานการณ์ในชีวิตจริงมากที่สุด

6. ความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Difference) นักจิตวิทยามีความเชื่อทฤษฎีความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเชื่อว่ามนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างทางด้านต่าง ๆ ได้แก่ ความสนใจ ความถนัด ความสามารถ อารมณ์ สติปัญญา เป็นต้น ซึ่งทำให้การเรียนรู้ที่ผู้เรียนแต่ละคนจะสามารถเรียนรู้ได้เร็วหรือช้าแตกต่างกัน นอกจากนั้นวิธีการเรียนรู้ของแต่ละคนก็แตกต่างกัน

ดังนั้นหลักการจิตวิทยาการเรียนรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อให้ได้การเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับผู้เรียนและตรงตามความสนใจของผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น

3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองที่ได้รับความนิยมมากที่สุด คือ แนวคิดของ แครชเชน (Krashen 1987: 35 - 40) ซึ่งได้กล่าวถึงสมมุติฐานการเรียนรู้ภาษาที่สองไว้ 5 ประการ สรุปได้ดังนี้

1. สมมุติฐานเกี่ยวกับการเรียนและการรู้ภาษา (The Acquisition-Learning Hypothesis) มีสาระสำคัญว่า กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สองของคนเรามี 2 แบบ คือ การรู้ภาษา เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเหมือนกับการเรียนรู้ภาษาแม่ เป็นการเรียนรู้ภาษาโดยไม่รู้ตัว ผู้เรียนจะไม่ได้คิดว่ากำลังเรียนภาษาอยู่ เพราะมุ่งที่ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และไม่เน้นเรื่องกฎเกณฑ์ของภาษา จึงมักไม่รู้ว่าได้เรียนกฎเกณฑ์ของภาษาไปแล้วและเมื่อได้ยินภาษาผิดจะรู้สึกได้ แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าผิดกฎข้อไหน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ที่เป็นธรรมชาติและไม่เป็นทางการ ส่วนแบบที่สอง คือ การเรียนภาษา

เป็นการเรียนรู้ภาษาแบบเป็นทางการ ในลักษณะที่รู้ตัว เรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาเป็นหลัก ทำให้สามารถอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษาได้ แต่ไม่มีการใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตประจำวัน

2. สมมุติฐานเกี่ยวกับขั้นตอนในการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ (The Natural Order Hypothesis) มีสาระสำคัญว่า การรู้ภาษานั้นเป็นไปอย่างมีขั้นตอน ผู้เรียนจะเรียนรู้โครงสร้างบางอย่างก่อนโครงสร้างอื่น ๆ

3. สมมุติฐานเกี่ยวกับกลไกทดสอบภาษา (The Monitor Hypothesis) มีสาระสำคัญว่า การรู้ภาษา และการเรียนภาษานำไปใช้ประโยชน์ได้ต่างกัน โดยที่การรู้ภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตจริงได้อย่างคล่องแคล่ว ส่วนการเรียนภาษามีประโยชน์ช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องของภาษาหรือทำหน้าที่เป็นกลไกทดสอบภาษา ในชีวิตประจำวันการเรียนภาษาซึ่งเป็นการเรียนกฎเกณฑ์นำไปใช้ประโยชน์ได้ไม่มากนัก เพราะมีเงื่อนไข 3 ประการ คือ ต้องใช้เวลาสำหรับการตรวจสอบทำให้พูดได้ช้า ต้องมุ่งความสนใจไปที่รูปแบบภาษาทำให้เนื้อหาที่จะพูดมีความสำคัญลดลงไป และต้องรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาซึ่งมีอยู่มากมายจึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก

4. สมมุติฐานเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลทางภาษา (The Input Hypothesis) มีสาระสำคัญว่า ข้อมูลทางภาษาที่ใช้ในการเรียนการสอนต้องเป็นข้อมูล que ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้เป็นข้อมูลที่มีความหมายมีเนื้อหาที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับ ผู้เรียน โดยที่เนื้อหาของข้อมูลภาษาต้องมีความรู้หรือเพิ่มระดับความรู้ ขึ้นไปเรื่อย ๆ

5. สมมุติฐานเกี่ยวกับการกรองทางจิตใจ (The Affective Filter Hypothesis) มีสาระสำคัญว่า ปัจจัยที่สำคัญมากประการหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง คือ ปัจจัยด้านเจตคติ อาทิเช่น แรงจูงใจ ความวิตกกังวล ซึ่งเป็นสิ่งที่ช่วยส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนได้แม้ผู้เรียนจะได้รับข้อมูลที่เขาส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนได้ก็ตาม

จากสมมุติฐานทั้ง 5 ประการ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 25) ได้สรุปไว้ว่า การเรียนรู้ภาษาที่สองนั้นการเรียนรู้ภาษาจะช่วยให้ผู้เรียนใช้ภาษาได้อย่างคล่องแคล่ว ส่วนการเรียนแบบเรียนภาษา (Learning) จะช่วยในการตรวจสอบความถูกต้องของภาษา อย่างไรก็ตามยังต้องมีปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษา คือ ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ และเจตคติของผู้เรียน ซึ่งควรมีความวิตกกังวลน้อย แรงจูงใจสูง นอกจากนี้เวลาที่ใช้ในการเรียนรู้ ความถนัด วัยของผู้เรียน ฯลฯ ก็เป็นส่วนประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สองเช่นกัน

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

การสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (Communicative Approach) เกิดขึ้นราวปี ค.ศ. 1975 เมื่อนักภาษาศาสตร์และผู้เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศได้ตระหนักในปัญหาว่า แม้ผู้เรียนจะรู้โครงสร้างของภาษาต่างประเทศมาแล้วเป็นอย่างดี ก็ยังไม่สามารถพูดคุยหรือสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้ หรือถ้าจะสื่อสารได้บ้าง ก็มักใช้ภาษาในลักษณะที่เจ้าของภาษาเขาไม่ใช้กัน แม้

จะเป็นภาษาที่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ทั้งนี้เพราะภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง ศัพท์ โครงสร้างเท่านั้น แต่ภาษาคือระบบของข้อความที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมายได้ จึงมีการแสวงหาวิธีการและพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้ ดังนั้น ในการสอนไม่ควรสอนให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เฉพาะรูปแบบหรือโครงสร้างของภาษาเท่านั้น เพราะในการสื่อสารนั้น ผู้พูดต้องใช้หน้าที่ของภาษาในการสื่อความหมายไปยังผู้ฟัง เช่น โต้แย้ง เชิญชวน ขออนุญาต ฯลฯ ซึ่งต้องใช้ให้เหมาะกับสภาพสังคมบุคคล และกาลเทศะ นอกจากนี้ การสื่อสารยังเป็นกระบวนการอย่างหนึ่ง การรู้รูปแบบหน้าที่ความหมายของภาษาเพียงอย่างเดียวจึงไม่เพียงพอ ผู้เรียนต้องสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง และปฏิบัติตอบโต้ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง จะช่วยให้ความหมายนั้นกระจ่างขึ้น เพราะผู้ฟังจะเป็นผู้แสดงปฏิกิริยาให้รู้ว่าเข้าใจสิ่งที่ผู้พูดพูดเพียงใด ถ้าไม่เข้าใจผู้พูดต้องปรับคำพูดใหม่เพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนขึ้น (ละเอียด จุฑานันท์ [2541] : 96)

วิธีการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มีพื้นฐานมาจากแนวคิดที่ว่า ภาษาคือเครื่องมือในการสื่อสาร และเป้าหมายของการสอนภาษาคือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร ไชมส์ (Hymes, อ้างถึงใน ละเอียด จุฑานันท์ [2541]: 96) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการสื่อสารไว้ว่า เป็นความสามารถในการใช้ภาษา ที่ความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม เป็นความสามารถที่รู้ว่าเมื่อใดควรพูด จะพูดอะไร พูดกับใคร เมื่อใด ที่ไหน ในลักษณะอย่างไร ความหมายของความสามารถในการสื่อสารของเดลล์ ไชมส์ เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไป

องค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร

ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาหลายคนได้เสนอองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสาร ดังต่อไปนี้

คาเนล และ สเวน (Canale and Swain 1980: 1) ให้คำอธิบายสมรรถวิสัยหรือความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารว่าประกอบด้วยสมรรถวิสัย 4 ประการ ดังนี้

1. สมรรถวิสัยทางด้านไวยากรณ์ (Grammatical competence) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาทางด้านคำศัพท์ โครงสร้าง เสียง และการใช้รูปแบบของคำได้อย่างถูกต้อง
2. สมรรถวิสัยทางด้านภาษาสังคม (Sociolinguistic competence) หมายถึง ความสามารถในการใช้ภาษาให้ถูกต้องเหมาะสมกับบริบททางสังคม และสามารถใช้ภาษาในการสื่อสารให้เหมาะกับหน้าที่ของภาษา เช่น การทักทาย ตลอดจนใช้ภาษาให้เหมาะกับบุคคล กาลเทศะ และสถานการณ์ในการสื่อความหมาย

3. สมรรถวิสัยทางการใช้คำเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse competence) หมายถึง ความสามารถในการสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างข้อความระดับประโยคโดยใช้ความรู้ทาง

ไวยากรณ์ซึ่งสามารถเชื่อมโยงข้อความได้อย่างถูกต้องและสื่อความหมายทางภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ภาษา กล่าวคือ เป็นความสามารถในการสื่อสารในระดับข้อความที่เหนือกว่าระดับประโยค

4. สมรรถวิสัยทางด้านการใช้ยุทธศาสตร์ในการสื่อสาร (Strategic competence) หมายถึง ความสามารถปรับกลวิธีในการสื่อสารให้เข้ากับสถานการณ์การใช้ภาษาเพื่อให้การสื่อสารหรือรับสารนั้นราบรื่น และดำเนินต่อไปอย่างราบรื่นไม่ขาดตอน การปรับกลวิธีในการสื่อสารมี 2 ทางคือ การใช้คำพูด และไม่ใช้คำพูด โดยแสดงกิริยาท่าทางหรือสีหน้าประกอบคำอธิบาย ชาวียอง (Savignon 1983: 35 - 46) กล่าวว่า สมรรถวิสัยในการสื่อสารซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการออกแบบหลักสูตรและการฝึกในชั้นเรียน มี 4 ประการ ดังนี้

1. สมรรถวิสัยทางด้านไวยากรณ์ (Grammatical competence) หมายถึง ความสามารถในการจำคำศัพท์ หน่วยเสียง หน่วยคำ โครงสร้าง การผสมผสานองค์ประกอบต่าง ๆ เหล่านี้เข้าเป็นรูปคำหรือรูปประโยค สมรรถภาพทางด้านไวยากรณ์จะไม่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีทางไวยากรณ์ทฤษฎีใดทฤษฎีหนึ่งโดยเฉพาะ หรือความสามารถในการทำให้เกิดความรู้แจ้งเกี่ยวกับกฎเกณฑ์ บุคคลจะแสดงสมรรถภาพทางด้านไวยากรณ์โดยการใช้กฎเกณฑ์ (Using a rule)

2. สมรรถวิสัยทางด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic competence) คำนึงถึงกฎการใช้ภาษาในสังคม ต้องเข้าใจภาษาในบริบทของสังคม บทบาทของผู้ร่วมสนทนา ข่าวสารที่แลกเปลี่ยนกัน และหน้าที่ของการปฏิสัมพันธ์ สิ่งที่ต้องพิจารณาคือ ความเหมาะสมในการใช้ภาษา และการตัดสินใจ อะไรคือความเหมาะสมนั้น จะเกี่ยวข้องมากกว่าการที่จะรู้ว่าจะต้องพูดอะไร พูดอย่างไร เท่านั้น แต่ยังต้องรู้ว่าเมื่อไรควรจะเงียบด้วย ดังนั้น เป้าหมายหนึ่งของการวิเคราะห์วัฒนธรรมร่วมคือ ทำให้เกิดการรู้แจ้งในกฎเกณฑ์ที่จะช่วยให้ผู้ที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาได้เข้าใจ และปรับตัวให้เข้ากับรูปแบบที่เขาไม่คุ้นเคย

3. สมรรถวิสัยทางด้านการใช้คำเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse competence) ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการตีความประโยคเดียว แต่จะตีความตัวเชื่อมชุดของประโยคหรือคำพูดเพื่อสร้างความหมาย ทฤษฎีและการวิเคราะห์ข้อความจะเกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ การวิจารณ์วรรณกรรม สังคมวิทยา ปรัชญา มานุษยวิทยา การพิมพ์ การสื่อสารตัวเชื่อมระหว่างประโยคอาจจะไม่ชัดเจน กล่าวได้ว่า มันอาจจะไม่แสดงความรู้สึกต่อเนื่องระหว่างตัวเชื่อมหนึ่งกับอีกตัวเชื่อมหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้เกี่ยวกับโลกแห่งความจริง และความคุ้นเคยกับเนื้อหา การแบ่งปันความรู้โดยผู้เขียน ผู้พูด ผู้อ่านและผู้ฟัง

4. สมรรถวิสัยทางด้านการใช้ยุทธศาสตร์ในการสื่อสาร (Strategic competence) หมายถึง วิธีการที่บุคคลใช้ชดเชยกฎของความรู้ที่ไม่สมบูรณ์หรือองค์ประกอบที่จำกัดในการประยุกต์ใช้ เช่นงานที่ยากลำบาก น่ารำคาญ ไม่น่าเอาใจใส่ มันเปรียบเหมือนความจำเป็นในการจัดการว่า คุณจะทำอะไรเมื่อไม่สามารถคิดคำพูดได้ คุณมีวิธีการอะไรที่จะรักษาการสื่อสารให้ดำเนินต่อไปในขณะที่คุณ

หยุดชะงักเพื่อคิด คุณจะให้คู่สนทนารู้ได้อย่างไรว่าคุณไม่เข้าใจคำพูดของเขาหรือเขาพูดเร็วไปและคุณจะปรับปรุงอย่างไรเมื่อข่าวสารของคุณเกิดการเข้าใจผิด ยุทธวิธีที่ขัดการสื่อสารออกไปประกอบด้วย การถอดความ การย้ำ การพูดอ้อมค้อม การลังเลใจ การหลีกเลี่ยง การเดาเมื่ออยู่ในเงื่อนไขที่จำกัดและเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างคาดไม่ถึง

บากแมน และพาล์มเมอร์ (Bachman and Palmer 1982: 450) กล่าวว่า การที่ผู้เรียนจะมีสมรรถวิสัยในการสื่อสารนั้นจะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการใช้ภาษา 3 ประการ ดังนี้

1. สมรรถวิสัยทางด้านภาษาศาสตร์ (Linguistic Competence) หมายถึง ความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์และมีความสามารถในการสื่อสารโดยอาศัยพื้นฐานทางภาษาศาสตร์ เช่น เสียง ศัพท์ และไวยากรณ์ รู้ว่าประโยคใดถูกไวยากรณ์ ประโยคใดผิดไวยากรณ์ ผิดที่ใด และสามารถแก้ไขประโยคนั้นให้ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ได้

2. สมรรถวิสัยทางด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic Competence) หมายถึง ความรู้ความสามารถทางภาษาศาสตร์เชิงสังคม มีความรู้ความเข้าใจระเบียบปฏิบัติทางสังคมของผู้ใช้ภาษาร่วมกันทั้งผู้สื่อสารและผู้รับภาษา นั่นคือ มีความสามารถใช้รูปแบบของภาษา ทำเนียบของภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสังคมซึ่งประกอบด้วยวัฒนธรรม ฐานะทางสังคม บทบาท เป็นต้น เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจแล้ว เขาจะรู้ได้โดยอัตโนมัติว่า ควรใช้ภาษาลักษณะใด กับบุคคลประเภทใดจึงจะถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ

3. สมรรถวิสัยทางด้านปฏิบัตินิยม (Pragmatic Competence) หมายถึงความรู้ความสามารถในการปฏิบัติตนเพื่อการใช้ภาษา เช่น สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ การใช้กิริยาท่าทาง สีหน้า การประสานสายตาและน้ำเสียงประกอบในการสื่อความหมาย ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยงกฎเกณฑ์ทางภาษาให้เข้ากับเนื้อหา ในการสื่อสารจะอาศัยสัญลักษณ์ และเครื่องหมาย ทั้งการใช้คำพูด และไม่ใช้คำพูด เพื่อแสดงให้ผู้รับสื่อทราบว่าเรามีความรู้สึกละเอียดอ่อนต่อเนื้อหานั้น โดยแสดงออกทางสีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง ผู้รับสื่อสามารถเข้าใจและคาดการณ์ล่วงหน้าว่าผู้สื่อจะพูดอะไรด้วยน้ำเสียงอย่างไร โดยอาศัยพื้นฐาน ประสบการณ์ของตนเองเข้าช่วยองค์ประกอบของความสามารถในการสื่อสารที่ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาที่กล่าวมาข้างต้นได้เสนอไว้นั้นสามารถสรุปได้ว่า จะต้องประกอบด้วยสมรรถวิสัย ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. สมรรถวิสัยทางด้านภาษาศาสตร์หรือไวยากรณ์ (Linguistic competence and Grammatical competence) ได้แก่ การใช้ทักษะทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ซึ่งมีองค์ประกอบทางภาษา คือ เสียง ศัพท์ โครงสร้าง ซึ่งเป็นแกนในการสื่อความหมาย ในด้านทักษะการฟัง จะต้องเริ่มจากความสามารถในการจำแนกเสียงได้ ไปจนถึงการฟังข้อความในระดับความรวดเร็วปกติของเจ้าของภาษาได้เข้าใจ ในด้านทักษะการพูด จะต้องออกเสียงได้ถูกต้องและสนทนาโต้ตอบด้วยสำเนียงและจังหวะที่เจ้าของภาษาพอจะเข้าใจได้ ในด้านทักษะการอ่าน จะต้องรู้จักกลไกของการอ่านและสามารถอ่านเพื่อความเข้าใจได้ และด้านทักษะการเขียน จะต้องรู้จักกลไกในการเขียน คือ การ

สะกดคำ การใช้เครื่องหมายวรรคตอน การเรียบเรียงประโยค และการใช้คำเชื่อมความหมาย (Articulators and Connectors) ตลอดจนการเขียนข้อความในลักษณะต่าง ๆ ได้

2. สมรรถวิสัยทางด้านภาษาศาสตร์สังคม (Sociolinguistic competence) ได้แก่ ความสามารถที่จะใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามระเบียบปฏิบัติของสังคม มีความรู้เกี่ยวกับระดับของภาษาที่ใช้ในแต่ละกลุ่มสังคมวัฒนธรรม สามารถเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับบุคคลและสถานการณ์ ซึ่งแตกต่างกันไปตามสภาพสังคม วัฒนธรรมนั้น ๆ ได้ เช่น รู้ว่าจะต้องใช้ภาษาที่เป็นทางการกับผู้ที่ไม่รู้จักคุ้นเคย หรือใช้ภาษาที่ไม่เป็นทางการกับผู้ที่สนิทสนม เป็นต้น เหล่านี้คือเรื่องของการใช้ภาษาให้ถูกต้องกับบุคคลและกาลเทศะนั้นเอง

3. สมรรถวิสัยทางการใช้คำเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อความ (Discourse competence) หมายถึง ความสามารถในการสัมพันธ์และเชื่อมโยงระหว่างข้อความระดับประโยคโดยใช้ความรู้ทางไวยากรณ์ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงข้อความได้อย่างถูกต้องและสื่อความหมายทางภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์การใช้ภาษา กล่าวคือ เป็นความสามารถในการสื่อสารในระดับข้อความที่เหนือกว่าระดับประโยค ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการตีความประโยคเดียว แต่จะตีความตัวเชื่อมชุดของประโยคหรือคำพูดเพื่อสร้างความหมาย ทฤษฎีและการวิเคราะห์ข้อความจะเกี่ยวข้องกับภาษาศาสตร์ การวิจารณ์วรรณกรรม สังคมวิทยา ปรัชญา มานุษยวิทยา การพิมพ์ การสื่อสาร ตัวเชื่อมระหว่างประโยคอาจจะไม่ชัดเจน กล่าวได้ว่า มันอาจจะไม่แสดงความรู้สึกต่อเนื่องระหว่างตัวเชื่อมหนึ่งกับอีกตัวเชื่อมหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้เกี่ยวกับโลกแห่งความจริง และความคุ้นเคยกับเนื้อหาการแบ่งปันความรู้โดยผู้เขียน ผู้พูด ผู้อ่านและผู้ฟัง

4. สมรรถวิสัยในการประยุกต์ใช้หรือยุทธศาสตร์ในการสื่อสาร (Pragmatic competence or Strategic competence of communication) คือ มีความสามารถในการปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ด้วยวิธีการหลีกเลี่ยงการใช้รูปลักษณะภาษาที่ยังไม่ชำนาญพอ โดยเลียงไปใช้รูปแบบอื่นที่เรียนมาแล้ว หรือแสดงออกด้วยการใช้กิริยาท่าทาง สีหน้า และน้ำเสียงประกอบการสื่อความหมาย การใช้กลวิธีนี้เป็นการแสดงออกทั้งในทางวาจา และไม่เป็นวาจา เช่น การขยายความด้วยคำศัพท์ที่อื่นแทนคำศัพท์ที่ไม่รู้หรือนึกไม่ออกในขณะนั้น การพยายามอธิบายโดยใช้กิริยาท่าทางประกอบ

หลักการในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อความหมายได้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม จอห์นสัน และ มอร์โรว์ (Johnson and Morrow 1981: 60 - 66) ให้หลักการในการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนความรู้ ความสามารถในการสื่อสารตั้งแต่เริ่มต้นเรียนผู้สอนควรชี้ให้เห็นว่า รูปแบบภาษาที่เรียนจะใช้ได้ในสถานการณ์ที่มีความหมาย ต้องให้ผู้เรียนรู้ว่ากำลัง

ทำอะไร เพื่ออะไร ผู้สอนต้องบอกให้ผู้เรียนทราบถึงความมุ่งหมายของการเรียนและการฝึกใช้ภาษา เพื่อให้การเรียนภาษาเป็นสิ่งที่มีความหมายต่อผู้เรียน ให้ผู้เรียนรู้สึกว่เมื่อเรียนแล้วจะสามารถทำบางสิ่งบางอย่างเพิ่มขึ้นได้ นั่นคือ สามารถสื่อสารได้ตามที่ตนต้องการ เช่น ในทักษะการอ่าน เมื่อเรียนหรือฝึกแล้ว ผู้เรียนสามารถอ่านคำแนะนำวิธีใช้อุปกรณ์บางอย่างได้ หรือในทักษะการพูด นักเรียนสามารถพูดถามทางไปสถานที่ที่ตนต้องการได้ เป็นต้น

2. จัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการ หรือทักษะสัมพันธ์ (Integrated skills) การสอนภาษาโดยแยกเป็นส่วน ๆ เช่น แยกการสอนไวยากรณ์จากบทสนทนา หรือแยกการสอนแต่ละทักษะจะไม่ช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้การใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้ดีเท่ากับการสอนในลักษณะบูรณาการ ในชีวิตประจำวันการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมักต้องใช้หลาย ๆ ทักษะรวมกัน และในบางครั้งก็ต้องอาศัยกิริยาท่าทางประกอบ ดังนั้น ผู้เรียนภาษาก็ควรจะทำได้ทำพฤติกรรมเช่นเดียวกับในชีวิตจริง ควรได้ฝึกและใช้ภาษาในลักษณะของทักษะรวมตั้งแต่เริ่มต้น

3. ฝึกสมรรถวิสัยด้านการสื่อสาร (Communicative competence) ต้องให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมการใช้ภาษาที่มีลักษณะเหมือนในชีวิตประจำวันมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนนำไปใช้ได้จริง กิจกรรมการหาข้อมูลที่ขาดหาย (Information gap) เป็นกิจกรรมที่เหมาะสมในการฝึกใช้ภาษา เพราะผู้เรียนที่ทำกิจกรรมนี้จะไม่ทราบข้อมูลของอีกฝ่ายหนึ่ง จึงจำเป็นต้องสื่อสารกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการ กิจกรรมในลักษณะนี้จึงมีความหมายและใกล้เคียงกับการสื่อสารในชีวิตจริง การทำกิจกรรมการใช้ภาษา ควรให้ผู้เรียนได้มีโอกาเลือก (Choice) ใช้ข้อความใดก็ได้ที่เห็นว่าเหมาะสมกับบทบาทและสถานการณ์ นั่นคือ ผู้เรียนต้องเรียนรู้ความหมายของสำนวนภาษาในรูปแบบต่าง ๆ นอกจากนี้ การที่มีปฏิสัมพันธ์กันระหว่างคนสองคน เขาจะต้องมีจุดประสงค์อยู่ในใจแล้วว่าจะสื่อสารกันในเรื่องใด การสื่อสารจึงไม่ได้เกิดเฉพาะการพูดด้วยกันเท่านั้น แต่ต้องมีเป้าหมายที่ตั้งไว้ด้วย ดังนั้นการสื่อสารจึงรวมถึงยุทธวิธี และเทคนิคต่าง ๆ มีการโต้ตอบให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ซึ่งกันและกัน ทั้งนี้เพื่อให้การสนทนาบรรลุเป้าหมาย

4. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้รวมทั้งได้รับประสบการณ์ที่ตรงกับความต้องการของผู้เรียนอย่างแท้จริง ต้องให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษามาก ๆ การที่ผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้นั้น ผู้เรียนจะต้องทำกิจกรรมการใช้ภาษาในรูปแบบต่าง ๆ มีการฝึกให้แสดงความคิดเห็นหรือระดมพลังสมอง (Brainstorming activities) ฝึกกิจกรรมการใช้ภาษาเป็นคู่ ๆ หรือทำงานกลุ่ม เช่น การแสดงบทบาทสมมุติ เกม การแก้ปัญหา สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

5. ฝึกผู้เรียนให้ใช้ภาษาในกรอบของความรู้ทางด้านหลักภาษา และความรู้เกี่ยวกับกฎเกณฑ์ของภาษาที่ใช้อยู่ในแต่ละกลุ่มของสังคม ต้องฝึกผู้เรียนให้เคยชินในการใช้ภาษาโดยไม่กลัวผิดและให้สื่อสารได้คล่อง เพราะการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารให้ความสำคัญกับการใช้ภาษามากกว่าวิธีใช้ภาษา ให้ความสำคัญในเรื่องความคล่องแคล่วในการใช้ภาษาเป็นอันดับแรก และเน้นการใช้ภาษาตามสถานการณ์ (Function) มากกว่าการใช้รูปแบบ (Form) เช่น "It rains.

"Function ที่ใช้ คือ informing หรือ warning ส่วน Form คือ การใช้ Present Simple tense ผู้สอนไม่ควรแก้ไขข้อผิดพลาดของผู้เรียนทุกครั้ง ควรแก้ไขเฉพาะที่จำเป็น เช่น ข้อผิดพลาดที่ทำให้เกิดความเข้าใจผิด หรือข้อผิดพลาดที่เกิดซ้ำ ๆ มิฉะนั้น จะทำให้ผู้เรียนขาดความมั่นใจ ไม่กล้าใช้ภาษาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ภาษาที่ใช้อาจจะไม่ถูกต้องนัก ต้องให้สื่อความหมายกันได้ และต้องคำนึงถึงความถูกต้องของการใช้ภาษาด้วย

นอกจากนี้ วิลเลียมส์ (William 1995: 158) ได้กล่าวถึงหลักการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารไว้ดังนี้

1. ให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาอย่างแท้จริง และเน้นสื่อที่หลากหลายและแปลกใหม่
2. ให้ความสำคัญกับภาระงานที่ส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และระหว่างครูผู้สอนกับผู้เรียน โดยใช้ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้
3. ให้ความสำคัญกับความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์ที่ซับซ้อน
4. ไม่เน้นรูปแบบของภาษาหรือไวยากรณ์ กล่าวคือ ไม่มีการแก้ไขข้อความที่ผู้เรียนใช้ผิด และสอนกฎเกณฑ์เพียงเล็กน้อย
5. ให้อิสระแก่ผู้เรียนในการเลือกใช้ภาษาและเนื้อหาที่จะเรียน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าการจัดกิจกรรมที่หลากหลายมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ภาษาเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับ ลิตเติลวูด (Littlewood 1981: 17-18) ที่ได้สรุปความสำคัญของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารว่า มีส่วนช่วยในการเรียนรู้ภาษาได้ดังนี้

1. เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในลักษณะที่เต็มสมบูรณ์ ในการฝึกใช้ภาษานั้น ถ้านักเรียนได้รับการฝึกเฉพาะทักษะแต่ละทักษะแยกออกจากกัน (Part-skilled) ย่อมไม่เป็นการเพียงพอ นักเรียนควรจะได้รับ การฝึกทักษะต่าง ๆ รวมเข้าด้วยกันโดยสมบูรณ์ (Total-skills) ไม่แบ่งมาฝึกเป็นทักษะเดียว ๆ วิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนได้มีการฝึกการใช้ภาษาในลักษณะดังกล่าวนี้ คือ การจัดกิจกรรมเน้นงานปฏิบัติหลาย ๆ ประเภท และกิจกรรมนั้นจะต้องเหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้เรียนด้วย

2. ช่วยเพิ่มแรงจูงใจของนักเรียน เป้าหมายสูงสุดของผู้เรียนภาษาก็คือ สามารถสื่อสารกับผู้อื่นได้ ดังนั้น ถ้าสภาพในห้องเรียนสัมพันธ์กับความต้องการในการเรียนภาษาของเขา ก็จะเป็นแรงจูงใจให้เขาอยากเรียนมากขึ้น นอกจากนี้แล้ว ผู้เรียนภาษาส่วนใหญ่มีความคิดเกี่ยวกับภาษาว่าเป็นสื่อที่จะนำไปสู่การติดต่อสื่อสารมากกว่าเป็นการเรียนไวยากรณ์โครงสร้าง เมื่อในห้องเรียนมีการจัดกิจกรรมที่เน้นการปฏิบัติงาน เพื่อให้เขาได้ฝึกใช้ภาษาจริง ๆ สอดคล้องกับความคิดในเรื่องภาษาของเขา ก็เท่ากับเป็นการเพิ่มแรงจูงใจให้แก่เขา

3. ช่วยให้การเรียนรู้ภาษาเป็นไปอย่างธรรมชาติ การเรียนรู้ภาษานั้น เกิดขึ้นภายในตัวผู้เรียนและเป็นไปอย่างธรรมชาติ ในการสอนนั้น ไม่อาจทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ภาษาได้อย่าง

สมบูรณ์ ดังนั้น การที่ครูจะสอนให้นักเรียนรู้ภาษา ก็จะต้องอยู่ในลักษณะที่เป็นกระบวนการตามธรรมชาติ ก็ต้องจัดให้นักเรียนได้ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารจริง ๆ การจัดกิจกรรมเน้นงานปฏิบัติทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นส่วนสำคัญในกระบวนการเรียนรู้ภาษา

4. ช่วยสร้างบริบท ซึ่งมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ภาษา กล่าวคือ เป็นการเปิดโอกาสให้ครูกับนักเรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ซึ่งความสัมพันธ์นี้จะช่วยสร้างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่สนับสนุนให้ผู้เรียนแต่ละคนพยายามที่จะเรียนรู้ภาษา จากหลักการข้างต้น จะเห็นว่าวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารเป็นวิธีการสอนที่คำนึงถึงความต้องการและเหตุผลของผู้เรียนในการเรียนภาษาต่างประเทศ ต้องคำนึงถึงความรู้พื้นฐานของผู้เรียนเป็นหลักเพื่อการจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสม ให้โอกาสผู้เรียนพูด ฟัง อ่าน เขียน เรื่องที่มีความสำคัญต่อผู้เรียน ใช้เอกสารจริง (Authentic Materials) และสถานการณ์ (Situations) ประกอบการสอน ซึ่งทำให้ผู้เรียน นำไปใช้ในชีวิตจริงได้ จัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามศักยภาพ ภูมิหลังและพื้นฐานของผู้เรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นตัวของตัวเอง มีความรับผิดชอบในการเรียนและสนับสนุนให้ศึกษาหาความรู้นอกชั้นเรียน ผู้สอนต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่สนองความสนใจของผู้เรียน ให้โอกาสผู้เรียนพูดแสดงความคิดเห็นตามที่ต้องการ ไม่ใช่ให้พูดตามที่ผู้สอนต้องการ ไม่ควบคุมแก้ไขข้อความที่ผู้เรียนใช้ผิดจนทำให้การสื่อสารขัดข้องต้องช่วยชี้แนะแนวทางผู้เรียน เป็นผู้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้คำแนะนำในระหว่างการค้าเนินกิจกรรม และตรวจความก้าวหน้าทางการเรียนของผู้เรียน

ขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 112 - 115) ได้สรุปขั้นตอนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารไว้ในหนังสือ วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ เป็น 3 ขั้นตอนที่สำคัญ ๆ ได้ดังนี้

1. ขั้นนำเสนอเนื้อหา (Presentation stage) จะเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ ควบคู่กับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษาด้วย การนำเสนอเนื้อหาอาจดำเนินการโดยนำเข้าสู่เนื้อหา (Leading) ผู้สอนเสนอบริบทหรือสถานการณ์แก่ผู้เรียนโดยใช้ภาพหรือแผนที่ หรือเล่าเรื่องให้ฟัง จากนั้นเสนอเนื้อหาโดยให้ผู้เรียนฟังหรืออ่านเรื่อง ซึ่งอาจเป็นเรื่องราวหรือบทสนทนาที่มีบริบทหรือสถานการณ์กำกับ ในเนื้อหาจะต้องมีคำศัพท์ รูปแบบภาษาที่ต้องการนำมาฝึก และควรมีคำศัพท์ สำนวนหรือรูปแบบภาษาที่ผู้เรียนรู้จักแล้วบ้าง เพื่อช่วยให้เข้าใจเรื่องที่อ่านหรือฟังได้บ้าง จากนั้นผู้สอนจะกระตุ้นการเรียนรู้ด้วยการดึงความรู้เดิม (Elicitation) โดยผู้สอนตั้งคำถาม 2-3 ข้อ ให้ตอบเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้อยู่มาก น้อยเพียงใด ถ้าผู้เรียนตอบได้หรือบอกคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องได้ก็ไม่จำเป็นต้องเสียเวลากับการนำเสนอมากนัก ถ้าผู้สอนเห็นว่าผู้เรียนยังไม่เข้าใจก็ใช้การอธิบาย (Explanation) อธิบายเนื้อ

หาทางภาษาที่จำเป็น อาจนำเสนอรูปแบบการใช้ภาษาที่หลากหลาย นำเสนอวิธีการใช้ และให้ความหมาย ถ้าจำเป็นอาจใช้ภาษาแม่ของผู้เรียนในการอธิบาย

2. ขั้นการฝึก (Practice stage) ให้ผู้เรียนฝึกการใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะการฝึกแบบควบคุม โดยผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก เน้นให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษา เน้นความถูกต้องของภาษาและให้ผู้เรียนทำความเข้าใจความหมายและวิธีการใช้รูปแบบภาษานั้น ๆ การฝึกขั้นนี้จะเริ่มด้วยการฝึกแบบกลไก อาจเป็นแบบฝึกหัดโครงสร้างในรูปแบบต่าง ๆ โดยให้ทำซ้ำ ๆ ตามตัวอย่างจนกระทั่งสามารถจดจำและใช้รูปแบบภาษานั้นได้ แต่ยังไม่เน้นในด้านความหมาย ให้ผู้เรียนฟังประโยคตัวอย่างจากเทปหรือจากเสียงครูผู้สอน 1 - 3 ครั้ง จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกพูดตามเป็นกลุ่มย่อยหรือทีละคน รูปแบบการฝึกที่ใช้อาจจะเป็นการฝึกเชื่อมโยงประโยค การพูดบทสนทนาสั้น ๆ การฝึกขยายประโยค การใช้คำแทนที่ การฝึกตามสถานการณ์ต่าง ๆ ฯลฯ ผู้สอนจำเป็นต้องเตรียมสถานการณ์สำหรับฝึกไว้หลายรูปแบบให้ผู้เรียนค่อย ๆ ถ่ายโอนโครงสร้างทางภาษาจากสถานการณ์หนึ่งไปสู่อีกสถานการณ์หนึ่งที่คล้ายกัน แล้วจึงให้สถานการณ์ใหม่เพื่อฝึกการใช้ให้คล่อง

3. ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production stage) การฝึกขั้นนี้สำคัญที่สุด เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเป็นตัวกลางเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน ให้นักเรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยผู้สอนเป็นเพียงผู้แนะแนวทางให้เท่านั้น ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างเป็นอิสระไม่จำเป็นต้องใช้ภาษาตามรูปแบบที่กำหนดเหมือนการฝึกแบบควบคุม การฝึกใช้ภาษาในลักษณะนี้มีประโยชน์ในแง่ที่ช่วยให้ทั้งผู้สอนและผู้เรียนได้รู้ว่า ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้ภาษาไปมากน้อยเพียงใด การที่จะถือว่านักเรียนได้เรียนรู้แล้วอย่างแท้จริงก็คือ การที่นักเรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารได้เองโดยอิสระ นอกจากนี้ผู้เรียนจะได้มีโอกาสนำความรู้ทางภาษาที่เคยเรียนมาแล้วมาใช้ตามรูปแบบที่กำหนดมาให้เหมือนกับการฝึกแบบควบคุม ซึ่งการได้เลือกใช้ภาษาเองนี้จะช่วยสร้างความมั่นใจในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารให้แก่ผู้เรียนได้เป็นอย่างดี มักใช้วิธีการฝึกในรูปแบบต่าง ๆ โดยผู้สอนเป็นผู้ริเริ่มหรือจัดการขึ้นเริ่มต้นของการจัดกิจกรรมให้ เช่น อธิบายวิธีการทำกิจกรรม จัดกลุ่มผู้เรียน หลังจากนั้นผู้เรียนจะเป็นผู้ทำกิจกรรมเองทั้งหมด ผู้สอนจะคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม และเป็นผู้ให้ข้อมูลป้อนกลับหรือประเมินผลการทำกิจกรรมในภายหลัง

สรุปได้ว่าการเรียนการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารมีขั้นตอนหลักที่สำคัญ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ขั้นนำเสนอ เป็นขั้นที่ครูสอนเนื้อหาใหม่เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ จำได้ และนำไปใช้ในการฝึกพูดขั้นต่อไป ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกพูดโดยใช้ความรู้ที่เพิ่งเรียนมาให้ถูกต้อง และขั้นที่ 3 ขั้นผลิตภาษา ขั้นนี้ครูเน้นให้นักเรียนใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วมากกว่าเน้นความถูกต้องทางไวยากรณ์ ให้ทำกิจกรรมเป็นคู่ หรือเป็นกลุ่ม มีครูช่วยแนะนำดูแล

การจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่และการสื่อความหมาย

คำว่าหลักสูตรในที่นี้ หมายถึง การกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะสอน (Ellis 1987: 185) ซึ่งอาจจะแบ่งได้เป็น 3 ประเภท คือ 1) การจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นโครงสร้าง 2) การจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นสถานการณ์ 3) การจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่และการสื่อความหมาย การจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่และการสื่อความหมายเป็นการจัดโครงสร้างของวิชาภาษาที่วางรากฐานตามแนวหน้าที่ของภาษามากกว่าตามหน่วยไวยากรณ์ (Dobson 1979: 2) ในปี ค.ศ. 1972 วิลคินส์ (Wilkins 1976, quoted in Johnson and Morrow 1981: 3) ได้เสนอแนวทางในการจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่และการสื่อความหมายไว้ดังนี้

1. ความคิดรวบยอดที่เกี่ยวกับความหมายและไวยากรณ์ ประกอบด้วยความคิดรวบยอดต่าง ๆ ของภาษาพูดในชีวิตประจำวัน ซึ่งได้แก่ ความถี่ระยะเวลา สถานที่ และปริมาณ เป็นต้น คำเหล่านี้จะมีความหมาย ในขณะเดียวกันจะมีส่วนสัมพันธ์ทางด้านไวยากรณ์ด้วย เช่น ถ้าหากเราใช้คำพวกที่แสดงความถี่ เราก็ควรคำนึงถึงกาลด้วย
2. หน้าที่ในการสื่อความหมาย เนื้อหาในส่วนนี้จะประกอบด้วยหน้าที่ของภาษาในรูปต่าง ๆ ในการสื่อสาร เช่น การทักทาย การเชื้อเชิญ การขอร้อง เป็นต้น หลักสูตรแบบเน้นหน้าที่และการสื่อความหมายนี้ มีความสัมพันธ์กับแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร จอห์นสัน และมอร์โรว์ (Johnson and Morrow 1981: 10) เรียกหลักสูตรนี้ว่า หลักสูตรซึ่งเน้นการสื่อสาร เพราะเน้นการสื่อสารและสื่อความหมายหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่และการสื่อความหมายนี้ อาจสรุปได้ว่า มีลักษณะสำคัญ ดังต่อไปนี้ คือ 1) เน้นสิ่งที่ผู้พูดต้องการจะสื่อสาร 2) มีการวิเคราะห์ความจำเป็นของผู้เรียนที่จะใช้ภาษาในการแสดงความคิดหรือความหมายใด ๆ 3) เน้นภาษาในแง่วัตถุประสงค์ในการใช้ภาษา หรือความตั้งใจของผู้พูด 4) ไวยากรณ์ยังเป็นองค์ประกอบที่สำคัญ เพราะเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้ใช้ภาษาในการสื่อสารได้ 5) ให้ความสำคัญกับสถานการณ์การใช้ภาษา (สมิตรา อังวัฒนกุล 2535 : 38)

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งสำคัญต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนซึ่งเน้นแนวทางและหลักการเพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพสูงสุดซึ่งวิธีการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศมีทฤษฎีในการสอนดังนี้

วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล

วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลจะประกอบด้วยบทเรียนและแบบฝึกหัด ในบทเรียนแต่ละบทจะประกอบด้วยบทความ หรือข้อความให้นักเรียนอ่าน และอาจจะมีคำศัพท์และไวยากรณ์ที่ดึงออกมาให้เห็นชัดเจน(สมิตรา อังวัฒนกุล 2539 : 40-42) ซึ่งผู้สอนมักจะดำเนินการเรียนการสอน

ตามขั้นตอน คือ การสอนคำศัพท์ โดยบอกคำแปลเป็นภาษาของผู้เรียน และให้ตัวอย่างประโยคที่มีคำศัพท์ นั้นอยู่ การสอนโครงสร้าง โดยอธิบายกฎไวยากรณ์และข้อยกเว้นต่างๆให้ผู้เรียนทราบ พร้อมทั้งยกตัวอย่างประกอบ แล้วให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดหรือใช้กฎไวยากรณ์ที่เรียนนั้นในการสร้างประโยคต่างๆเพื่อให้เข้าใจกฎต่างๆที่เรียนไป แล้วให้ฝึกแปลประโยคเป็นภาษาของตนเอง การสอนอ่าน โดยให้ผู้เรียนอ่านเรื่องที่กำหนดให้ แล้วให้คำแปลเนื้อเรื่องเป็นภาษาของตนเอง เมื่อผู้เรียนมีปัญหาผู้สอนจะช่วยอธิบายเพิ่มเติมโดยใช้ภาษาของผู้เรียน หลังจากผู้เรียนแปลเรื่องที่อ่านจนเข้าใจแล้ว ผู้สอนจะให้ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านนั้น จากนั้นก็จะตรวจคำตอบว่าถูกต้องหรือไม่ โดยให้ผู้เรียนอ่านคำตอบให้ทั้งชั้นฟัง ถ้าตอบผิดผู้สอนจะเรียกผู้เรียนอื่นตอบคำถามจนถูกต้อง หรือไม่ เช่นนั้นผู้สอนก็จะให้คำตอบที่ถูกต้องเอง และประเมินผลการเรียนโดยให้ผู้เรียนทำการบ้านโดยการทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติม หรือให้ท่องจำชนิดคำ การกระจายคำกริยาต่างๆ และการเปลี่ยนแปลงรูปคำ ให้ท่องจำคำศัพท์และนำไปแต่งประโยค หรือแปลข้อความภาษาต่างประเทศให้เป็นภาษาของตนเอง หรือแปลภาษาของตนเองเป็นภาษาต่างประเทศที่เรียน โดยใช้พจนานุกรมที่มีคำแปลสองภาษา เป็นต้นอาจสรุปได้ว่าวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลเป็นวิธีสอนที่มุ่งให้ความรู้ความเข้าใจคำศัพท์ และกฎไวยากรณ์ รวมทั้งข้อยกเว้นต่างๆแก่ผู้เรียน โดยผู้สอนเป็นผู้ทำหน้าที่อธิบาย และให้ผู้เรียนนำความรู้ดังกล่าวไปใช้ในการทำแบบฝึกหัด โดยเน้นการแปลเป็นหลัก การวัดผลจึงเน้นความจำคำศัพท์ และกฎไวยากรณ์ และความสามารถในการแปล

สุมิตรา อังวัฒนกุล (2539: 46-47) ได้กล่าวถึงข้อดีและข้อจำกัดของวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล ต้องเป็นวิธีสอนที่ใช้กับเด็กกลุ่มใหญ่ได้ วิธีสอนเหมาะที่จะใช้กับผู้ใหญ่หรือเด็กเก่งเพราะสนองความต้องการด้านสติปัญญา และความสนใจ การใช้ภาษาของผู้เรียนในการสอน ทำให้เข้าใจความหมายของศัพท์และเนื้อเรื่องที่อ่านได้รวดเร็วไม่เสียเวลา และการประเมินผลทำได้ง่าย เขียนข้อสอบได้ง่าย

สำหรับข้อจำกัดของวิธีสอนแบบนี้ คือ เป็นวิธีสอนที่ละเลยทักษะการพูด และการออกเสียงไม่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาที่เรียนไปใช้สื่อความหมายได้ การเรียนรู้กฎไวยากรณ์ไม่ได้เป็นหลักประกันว่าผู้เรียนจะสามารถใช้ภาษาได้ถูกต้อง2.การเรียนโดยเน้นกฎไวยากรณ์ไม่สอดคล้องกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ส่วนใหญ่จะเป็นภาษาทางราชการ จึงเป็นการสอนเกี่ยวกับภาษามากกว่าการสอนภาษาเพื่อสื่อความหมาย วิธีสอนแบบนี้เหมาะกับเด็กเก่งที่สามารถท่องจำกฎไวยากรณ์ และนำไปประยุกต์ใช้ได้ แต่เด็กไม่เก่งเมื่อทำผิดก็จะเกิดความเบื่อหน่าย และสะสมเอาความเข้าใจผิดไว้มากยิ่งขึ้น ทำให้ยากแก่การ แก้ไขเมื่อเรียนสูงขึ้นไป การฝึกหัดโดยการแปลทำให้ผู้เรียนมีโอกาสนำภาษาน้อย และจะเป็นการขัดขวางการคิดเป็นภาษาต่างประเทศให้ช้าลง เพราะผู้เรียนจะติดนิสัยแปลอยู่เสมอ และการสอนแปลเป็นทักษะพิเศษ ผู้ที่จะสามารถแปลได้ดีจะต้องมีความรู้ทั้งสองภาษาเป็นอย่างดี และมีความรู้ในเรื่องที่แปลอย่างกว้างขวาง การสอนด้วยวิธี

แปลจึงไม่เหมาะกับการเรียนการสอนภาษาขั้นต้นๆ ควรนำมาใช้เมื่อผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาดีแล้ว

เทคนิควิธีการสอนทักษะต่างๆ

ทักษะการฟังเป็นทักษะที่ใช้กันมากและเป็นทักษะแรกที่ต้องทำการสอน เพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถโต้ตอบได้ ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ทักษะอื่น ดังนั้นในการเรียนการสอน ผู้เรียนจึงควรได้รับการฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอ และจริงจัง สุมิตรา อังวัฒนกุล (2537 : 159) ซึ่งในการสอนทักษะการฟังนั้นครูผู้สอนจำเป็นจะต้องตั้งจุดประสงค์การสอนว่าต้องการให้ผู้ฟังได้อะไรจากการฟัง ให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการฟัง และชี้แนะการฟังที่ดี จากนั้นจึงกำหนดกิจกรรมการฟังที่สอดคล้องกับจุดประสงค์ให้ผู้เรียนฝึกเพื่อจะได้บรรลุจุดประสงค์ที่ตั้งไว้พอลตัน และบรูเดอร์ (Paulton and Bruder 1976 : 129-130) ได้พูดถึงหลักการสอนฟังเพื่อให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ฟังได้ดีขึ้น คือการฟังจะต้องมีจุดประสงค์ หรือเป้าหมายอย่างแน่นอน และจุดประสงค์นั้นจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งทั้งครูและนักเรียนจะต้องทราบว่าจะฟังนั้นคืออะไร การสอนฟังเพื่อความเข้าใจนั้นควรเกิดขึ้นทีละขั้นตอนอย่างรอบคอบ นั่นคือ ครูจะต้องมีการวางแผนการสอนเป็นอย่างดี การสอนจะต้องเริ่มจากง่ายไปหายาก การสอนเพื่อความเข้าใจนั้น ตัวนักเรียนจะต้องมีความตื่นตัวในการร่วมกิจกรรมการฟัง ถ้านักเรียนตั้งใจฟังก็จะสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ได้จากการฟังไปสู่ทักษะอื่นๆ ได้ และครูจะต้องให้ข้อมูล ย้อนกลับทุกครั้ง ที่นักเรียนส่งงาน หรือผลิตภาษาอันเนื่องมาจากการฟัง เพราะจะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในทักษะการฟังตลอดไป การฟังเพื่อความเข้าใจ ครูควรจะให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังเสียก่อน เช่นอาจจะให้นักเรียนเขียนเรื่องนั้นมาก่อน หรือไปค้นหาเกี่ยวกับหัวข้อนั้น ๆ มาล่วงหน้าก่อนการฟังซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนมีความคุ้นเคย และสามารถจำเรื่องที่ฟังได้ดีขึ้น ทักษะการฟังเป็นทักษะรับสาร การที่นักเรียนจะมีความสามารถในการฟังที่ดีนั้น นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกให้สามารถจำเรื่องราว และสามารถพูดโต้ตอบได้ทันที ดังนั้นในการฟังจะต้องมีการฟัง การคิด และการจดจำควบคู่กันไปด้วยเสมอ และครูจะต้องจำเสมอว่าบทเรียนที่ใช้ฝึกทักษะการฟังนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการฟังไม่ใช่การทดสอบ เมื่อนักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดเสร็จควรจะได้มีการตรวจแก้ไข เพื่อให้ทราบว่านักเรียนสามารถฟังได้ดี และมีการพัฒนาก้าวหน้าเป็นลำดับอย่างไร ไม่ควรตัดสินได้หรือตก การพัฒนาทักษะการฟังลักษณะนี้ อาจจะให้นักเรียนฟังบทเรียนการฟังในห้องปฏิบัติการทางภาษาด้วยตนเองหรือจัดมุมให้นักเรียนฟังบทเรียนที่ครูเตรียมอุปกรณ์การฟังไว้เมื่อทำเสร็จก็สามารถตรวจคำตอบได้ทันที

รอสท์ (Rost 1994 : 146) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนทักษะการฟังแก่ครูผู้สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ว่าควรใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน โดยสนทนากับนักเรียนทุก

คนโดยไม่เลือกเฉพาะนักเรียนที่เก่งภาษาอังกฤษ ให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้เป็นภาษาอังกฤษ พยายามให้หัวข้อเรื่องที่สอนอยู่ในความสนใจของนักเรียน ให้นักเรียนมั่นใจว่าใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นให้นักเรียนรับรู้ความสำคัญของการฟัง รู้จักจุดประสงค์ของการฟัง วิธีฟังแบบต่างๆ รวมทั้งการใช้กลวิธีในการฟัง กระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะฟัง นักเรียนอาจขาดความเชื่อมั่นในการฟัง ครูต้องช่วยให้นักเรียนมีความพยายามที่จะฟังอย่างสนุกสนาน และฟังแล้วได้ความรู้ที่สามารถใช้ประโยชน์ได้หาโอกาสให้นักเรียนได้ฟังการพูดจากเจ้าของภาษา อาจฟังจากตัวผู้พูด หรือจากสื่อต่าง ๆ ให้อ่านฟังเพื่อความเข้าใจสิ่งที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ให้นักเรียนมีอิสระที่จะเลือกฟังด้วยตนเองนอกห้องเรียนให้อ่านฟังภาษาเพื่อสื่อสารควมมีศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเองที่ประกอบด้วยสื่อและแบบฝึกมีกิจกรรมการฟังก่อนการเรียนการสอน ประกอบด้วยเป้าหมายของการพัฒนาทักษะการฟัง และกิจกรรมก่อนฟัง ซึ่งนักเรียนต้องรับรู้ถึงพัฒนาการความสามารถในการรับฟังของตนเอง นั่นคือควมมีแบบบันทึกความก้าวหน้าในการฟังด้วย

จากหลักและขั้นตอนในการสอนการฟังดังกล่าว สรุปได้ว่า ขั้นตอนในการสอนการฟังต้องมีการใช้ภาษาอังกฤษในชั้นเรียน มีจุดประสงค์และเป้าหมายอย่างแน่นอน ผู้สอนวางแผนการสอนอย่างดี กระตุ้นให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะฟัง หาโอกาสให้นักเรียนได้ฟังการพูดจากเจ้าของภาษา นักเรียนมีอิสระที่จะเลือกฟังด้วยตนเองนอกห้องเรียน และมีกิจกรรมการฟังก่อนการเรียนการสอน

หลักและขั้นตอนการสอนการฟัง

ลักษณะการฟังภาษาอังกฤษในแนวสื่อสารนั้นมักขึ้นอยู่กับจุดประสงค์การสอนทักษะการฟังเนื้อหาที่ใช้ในการสอนและกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นควรเป็นเนื้อหาและกิจกรรมที่เร้าความสนใจของผู้เรียนนอกจากนี้ควรเป็นกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเพื่อสามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในและนอกชั้นเรียน

ริกสัน (Rixon 1986 : 63-73) ได้เสนอขั้นตอนในการสอนทักษะการฟังไว้ 3 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นก่อนการฟัง (Pre –Listening Stage) เป็นขั้นเตรียมให้ผู้เรียนมีความต้องการ หรือมีความพร้อมที่จะฟัง โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ และเกิดความกระตือรือร้นที่จะฟัง ครูควรใช้กิจกรรมที่ทำท่าย อาจใช้วิธีระดมสมองคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะได้รับรู้อะไรบ้าง โดยพิจารณาจากหัวข้อเรื่อง จากรูปภาพ แผนภูมิประกอบบทฟัง แล้วให้ผู้เรียนบอกว่าตนมีความรู้อะไรเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังอย่างไร และต้องการรู้อะไรเพิ่มขึ้น โดยครูอาจให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังเป็น การให้แนวคิดกว้างๆของบทฟัง แล้วจึงให้ผู้เรียนฟังบทสนทนา การเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมใน การรับสารนั้น คือ การให้ผู้เรียนมีความรู้พอสมควรเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือเตรียมเนื้อหาให้ผู้เรียนนั่นเอง นอกจากนี้ ครูต้องเตรียมผู้เรียนให้รู้ความหมายของคำศัพท์สำคัญๆที่จะพบ

ในบทฟัง ตลอดจนโครงสร้างทางภาษาต่างๆ เพื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อมูลหรือสารที่จะฟังได้อย่างถูกต้อง

2. ขั้นการฟัง (While-Listening Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนหรือผู้ฟังทำกิจกรรมการฟังหรือแบบฝึกหัดด้วยตนเอง โดยใช้กลยุทธ์หลากหลายให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การฟัง การสอนในขั้นนี้ มุ่งให้ผู้เรียนสื่อความหมายจากการฟัง ดังนั้น ก่อนการฟังผู้เรียนควรจะได้ทราบว่าจุดมุ่งหมายในการฟังนั้นคืออะไร เพื่อผู้เรียนจะได้มีเหตุผลในการฟัง และจะได้กำหนดกลยุทธ์ในการฟังได้ถูกต้อง จากนั้นให้ผู้เรียนหาข้อมูลต่างๆตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เช่น ฟังเพื่อตรวจสอบข้อความตามรูปภาพ ฟังเพื่อเลือกภาพตามเค้าโครงเรื่อง ฟังเพื่อเรียงรูปภาพตามบทฟัง ฟังเพื่อต่อเติมภาพให้สมบูรณ์ ฟังเพื่อตรวจสอบข้อความถูก/ผิดตามบทฟัง ฟังเพื่อเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์ ฟังเพื่อหาข้อความสำคัญ ฟังเพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำหรือขั้นตอนการทำงาน หลังจากที่ผู้เรียนทำกิจกรรมตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแล้ว ครูควรให้ผลย้อนกลับทันที เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของภาระงานที่ผู้เรียนทำ ผู้เรียนจะได้รู้ว่าตนเข้าใจสิ่งที่ฟังถูกต้องมากน้อยเพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้การอภิปรายข้อผิดพลาดของผู้เรียน โดยครูต้องอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจ ข้อผิดพลาดของตนด้วย

3. ขั้นหลังการฟัง (Post-Listening Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้จากการฟังมาทำกิจกรรมต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงการใช้ทักษะสัมพันธ์อื่นๆ ฝึกให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้จากการฟังมาผสมผสานกับความรู้ ความคิดเห็นของตน เพื่อนำไปใช้ในการทำกิจกรรมอื่นๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย การแก้ปัญหา หรืออาจจะเป็นกิจกรรมการถ่ายโอน การเขียน เช่น การเติมแผนภูมิหรือแบบฟอร์มให้สมบูรณ์ การย่อความ การเขียนจดหมาย เป็นต้น

ริชาร์ด (Richard 1983 : 204 – 205) ให้ความเห็นว่าในการสอนทักษะการฟังโดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสเรียนรู้ทักษะย่อยในการฟัง และการสอนทักษะการฟังสามารถผสมผสานทั้งข้อมูลทางภาษา และภาระงาน ซึ่งข้อมูลทางภาษาอาจเป็นบทสนทนาหรือการบรรยาย โดยเจ้าของภาษาหรือไม่ก็ได้ ส่วนภาระงานนั้นขึ้นอยู่กับความต้องการหรือวัตถุประสงค์ว่าต้องการให้ผู้เรียนได้อะไรจากการฟัง เช่น ฟังเพื่อให้เข้าใจสิ่งที่ฟังทั้งหมด หรือเข้าใจเรื่องที่ฟังเพียงบางส่วนตามที่ผู้เรียนต้องการ ริชาร์ดยังกล่าวอีกว่า เกณฑ์การเลือก และประเมินผลภาระงานไม่ใช่ความน่าสนใจหรือความแปลกใหม่ของภาระงาน แต่เป็นความสัมพันธ์ระหว่างภาระงานกับการสอน ริชาร์ดได้เสนอลักษณะกิจกรรมการฟังไว้ ซึ่งประกอบด้วย การจับคู่ หรือจำแนกความแตกต่าง เช่น การเลือกคำตอบ หรือ รูปภาพให้สัมพันธ์กับสิ่งที่ได้ยิน การถ่ายโอน เป็นการฟังแล้วถ่ายโอนข้อมูลออกมาเป็นอีกลักษณะหนึ่งเช่น ฟังโทรศัพท์แล้วบันทึกข้อมูล การจดบันทึก เช่น ฟังแล้วเขียนตามคำบอก การหาข้อมูลเฉพาะอย่าง การขยายความ เช่น ฟังเรื่องราวแล้วเติมตอนจบของเรื่อง การสรุปย่อ เช่น ฟังคำบรรยายแล้วสรุปประเด็นสำคัญ การตอบคำถาม ฟังแล้วตอบคำถามในรายละเอียดของสิ่งที่ฟัง การคาดการณ์ หรือการทำนาย ฟังแล้วคาดการณ์หรือทำนาย ผลลัพธ์ หาสาเหตุ หรือความสัมพันธ์

อันเดอร์วูด(Underwood 1989: 113) กล่าวว่า ผู้สอนควรมั่นใจว่าบทเรียนลักษณะการฟัง นั้นดำเนินไปตามลำดับขั้น และได้เสนอลักษณะกิจกรรมการฟังในแต่ละขั้นของการสอนฟัง คือ กิจกรรมในขั้นก่อนการฟัง เช่น ดูภาพแล้วพูดเกี่ยวกับภาพนั้น เขียนรายการ/ข้อแนะนำ อ่านเนื้อหา ที่ฟัง อ่านคำถามที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่จะฟัง ทบทวนบทเรียนที่ผ่านมา สอนคำศัพท์และโครงสร้าง สำคัญ การอภิปรายเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟัง ฟังบทนำเรื่อง

กิจกรรมในขั้นขณะฟัง เช่น ตรวจสอบสิ่งที่ฟังกับรูปภาพ จับคู่รูปภาพกับสิ่งที่ฟัง จัดลำดับ รูปภาพตามเรื่องที่ฟัง แสดงท่าทางตามสิ่งที่ฟัง ปฏิบัติตามขั้นตอน หรือจัดรายการตามสิ่งที่ฟัง เติม คำลงในช่องว่าง หาสิ่งที่ผิด หรือแตกต่างจากการฟังตอบคำถาม เติมข้อความสั้นๆ กรอกข้อมูลลง ในแบบฟอร์ม

กิจกรรมในขั้นหลังการฟัง เช่น เติมรูปภาพ/ตารางให้สมบูรณ์ อธิบายรายการเพิ่มเติม จัด กลุ่ม/ระดับหรือประเภทของสิ่งของ จับคู่สิ่งที่ฟังกับเนื้อหา อธิบายจุดบันทึกเพิ่มเติม สรุปเรื่องที่ฟัง แก้ปัญหาโดยใช้ข้อมูลที่ได้จากการฟัง เรียบเรียงเนื้อหาให้ต่อเนื่อง แยกแยะความสัมพันธ์ของผู้พูด แสดงบทบาทสมมติ/สถานการณ์จำลอง

จากแนวคิดต่างๆ จะเห็นว่าการสอนทักษะการฟังภาษาอังกฤษและการจัดกิจกรรมการฟัง นั้นสามารถสรุปได้ 3 ขั้นตอน คือ กิจกรรมในขั้นก่อนการฟัง กิจกรรมในขั้นขณะฟัง และกิจกรรม ในขั้นหลังการฟัง

ทักษะการพูด

การจัดกิจกรรมทักษะการพูดเพื่อการสื่อสารนั้น ได้มีผู้เสนอแนวการจัดกิจกรรมการสอนไว้ เบิร์น (Byrne 1980 : 9) เสนอขั้นตอนการพูดไว้ 3 ขั้น คือ

ขั้นที่ 1 ขั้่นนำเสนอ เป็นขั้นที่ครูสอนเนื้อหาใหม่เพื่อให้นักเรียนเข้าใจ จำได้ และนำไปใช้ ในการฝึกพูดขั้นต่อไป ครูผู้สอนจะมีบทบาทมากในฐานะ“ผู้ให้ความรู้” อย่างไรก็ตาม ครูควรใช้ เวลาในขั้นนี้ให้น้อยแต่มีประสิทธิภาพ เนื้อหาที่นำเสนอควรเป็นบทสนทนาเป็นหลัก หรืออาจจะ เป็นบทเขียนร้อยแก้ว ก็ได้ แนวการจัดกิจกรรมในขั้นนี้มี 2 แนวทาง ประกอบด้วย กิจกรรมที่มีการ วางแผน หมายถึงกิจกรรมที่ได้มีการวางแผนไว้อย่างดี เป็นการสอนโครงสร้างไวยากรณ์ที่นักเรียน จะต้องพบในเนื้อเรื่อง เช่น สอนการใช้ “Can” โดยมีรูปภาพหรือท่าทางเป็นสื่อในการสอน หลังจากนั้นจึงให้พูดเกี่ยวกับตนเองโดยใช้ “Can” วิธีนี้ถูกตำหนิว่าไม่เป็นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร แต่ มีข้อดีเมื่อต้องการความรวดเร็ว และอธิบายจุดที่คลุมเครือใน เนื้อเรื่อง และกิจกรรมที่ไม่มีการ วางแผน หมายถึง กิจกรรมที่ไม่ได้มีการวางแผนในการทำกิจกรรมไว้ตายตัว กิจกรรมนี้เหมาะ สำหรับนักเรียนระดับสูงกว่าขั้นต้น เพราะนักเรียนรู้ภาษามากพอที่จะใช้ในการติดต่อสื่อสาร กิจกรรมนี้ช่วยพัฒนาความสามารถในการใช้ภาษาในการสื่อสาร เช่น การให้นักเรียนเดาเรื่อง หรือ บอกความรู้เดิมที่เกี่ยวกับเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 2 ขั้นฝึกปฏิบัติ เป็นขั้นที่เปิดโอกาสให้นักเรียนฝึกพูดโดยใช้ความรู้ที่ได้จากขั้นนำเสนอให้ถูกต้อง นักเรียนมีบทบาทมากกว่าครู ซึ่งทำหน้าที่เป็นเพียง“ผู้ควบคุม” ให้การฝึกนั้นถูกต้อง สื่อที่จะนำมาใช้ในการฝึกมี 2 ประเภท คือแบบฝึก และเนื้อเรื่อง

ขั้นที่ 3 ขั้นผลิตภาษา ขั้นนี้ครูปล่อยให้ให้นักเรียนใช้ภาษาที่รับรู้และฝึกในขั้นที่ 2 มาอย่างเต็มที่ตามที่นักเรียนต้องการ ไม่ใช่ตามแนวที่ครูต้องการ ครูจึงมีบทบาทน้อยที่สุดและทำหน้าที่“ผู้จัดการ” ให้การเรียนการสอนดำเนินต่อไปได้ เน้นให้นักเรียนได้ใช้ภาษาอย่างคล่องแคล่วมากกว่าเพื่อความถูกต้องทางไวยากรณ์ เป็นการเตรียมให้นักเรียนพร้อมที่จะใช้ภาษาได้จริงนอกห้องเรียน กิจกรรมที่ใช้อาจเป็นงานคู่หรืองานกลุ่มก็ได้

สกอตต์ (Scott 1981: 70) ได้เสนอขั้นตอนการสอนและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ไว้ 3 ขั้นตอนประกอบด้วย

1. ขั้นบอกวัตถุประสงค์ โดยผู้สอนควรจะบอกให้ผู้เรียนทราบวัตถุประสงค์ที่ผู้เรียนจะต้องเรียน
2. ขั้นเสนอเนื้อหา ผู้สอนควรนำเสนอเนื้อหาในรูปแบบบริบท ต้องให้ผู้เรียนสังเกตลักษณะของภาษา ความหมายของข้อความที่จะพูด จะต้องขึ้นอยู่กับบริบทว่าผู้พูดเป็นใคร ผู้สนทนาเป็นใคร สิ่งที่ถูกสถานที่พูด และเนื้อหาที่จะพูด
3. ขั้นการฝึกและการถ่ายโอน หลังจากการนำเสนอควรให้ผู้พูดได้ฝึกปฏิบัติทันที และควรส่งเสริมให้ผู้พูดได้มีโอกาสฟังสำนวนและสำเนียงการใช้ภาษาที่เจ้าของภาษาใช้จริง ตลอดจนได้ฝึกการใช้ภาษาอย่างอิสระใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง

ฟินอคชีโรและบรัมฟิต (Finocchiaro and Brumfit 1983 : 141) ได้เสนอแนะกิจกรรมการสอนทักษะการพูด ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับไว้ คือให้ตอบคำถามซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง ให้นักเรียนถาม หรือตอบคำถามของเพื่อนนักเรียนในชั้นเกี่ยวกับชั้นเรียน หรือประสบการณ์ต่างๆ นอกชั้นเรียน ให้บอกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่างๆ จากภาพ ให้เล่าประสบการณ์ต่างๆ ของนักเรียน โดยครูอาจให้คำสำคัญต่างๆ ให้รายงานเรื่องราวต่างๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้ จัดสถานการณ์ต่างๆ ในชั้นเรียนเพื่อใช้ในบทสนทนา เช่น ร้านขายของ ร้านอาหาร ธนาคาร เป็นต้น ให้เล่นเกมต่างๆ ในภาษา ให้ได้วาที อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆ ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทย แล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ และให้แสดงบทบาทสมมติ

ฮาร์เมอร์ (Harmer 1992 : 50) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการพูด และแบ่งขั้นตอนการสอนออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การแนะนำความรู้ทางภาษาใหม่ ในขั้นนี้ครูจะแนะนำ กฎเกณฑ์ทางภาษาที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อน โดยที่ครูจะต้องนำเสนอให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความหมาย การใช้ ตลอดจนรูปแบบของโครงสร้างนั้นๆ โดยการนำเสนอนั้นควรอยู่ในรูปของบริบทการใช้ภาษา เช่น ใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน เล่าเรื่อง หรือสถานการณ์ เป็นต้น

2. การฝึกภาษาในขั้นนี้ครูจะให้นักเรียนได้ใช้ภาษาแต่จะเป็นการฝึกแบบควบคุมการใช้ภาษา ตัวอย่างของการฝึกประเภทนี้ ได้แก่ การฝึกออกเสียงตามครู กิจกรรมเติมข้อมูลที่ขาดหาย เกมการฝึกพูดเรื่องที่เกี่ยวกับตัวผู้เรียนโดยใช้โครงสร้างทางภาษาที่เรียนมา กิจกรรมปฏิสัมพันธ์อื่นๆ เป็นต้น

3. กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาที่มีลักษณะสมจริง ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างอิสระมากขึ้น ตัวอย่างของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารได้แก่ กิจกรรมการแก้ปัญหา การแสดงบทบาทสมมติ สถานการณ์จำลอง เป็นต้น

สุไร พงษ์ทองเจริญ (2520 : 122) ได้กล่าวถึงการสอนพูดว่า แบ่งออกได้เป็นระดับดังนี้ คือ ระดับเตรียมตัว เป็นการสอนให้พูดเลียนแบบตัวอย่าง ส่วนมาก ได้แก่ การเลียนแบบประโยคที่ถูกต้องจากครู หรือจากเทปบันทึกเสียง และระดับแสดงออก เมื่อนักเรียนสามารถจำคำและประโยคได้พอควรแล้วจะสามารถพูดแสดงความต้องการของตนเองออกไปให้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ได้

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531 : 77) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการพูดว่า หลังจากผู้เรียนมีประสบการณ์ในการฟังมากพอ ผู้สอนควรพยายามหากิจกรรมต่างๆ ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพูดจริงๆ ในชั้น ซึ่งอาจจะเป็นการพูดตามอย่างที่เคยได้ยินหรือพูดอย่างอิสระ ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนออกมาเป็นคำพูด และควรพูดเกี่ยวกับเรื่องที่ผู้เรียนได้ฟังมาก่อนเพราะจะทำให้ผู้เรียนพูดได้อย่างมั่นใจและเป็นธรรมชาติ ความคิดรวบยอดที่ผู้เรียนพัฒนามาจากการฟัง พร้อมทั้งเสียงต่างๆ ที่ได้ยิน เมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะพูดผู้เรียนย่อมพูดได้อย่างเข้าใจความหมาย และสื่อความหมายได้ถูกต้อง หน้าที่ของผู้สอนในการช่วยผู้เรียนพัฒนาทักษะการพูด ผู้สอนจะเป็นผู้ตัดสินใจ และแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของผู้เรียน และผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสนับสนุนและทบทวนการพูดของผู้เรียน และมีส่วนร่วมในการพูดของนักเรียนเสมอ

กล่าวโดยสรุป ผู้เชี่ยวชาญการสอนภาษาได้เสนอแนวทางการสอนทักษะการพูดว่าควรเริ่มจาก 1) การนำเสนอความรู้ทางภาษา ในขั้นนี้จะเป็นการให้ผู้เรียนมีความรู้ในตัวภาษาซึ่งก่อให้เกิดความถูกต้องในการใช้ภาษา และจะช่วยให้เกิดความคล่องแคล่วในการสื่อสาร 2) ขั้นการฝึกหัด ในขั้นนี้ครูควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้โครงสร้างทางภาษาที่เรียนมาโดยรูปแบบการฝึกนั้นเป็นการฝึกแบบควบคุม และยังคงจำกัดอยู่กับโครงสร้างภาษาที่นำเสนอ 3) การนำภาษาไปใช้ ในขั้นนี้เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาในสถานการณ์ที่สมจริง ผู้เรียนมีโอกาสได้ใช้ภาษาในการปฏิสัมพันธ์ได้อย่างอิสระ และสนองความต้องการของแต่ละบุคคล

ทักษะการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการใช้ความคิดเพื่อทำความเข้าใจ ความหมายของสิ่งที่อ่าน การที่จะอ่านข้อความ เนื้อเรื่องต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการเช่น

ความรู้ความสามารถทางภาษา ประสบการณ์เดิม เป็นต้น นักจิตวิทยา และนักการศึกษาได้ให้ความหมายขององค์ประกอบของการอ่านไว้ ดังนี้

วิลเลียมส์ (Williams 1986 : 3-7) กล่าวถึงองค์ประกอบที่มีผลต่อความเข้าใจในการอ่าน ซึ่งประกอบด้วยความรู้ในระบบการเขียน ผู้อ่านที่มีความสามารถจะต้องมีความรู้ในเรื่องการผสมคำ และการสะกดคำ เพราะจะช่วยให้เข้าใจและจดจำคำในภาษาได้ ความรู้ในเรื่องภาษาซึ่งได้แก่ โครงสร้างของคำลักษณะของคำ และการเรียบเรียงคำ สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดความเข้าใจเร็วขึ้น ความสามารถในการตีความ ผู้อ่านจะต้องมองเห็นความสัมพันธ์ และการเชื่อมโยงกันของแต่ละประโยคแล้วตีความหมายที่ผู้เขียนต้องการออกมาให้ได้ และความรู้รอบตัวทั่วไป ผู้อ่านจะสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้มากขึ้นเพียงใดขึ้นอยู่กับลักษณะของบทอ่าน และโครงสร้างความรู้เดิมของผู้อ่าน ซึ่งนอกจากความรู้ในหัวเรื่องที่จะอ่านแล้ว ผู้อ่านจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับประเภทของบทอ่าน ตลอดจนความรู้ในเรื่องของวัฒนธรรมอีกด้วยเพราะในขณะที่อ่านผู้อ่านจำเป็นต้องดึงความรู้เหล่านั้นไปใช้ประกอบด้วย และเหตุผลในการอ่านและรูปแบบการอ่าน ผู้อ่านต้องมีความสามารถ ต้องรู้จักเปลี่ยนรูปแบบการอ่านไปตามจุดมุ่งหมาย หรือ เหตุผลในการอ่าน เช่น การอ่านแบบผ่านๆ เพื่อกวาดสายตาดูหัวข้อข่าวที่สำคัญๆ หรือการอ่านแบบเอารายละเอียดเมื่ออ่านตำราเรียน

นูแนน (Nunan 1991: 35) กล่าวถึง องค์ประกอบในการอ่านว่าประกอบด้วยความสามารถในการเชื่อมโยงคำ เช่น เชื่อมโยงเสียงกับตัวอักษร ความรู้ทางไวยากรณ์เพื่อช่วยในการตีความ ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค และวิธีการต่างๆ ในการอ่าน เพื่อผู้อ่านจะได้เลือกใช้ได้ตรงตามจุดประสงค์ ความสามารถในการนำความรู้เดิมมาสัมพันธ์กับเรื่องที่อ่าน และความสามารถที่จะทราบถึงจุดประสงค์ หรือหน้าที่ของประโยคแต่ละประโยค หรือส่วนต่างๆ ของบทอ่าน แม้ว่าบางครั้งผู้เขียนจะไม่ได้กล่าวไว้โดยตรง

จากความหมายขององค์ประกอบในการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านที่ดีจะต้องมีองค์ประกอบสำคัญในอันที่จะทำให้การอ่านนั้นสื่อความหมายได้อย่างสมบูรณ์และถูกต้ององค์ประกอบเหล่านี้ได้แก่ ภูมิหลัง ประสบการณ์ การรู้เชิงภาษา โครงสร้างของเนื้อหา ความเข้าใจความหมายของคำ เข้าใจหน่วย ความคิด เข้าใจประโยค เข้าใจเนื้อหาทั้งหมด ความรู้ในระบบการเขียน ความสามารถในการตีความ ความรู้รอบตัวทั่วไป เหตุผลในการอ่านและรูปแบบการอ่าน

หลักการและขั้นตอนในการสอนอ่าน

กู๊ดแมน (Goodman 1972 : 84) ได้เสนอแนะขั้นตอนในการสอนอ่านไว้ว่า การสุมตัวอย่าง คือ การอ่านที่ผู้อ่านใช้ตัวชี้แนะจากข้อความที่เขาอ่านและเลือกใช้ความรู้ทางภาษาศาสตร์ของตนเพื่อหาความหมายจากข้อความที่อ่าน การคาดคะเน หมายถึง การที่ผู้อ่านใช้ความรู้ทางด้านโครงสร้างภาษาเพื่อ คาดคะเนชนิดของคำที่จะพบต่อไปในข้อความนั้นๆ การทดสอบ เมื่อผู้อ่านได้

ส่วนตัวอย่างและคาดคะเนแล้ว เขาจะทดสอบว่าสิ่งที่เขาคาดคะเนนั้นถูกต้องหรือไม่โดยการทดสอบความหมายที่ได้จากสิ่งที่เขาอ่านกับความหมายของ ข้อความรอบข้างที่ปรากฏอยู่ในข้อความนั้น ประกอบด้วยขั้นก่อนอ่าน ขั้นหลังการอ่าน ขั้นระหว่างการอ่าน การย้ำเพื่อความมั่นใจ ในขั้นนี้ผู้อ่านจะย้ำเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าสิ่งที่เขาคาดคะเนนั้นให้ความหมายถูกต้อง การแก้ไขเมื่อจำเป็นจะเกิดขึ้นเมื่อผู้อ่านทดสอบหรือย้ำเพื่อความเข้าใจแล้วพบว่าสิ่งที่ตนคาดคะเนนั้นให้ความหมายไม่ถูกต้องก็จะย้อนกลับไปเลือกสิ่งขึ้นมาใหม่

วิลเลียมส์(Williams1986 : 374) เสนอแนะลำดับขั้นตอนในการสอนอ่านไว้ คือ ขั้นก่อนการอ่าน (Pre-Reading) ขั้นตอนนี้มีจุดประสงค์ เพื่อแนะนำและกระตุ้นความสนใจในหัวเรื่อง เพื่อชักจูงให้ผู้เรียนสนใจเรียนด้วยการให้เหตุผลสำหรับการอ่าน เพื่อเตรียมตัวในด้านภาษาให้แก่ผู้เรียนก่อนจะอ่านเนื้อเรื่อง ขั้นการอ่าน (While-Reading) ขั้นตอนนี้เน้นที่เนื้อเรื่องที่จะอ่าน โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจจุดประสงค์ของการเรียน เพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างของงานเขียนหรือเนื้อความที่จะอ่าน เพื่อช่วยขยายความเนื้อความของเรื่องให้ชัดเจน ขั้นหลังการอ่าน (Post-Reading) ขั้นตอนนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความสามารถถ่ายทอดความรู้ ความคิดในเรื่องที่อ่านไปแล้ว สามารถเชื่อมโยงเรื่องที่อ่านกับความรู้ ความสนใจ หรือความคิดเห็นของผู้เรียนได้

4. แนวคิดและทฤษฎีความพึงพอใจ

ความหมายของความพึงพอใจ

ความพึงพอใจ เป็นทัศนคติอย่างหนึ่งที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลใดมีความพึงพอใจหรือไม่ สามารถสังเกตได้จากการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อน จึงเป็นการยากที่จะวัดความพึงพอใจโดยตรง แต่สามารถวัดได้วัดได้โดยทางอ้อม โดยการวัดของบุคคลเหล่านั้น และการแสดงความคิดเห็นนั้นจะตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงจึงสามารถวัดความพึงพอใจนั้นได้

ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2535 ได้ให้ความหมายคำว่า “พึง” เป็นคำช่วยกริยาอื่น หมายความว่า “ควร” เช่น พึงใจ หมายความว่า พอใจ และคำว่า “พอ” หมายความว่า เท่าที่ต้องการ เดิมความต้องการ ถูกชอบ เมื่อนำคำสองคำมาผสมผสานกัน คือ “พึงพอใจ” จึงหมายถึง ชอบใจถูกใจตามต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับ Wolman (1973: 45) ที่กล่าวถึงความพึงพอใจว่า เป็นความรู้สึกที่ได้รับความสำเร็จตามมุ่งหวังและความต้องการจากการศึกษา แนวความคิดที่เกี่ยวกับความพึงพอใจ

กาญจนา อรุณสุขจุฑา (2546 : 35) กล่าวว่า ความพึงพอใจของมนุษย์เป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม ไม่สามารถมองเห็นเป็นรูปร่างได้ การที่เราจะทราบว่าบุคคลมีความพึงพอใจหรือไม่สามารถสังเกตโดยการแสดงออกที่ค่อนข้างสลับซับซ้อนและต้องมีสิ่งเร้าที่ตรง

วิรุฬ พรรณเทวี (2542 : 68) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับแต่ละบุคคลว่าจะคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใดอย่างไร ถ้าคาดหวังหรือมีความตั้งใจมากและได้รับการตอบสนองด้วยดี จะมีความพึงพอใจมากแต่ในทางตรงกันข้ามอาจผิดหวังหรือไม่พึงพอใจเป็นอย่างยิ่งเมื่อไม่ได้รับการตอบสนองตามที่คาดหวังไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสิ่งที่ตนตั้งใจไว้ว่าจะมีมากหรือน้อย

เทพพนม เมืองแมนและสวิง สุวรรณ (2540: 98) กล่าวว่า ความพึงพอใจเป็นภาวะของความพึงพอใจหรือภาวะของการมีอารมณ์ในทางบวกที่มีผลเกิดขึ้นเนื่องจากการประเมินประสบการณ์ของคณฯหนึ่ง สิ่งที่เขาเคยไประหว่างการเสนอให้กับสิ่งที่ได้รับจะเป็นรากฐานแห่งความพอใจและไม่พอใจได้

ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ (2539 : 6-7) ได้รวบรวมความหมายของความพึงพอใจบริการที่สอดคล้องกับความต้องการจากนักวิชาการ ได้แก่ Simon ได้ให้ความเห็นว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานราชการนั้น สัมพันธ์กับความพึงพอใจของประชาชนผู้รับบริการ ส่วน Kyagi ให้ความเห็นว่า การให้บริการที่เป็นที่พึงพอใจแก่สมาชิกสังคมนั้นวัดได้ยาก แต่ก็ควรมีองค์ประกอบที่จะทำให้ความพึงพอใจ คือ ให้บริการเท่าเทียมกันกับสมาชิกสังคม ให้บริการที่เหมาะสม ให้บริการโดยคำนึงถึงปริมาณความมากน้อยให้บริการที่มีความสืบเนื่องเพื่อที่ว่าเป็นบริการที่สมาชิกสังคมสามารถรับได้ทุกเมื่อที่ต้องการ การให้บริการต้องได้รับการปรับปรุงให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

ทิฟฟิน และ แมคคอร์มิก (Tiffin and McCormick 1996: 46) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงแรงจูงใจของมนุษย์ซึ่งตั้งอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐาน

วอลแมน (Wolman 1973: 151) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงเป็นความรู้สึกมีความสุขเมื่อเราได้รับผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ความต้องการ หรือแรงจูงใจ

โพลเวลล์ (Powell 1983: 75) กล่าวว่า ความพึงพอใจหมายถึงความสุขที่เกิดจากการปรับตัวของบุคคลต่อ สิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และเกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของบุคคลและการได้รับการตอบสนอง

กอร์ด (Gord 1973: 175) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความพึงพอใจ ไว้ว่าเป็นความพึงพอใจที่เกิดจากความสนใจและทัศนคติต่อบุคคลที่มีคุณภาพและลักษณะสภาพของกิจกรรม

เชลล์เลย์ (Shelley, อ้างถึงใน คุณทลทิพย์ มาลากุล: 2526) สรุปได้ว่า ทฤษฎีที่ว่าด้วยความรู้มี 2 แบบของมนุษย์ คือความรู้สึทางบวกและความรู้สึทางลบความรู้สึทางบวก คือ ความรู้สึที่อาจจะเกิดขึ้นแล้วจะทำให้เกิดความสุข ความสุขนี้จะเป็นความรู้สึทางบวกเพิ่มขึ้นได้อีก จะเห็นได้

ว่าความสุขเป็นความรู้สึกที่สลับซับซ้อน และความรู้สึกนี้ก็เป็นผลตอบแทนมากกว่าความรู้สึกทางบวกอื่นๆ ความรู้สึกทางลบ ความรู้สึกทางบวก และความสุข มีความสัมพันธ์กันอย่างซับซ้อน และระบบความสัมพันธ์ของทั้งสามนี้ เรียกว่า ระบบความพอใจ โดยความพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อระบบพอใจมีความรู้สึกทางบวกมากกว่าทางลบ ความพอใจ สามารถแสดงออกมาในรูปของความรู้สึกทางบวกแบบต่างๆ ได้ และความรู้สึกทางบวกนี้ยังเป็นตัวช่วยให้เกิดความพอใจเพิ่มขึ้นอีกด้วย

นิวแมน (Newman, อ้างถึงใน คุณทศทิพย์ มาลากุล: 2526) เสนอแนวคิดในเรื่องแนวคิดการเกิดขึ้นของความพอใจในสภาพแวดล้อมทางกายภาพไว้ดังนี้

ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สามารถศึกษาได้ชัดเจน เมื่อแยกออกเป็นการตอบรับ (Responds) และปฏิกิริยา (Reaction) ของมนุษย์ต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ปฏิกิริยาต่อสภาพแวดล้อม หมายถึง การเปลี่ยนแปลงทางชีวภาพหรือสรีระ ซึ่งสามารถวัดได้ง่าย เช่นการเปลี่ยนแปลงของอัตราการเต้นของหัวใจ อุณหภูมิของร่างกาย ฯลฯ ในขณะที่การตอบรับ หมายถึง การรับรู้ ทักษะคิด และพฤติกรรมที่แสดงออกซึ่งรวมเรียกว่า การตอบรับทางสังคมจิตวิทยา และพฤติกรรม (Social-Psychological and Behavioral Response)

ปัจจัยต่างๆ ที่ทำให้เกิดการยอมรับในสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ (1) ลักษณะของบุคคลที่ตอบรับสภาพแวดล้อม (2) ลักษณะของสภาพแวดล้อมทางกายภาพที่ทำให้เกิดการยอมรับ (3) การรับรู้ของบุคคล (4) การประเมินสภาพแวดล้อมของบุคคลนั้น (5) ความพอใจในสภาพแวดล้อม (6) พฤติกรรมของบุคคลเนื่องมาจากสภาพแวดล้อม ปัจจัย 2 ปัจจัย ปัจจัยแรก เป็นสิ่งที่ป้อนเข้าระบบ โดยลักษณะของบุคคลรวมถึงปัจจัยต่างๆ ด้านประชากรศาสตร์ พื้นฐานทางสังคม เศรษฐกิจ และรูปแบบวงจรชีวิตส่วนปัจจัย 4 กลุ่มหลังเป็นผลที่ส่งออกมาจากระบบ การที่บุคคลจะรับสภาพแวดล้อมใดๆ ขึ้นอยู่กับลักษณะทางกายภาพและมาตรฐานของบุคคลนั้น การประเมินความพอใจในกายภาพของบุคคลเกิดตามมาจากการรับรู้ พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลนั้นมีความพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางกายภาพนั้นหรือไม่

แอปเปิล ไวท์ (Apple white: 1956: 6) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่า เป็นความสุขความสบายที่ได้รับจากสภาพแวดล้อมทางกายภาพ เป็นความสุขความสบายที่เกิดจากการเข้าร่วม ได้รู้ได้เห็นในกิจกรรมนั้นๆ

คอตเลอร์ (Kotler 1999: 40) กล่าวถึงระดับความพึงพอใจของลูกค้าว่าระดับความพึงพอใจจะมีความสัมพันธ์กับความแตกต่างระหว่างผลงานที่รับรู้กับความคาดหวัง ซึ่งลูกค้าสามารถรับรู้ถึงระดับความพึงพอใจ 3 ระดับดังนี้

1. ถ้าผลงานที่รับรู้ต่ำกว่าความคาดหวังลูกค้าจะเกิดความรู้สึกไม่พึงพอใจ
2. ถ้าผลงานที่รับรู้เท่ากับความคาดหวังลูกค้าจะเกิดความรู้สึกพึงพอใจ
3. ถ้าผลงานที่รับรู้เท่ากับสูงกว่าความคาดหวังลูกค้าจะเกิดความรู้สึกพึงพอใจอย่างมากหรือยินดี

Redney Arlyn Wickstrom (ริดนีย์ อาร์ท วิคสตรอม, อ้างในอรรถกิจ ฤทธิ์ทอง 2535:28) กล่าวว่า วัฏจักรปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจ คือ เพศ การศึกษา ประสบการณ์ในการร่วมหรือรับทราบกิจกรรม ซึ่งมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ ความพึงพอใจเป็นการให้ค่าความรู้สึกของเราที่ต้องสัมผัสกับโลกทัศน์เกี่ยวกับความหมายของการจัดการสภาพแวดล้อม ค่าความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการจัดการสภาพแวดล้อมจะแตกต่างกัน เช่น ความรู้สึก ดี-เลว พอใจ-ไม่พอใจ สนใจ-ไม่สนใจ เป็นต้น

แฮริส (Harris 1969: 81) ได้กล่าวถึงความพึงพอใจว่า เป็นสิ่งเกิดขึ้นกับบุคคลเมื่อต้องการความต้องการพื้นฐานทั้งร่างกายและจิตใจได้รับการตอบสนอง พฤติกรรมเกี่ยวกับความพึงพอใจของมนุษย์เป็นความพยายามที่จะขจัดความเครียด ความกระวนกระวาย หรือภาวะไม่สมดุลในร่างกายเมื่อสามารถจัดสิ่งต่างๆ

โพลเวลล์ (Powell 1983: 17-18) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า หมายถึงความสามารถของบุคคลในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข สนุกสนาน ปราศจากความรู้สึกทุกข์ทรมาน ทั้งนี้ ไม่ได้หมายความว่าบุคคลจะได้รับการตอบสนองอย่างสมบูรณ์ในทุกๆ สิ่งที่จะต้องการแต่ความพึงพอใจนั้น จะหมายถึง ความสุขที่เกิดจากการปรับตัวของบุคคลต่อสิ่งแวดล้อมได้เป็นอย่างดี และเกิดความสมดุลระหว่างความต้องการของบุคคลและการได้รับการตอบสนอง

บลูม (Bloom 1966 : 328) กล่าวว่า ทักษะและความพึงพอใจในสิ่งหนึ่งสามารถใช้แทนกันได้ เพราะทั้งสองคำนี้ หมายถึงผลที่ได้จากการที่บุคคลเข้าไปมีส่วนร่วมในสิ่งนั้น ทักษะด้านบวกจะแสดงให้เห็นสภาพความพึงพอใจในสิ่งนั้น และทักษะด้านลบจะแสดงให้เห็นสภาพความไม่พึงพอใจ และบลูม (Bloom 1966 : 99) ยังกล่าวถึงความพึงพอใจในการทำงานกับทักษะในการทำงาน ความหมายอาจใช้แทนกันได้เพราะว่าความพึงพอใจในการทำงานมีความหมายคล้ายคลึงกันมากกับทักษะที่ดีในการทำงาน ส่วนคำว่าขวัญในการทำงานนั้น รุมกล่าวว่า มีความหมายที่แคบกว่าความพึงพอใจในการทำงานและทักษะในการทำงานซึ่งความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐานนั้น (Basic Needs) มีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด กับผลสัมฤทธิ์และสิ่งจูงใจ (Intensive) และพยายามหลีกเลี่ยงที่ไม่ต้องการ

โวลท์แมน (Wolman 1973: 304) ให้ความหมายของความพึงพอใจว่า ความพึงพอใจคือความรู้สึก (Feeling) มีความสุขเมื่อประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย (Goals) ความต้องการ (want) จากแรงจูงใจ (Motivation)

จากแนวคิดดังกล่าวพอจะสรุปได้ว่า ความพึงพอใจเป็นการแสดงออกทางพฤติกรรมที่เป็นนามธรรม เป็นความรู้สึกภายในจิตใจของมนุษย์ที่ไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับความคาดหวังกับสิ่งหนึ่งสิ่งใด และความสมดุลระหว่างความต้องการกับการได้รับการตอบสนอง

การวัดความพึงพอใจ

เนื่องจากความพึงพอใจเป็นทัศนคติที่เป็นนามธรรมและค่อนข้างซับซ้อน จึงสามารถวัดได้โดยทางอ้อมโดยวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้นแทน ทั้งนี้การแสดงความคิดเห็นของบุคคลนั้นจะต้องตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงจึงจะสามารถวัดความพึงพอใจได้ มิฉะนั้นอาจมีความคลาดเคลื่อนในการวัดความพึงพอใจได้

ภณิกา ชัยปัญญา (2541: 11) กล่าวว่า มีวิธีที่สามารถวัดความพึงพอใจได้ดังนี้

1. การใช้แบบสอบถาม โดยผู้ออกแบบสอบถามจัดทำแบบสอบถามเพื่อต้องการทราบความคิดเห็น สามารถกระทำได้ในลักษณะกำหนดคำตอบให้เลือก หรือตอบคำถามอิสระ ซึ่งคำถามดังกล่าวอาจถามความพอใจในด้านต่างๆ

2. การสัมภาษณ์ เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยตรงซึ่งต้องอาศัยเทคนิคและวิธีการที่ดีจึงจะได้ข้อมูลที่แท้จริง

3. การสังเกต เป็นวิธีวัดความพึงพอใจโดยการสังเกตพฤติกรรมของบุคคลเป้าหมายไม่ว่าจะแสดงออกจากการพูดจา กริยา ท่าทาง วิธีนี้ต้องอาศัยการกระทำอย่างจริงจัง และสังเกตอย่างมีระเบียบแบบแผน

เคย์ Day (1997: 54) ได้เสนอแนวความคิดในการประเมินผลความพึงพอใจไว้ 2 แบบ ดังนี้

1. การประเมินผลทางจิตวิทยา (Psychological Interpretation of Satisfaction) แนวทางนี้มอง Satisfaction ว่าเป็นการยืนยัน (Confirmation) ของความคาดหวังที่เกิดขึ้น (Prior Expectation) ความพึงพอใจหรือไม่พอใจขึ้นกับการเปรียบเทียบกับสิ่งที่ได้รับ ซึ่งก็คือแนวทางของ Disconfirmation Process

2. การประเมินผลตามทฤษฎีอรรถประโยชน์ (Utility Theory Interpretation of Satisfaction) เป็นการอ้างอิงทฤษฎีในด้านเศรษฐศาสตร์ โดยมีสมมุติฐานว่าผู้บริโภคที่มีเหตุผล (Rational Consumer) ซึ่งต้องการทำให้ตนบรรลุความพอใจสูงสุดเมื่อเกิดอรรถประโยชน์สูงสุดและทำให้เกิด Ideal Point ว่าน้อยกว่า เท่ากับหรือมากกว่า และระยะห่างมาน้อยเพียงใด โดยการนำมาเปรียบเทียบกับความคาดหวัง (Expectation) และการรับรู้ (Perception)

จากแนวคิดดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า “ความพึงพอใจ” เป็นการแสดงความรู้สึกดีใจ ยินดีของเฉพาะบุคคลในการตอบสนองความต้องการในส่วนที่ขาดหายไป ซึ่งเป็นผลมาจากปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยปัจจัยเหล่านั้นสามารถตอบสนองความต้องการของบุคคลทั้งทางร่างกายและจิตใจได้อย่างเหมาะสมและการแสดงออกทางพฤติกรรมของบุคคลที่จะเลือกปฏิบัติในกิจกรรมนั้นๆ (กาญจนา อรุณสุขขุจิ 2546: 5)

ทฤษฎีแรงจูงใจ

ทฤษฎีแรงจูงใจในการเรียนรู้สามารถแบ่งออกได้เป็นทฤษฎีใหญ่ ๆ ดังต่อไปนี้

1. **ทฤษฎีพฤติกรรมนิยม (Behaviorism)** นักจิตวิทยาในกลุ่มที่มีความเชื่อในทฤษฎีพฤติกรรมนิยมที่มีชื่อเสียงมากได้แก่ สกินเนอร์(B.F.Skinner) โดยนักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีความเชื่อที่ว่า การเรียนรู้ของมนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมภายนอก และเชื่อในทฤษฎีการวางเงื่อนไข (Operant Conditioning) โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง และการให้การเสริมแรง(Reinforcement) ทฤษฎีนี้เชื่อว่าการเรียนรู้เกิดจากมนุษย์ตอบสนองต่อสิ่งเร้าและพฤติกรรมตอบสนองจะเข้มข้นขึ้น หากได้รับการเสริมแรงที่ สกินเนอร์ (Skinner 1984: 559)

2. **ทฤษฎีปัญญานิยม (Cognitivism)** ทฤษฎีปัญญานิยมนี้มีแนวคิดที่แตกต่างจากทฤษฎีพฤติกรรมนิยม โดยทฤษฎีนี้จะเน้นในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล เชื่อว่ามนุษย์มีความแตกต่างกันทั้งในเรื่องของความรู้สึนึกคิด อารมณ์ ความสนใจ ความถนัด ดังนั้นในการเรียนรู้ก็จะมีกระบวนการหรือขั้นตอนที่แตกต่างกัน นอกจากนั้นทฤษฎีนี้ยังให้ความสำคัญกับเป้าหมาย วัตถุประสงค์ และการวางแผน ทฤษฎีนี้ให้ความสำคัญกับระดับของความคาดหวัง (Level of Aspiration) โดยที่เขาเชื่อว่าคนเรามีแนวโน้มที่จะตั้ง ความคาดหวังของตนเองให้สูงขึ้น เมื่อเขาทำงานหนึ่งสำเร็จ และตรงกันข้ามคือจะตั้งความคาดหวังของตนเองต่ำลง เมื่อเขาทำงานหนึ่งแล้วล้มเหลว กอสทัล (Costal, A 1987: 315)

3. **ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Scheme Throry)** ทฤษฎีโครงสร้างความรู้เป็นทฤษฎีที่อยู่ภายใต้ทฤษฎีปัญญานิยมเพียงแต่ทฤษฎีโครงสร้างความรู้จะเน้นในเรื่องของโครงสร้างความรู้ โดยเชื่อว่าโครงสร้างภายในของความรู้ของมนุษย์นั้นมีลักษณะที่เชื่อมโยงกันเป็นกลุ่มหรือโหนด (Node) การที่มนุษย์จะเรียนรู้อะไรใหม่ๆ นั้นจะเป็นการนำความรู้ใหม่ ๆ นั้นไปเชื่อมโยงกับกลุ่มความรู้ที่มีอยู่เดิม นอกจากนั้นทฤษฎีนี้ยังมีความเชื่อเกี่ยวกับความสำคัญของการเรียนรู้โดยเชื่อว่าการรับรู้เป็นสิ่งสำคัญของการเรียนรู้ ไม่มีการเรียนรู้ใดเกิดขึ้นโดยปราศจากการรับรู้ จากการกระตุ้นจากเหตุการณ์หนึ่ง ๆ ทำให้เกิดการรับรู้และการรับรู้จะเป็นการสร้างความหมายโดยการถ่ายโอนความรู้ใหม่เข้ากับความรู้เดิม นอกจากนั้นโครงสร้างความรู้จะช่วยในการระลึก (Recall) ถึงสิ่งต่างๆ ที่เราเคยเรียนรู้มาอีกด้วย

4. **ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning View of Motivation)** ทฤษฎีนี้เห็นว่าแรงจูงใจเกิดจากการเรียนรู้ทางสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างเอกลักษณ์และการเลียนแบบ (Identification and Imitation) จากบุคคลที่ตนเองชื่นชม หรือคนที่มีชื่อเสียงในสังคมจะเป็นแรงจูงใจที่สำคัญในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

5. ทฤษฎีมานุษยนิยม (Humanistic View of Motivation) แนวความคิดนี้เป็นของมาสโลว์ (Maslow) ที่ได้อธิบายถึงลำดับความต้องการของมนุษย์ โดยที่ความต้องการจะเป็น ตัวกระตุ้นให้มนุษย์แสดงพฤติกรรมเพื่อไปสู่ความต้องการนั้น ดังนั้นถ้าเข้าใจความต้องการของมนุษย์ก็สามารถอธิบายถึงเรื่องแรงจูงใจของมนุษย์ได้เช่นเดียวกัน สำหรับองค์ประกอบของแรงจูงใจ นักจิตวิทยาปัจจุบันได้ศึกษาและสรุปว่า องค์ประกอบของแรงจูงใจ มี 3 ด้านคือ 1) องค์ประกอบทางด้านกายภาพ (Biological Factor) ในองค์ประกอบด้านนี้จะพิจารณาถึงความต้องการทางกายภาพของมนุษย์ เช่น ความต้องการปัจจัย 4 เพื่อจะดำรงชีวิตอยู่ได้ 2) องค์ประกอบทางด้านการเรียนรู้ (Learned Factor) องค์ประกอบด้านนี้เป็นผลสืบเนื่องต่อกับองค์ประกอบข้อ 1 ทั้งนี้เพราะมนุษย์ทุกคนไม่สามารถได้รับการตอบสนองความต้องการในปริมาณ ชนิด และคุณภาพตามที่ตนเองต้องการและในหลาย ๆ ครั้ง สิ่งแวดล้อมเป็นตัววางเงื่อนไขในการสร้างแรงจูงใจของมนุษย์ 3) องค์ประกอบทางด้านความคิด (Cognitive Factor) บอม (Baum, W. M. 2005: 364)

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

อภิชัย กุลชา (2536: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในระดับปานกลาง โดยมีความพึงพอใจในครูผู้สอน ผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารทางวิชาการมากกว่าด้านอื่น และเป็นสามอันดับแรก รองลงมาเป็นหลักสูตรวิธีสอนและกิจกรรม อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครองเป็นอันดับสุดท้าย ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาไม่แตกต่างกันตามนัยทางสถิติ

สุทนต์ มุสิกะทัน (2541: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ตั้งแต่ระดับปานกลางจนถึงมาก โดยมีด้านลักษณะของงานที่ปฏิบัติอยู่ในอันดับสูงสุด

ชล่ำ อรรถธรรม (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชน ในจังหวัดพังงา ผลการวิจัยพบว่า ครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพังงามีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่าองค์ประกอบด้านความรับผิดชอบ ลักษณะงาน ความสำเร็จของงานอยู่ในระดับมาก ส่วนครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันและมีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจในภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ประสิทธิ์ ทรัพย์ศิริกุล (2543: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี พบว่า อาจารย์โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานีมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมอยู่ระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าความรับผิดชอบด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงาน ด้านลักษณะของงาน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี จำแนกตามเพศ สถานภาพการสมรส อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนอาจารย์ที่มีคุณวุฒิการศึกษาแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านความสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานและด้านเงินเดือนและสวัสดิการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

อิสริยา พจนธรี (2544: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย พบว่า คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวม ผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิมีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดเลย โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยเรียงอันดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านธุรการ ด้านปกครองนักเรียน ด้านการบริหารทั่วไปและด้านโรงเรียนกับชุมชน ด้านบริการ ด้านวิชาการ และด้านการบริหาร อาคารสถานที่ และมีรายชื่อที่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านการบริหารทั่วไปและด้านธุรการ

งานวิจัยต่างประเทศ

คัสเซลล์ (Katzell 1980: 410) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความพึงพอใจในเนื้อหาภาพที่เด็กวัยต่างๆชอบ และสามารถเข้าใจได้ พบว่า เด็กเล็กๆมีความพึงพอใจและชอบภาพเกี่ยวกับสัตว์มากกว่าภาพเกี่ยวกับคน แต่ภาพคนมีอิทธิพลต่อเด็กมากกว่าภาพสัตว์ และได้เสนอหลักการสำหรับสร้างภาพสำหรับเด็กว่า ภาพสำหรับเด็กควรเป็นภาพง่ายๆชัดเจน ยิ่งเด็กเล็กเท่าใดยิ่งต้องใช้ภาพประกอบง่ายยิ่งขึ้นเท่านั้น อาจเขียนเป็นภาพลายเส้นเน้นเฉพาะส่วนที่เด่นจริงๆ รายละเอียดค่อยเพิ่มขึ้นตามวัยและพัฒนาการของเด็กที่จะรับรู้

จอห์นส์ (Johns. 1984: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเชิงสำรวจ ทักษะของพ่อแม่เด็กวัยรุ่น ที่ต้องการได้รับการศึกษา เพื่อจัดโปรแกรมการศึกษาให้กับพ่อแม่ ผลการวิจัยพบว่า พ่อแม่ได้เรียนรู้ที่จะเป็นพ่อแม่ของเด็กวัยรุ่น และเขารู้สึกว่าการได้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่ไม่พอ เขาต้องการฝึกอบรมเพิ่ม โดยมีความต้องการอบรมในด้านความต้องการที่จะดูแลเด็กวัยรุ่น วิธีการดูแล เวลา สถานที่ ที่

เขาจะได้รับการฝึกอบรม ผลการวิจัยพบว่า พ่อแม่ส่วนใหญ่ จะมีความพอใจยินดี ที่จะเห็นลูกในวัยรุ่นเติบโต ประสบผลสำเร็จและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว มีความใกล้ชิดกับครอบครัว ผูกพันเป็นมิตร สร้างความรัก ความสุข มีการสื่อสารและมีอารมณ์ขันแก้ปัญหาที่ผู้ปกครองพบ คือไม่รู้ว่าจะปฏิบัติตัวต่อลูกอย่างไร ใช้วิธีการควบคุมเหมาะสมเมื่อวิเคราะห์ความต้องการของผู้ปกครอง ตามโปรแกรมจำแนกตามเพศ สถานภาพ ระดับการศึกษาและระดับรายได้ พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แรนดอล (Randall. 1986: 21-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจของหัวหน้างานในการปฏิบัติงานโครงการการศึกษาครู พบว่า ปัจจัยเชิงจิตวิทยาที่มีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับความพึงพอใจ ปัจจัยสุขอนามัยมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกันกับความไม่พึงพอใจ ปัจจัยเชิงจิตวิทยาส่งผลด้านความสำเร็จของงาน ลักษณะของงาน การได้ทำตามความสามารถ ได้รับงานที่ท้าทาย และการยอมรับนับถือ ความสำคัญของปัจจัยสุขอนามัย ได้แก่ นโยบาย เพื่อนร่วมงาน ความรู้ความสามารถในงานของผู้บริหาร ความสัมพันธ์กับผู้บริหาร เงื่อนไขของงาน

อัลริกเซน (Ulriksen. 1997:127A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การรับรู้ของผู้บริหารและครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาที่สัมพันธ์กับปัจจัยความพึงพอใจและความไม่พึงพอใจในการปฏิบัติงาน ผลการวิจัยพบว่า1) ครูได้รับความพึงพอใจมากที่สุดจากปัจจัยการตระหนักถึงความสำคัญภายในความสำเร็จ และงานในหน้าที่การงานของตน 2) ครูไม่พึงพอใจต่อปัจจัยที่ส่งผลกระทบจากภายนอก ได้แก่ นโยบายและการบริหารจัดการองค์กร และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลของคนที่อยู่ใต้บังคับบัญชา นอกจากนี้งานที่ไม่มั่นคง กฎเกณฑ์ที่เข้มงวดเกินไป ขัดต่อความรู้สึก และกฎเกณฑ์ที่ไม่ละเอียด ไม่แน่นอน ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้บังคับบัญชากับผู้ใต้บังคับบัญชาหรือความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนการที่ผู้บังคับบัญชาปฏิบัติตนเหมือนเจ้านาย ส่งผลให้เกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ที่ได้นำเสนอมาแล้วทั้งหมดนี้ สรุปได้ว่า สถานศึกษามีส่วนสำคัญในการวางแผนนโยบายในการเรียนการสอน และผู้บริหารก็มีส่วนสำคัญในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนของสถานศึกษา การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ ควรจัดให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยสร้างบรรยากาศ สภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับการเรียนการสอน จัดหาวัสดุอุปกรณ์ด้านการศึกษาให้พร้อม และมีวิธีการสอนที่กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามประสงค์และเพื่อให้การเรียนการสอนเกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูงสุดแก่ผู้เรียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น พัฒนาการ กรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 824 คน ซึ่งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นได้มีการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาจำนวน 3 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 447 คน ที่ได้มาโดยเทคนิควิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling Technique) นำมาเป็นจำนวน 447 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. จำแนกนักศึกษาออกเป็น 6 สาขาวิชา ได้แก่ วิศวกรรมยานยนต์ วิศวกรรมการผลิต วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการอุตสาหกรรม และบริหารธุรกิจญี่ปุ่น จำนวน 824 คน ดังตารางที่ 1
2. สุ่มโดยเทคนิควิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling Technique) จากตารางที่ 1 สุ่มเป็นกลุ่มห้องเรียนมา 16 ห้องเรียน ดังตารางที่ 2
3. กลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากข้อ 2 ได้มาจำนวน 447 คน จากตารางที่ 2

ตารางที่ 1 ประชากรนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นจำแนกตามสาขาวิชาและชั้นปีที่1 และปีที่2 และกลุ่มที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษ

สาขาวิชา	ชั้นปีที่	รวมคน	รวมกลุ่ม	รวมทั้งหมด
วิศวกรรมยานยนต์	1	140	2	208
	2	68	5	
วิศวกรรมการผลิต	1	38	2	38
	2	0	0	
วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	1	74	2	74
	2	0	0	
เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	117	3	198
	2	80	4	
การจัดการอุตสาหกรรม	1	95	3	175
	2	80	3	
บริหารธุรกิจญี่ปุ่น	1	129	0	132
	2	3	4	
รวม		824	28	824

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่าง โดยการสุ่มเป็นห้องเรียน ดังนี้

สาขาวิชา	ชั้นปีที่	รวมคน	กลุ่มที่สุ่มมาได้	กลุ่มตัวอย่างสุ่มมาได้
วิศวกรรมยานยนต์	1	140	2	67
	2	68		
วิศวกรรมการผลิต	1	38	2	38
	2	0		
วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	1	74	2	61
	2	0		
เทคโนโลยีสารสนเทศ	1	117	3	89
	2	80		
การจัดการอุตสาหกรรม	1	95	4	104
	2	80		
บริหารธุรกิจญี่ปุ่น	1	129	3	88
	2	3		
รวม		824	16	447

2. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยมีขั้นตอนการดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหัวข้อเรื่องที่จะนำมาสอบถามนักศึกษา และศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. กำหนดขอบเขตเนื้อหาที่จะสร้างแบบสอบถาม ให้ครอบคลุมตัวแปรและเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
3. สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยแบบสอบถาม มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา หลักสูตรที่ศึกษา วิชาเอกที่ศึกษา วิชาภาษาอังกฤษที่ลงเรียนในปัจจุบัน และประสบการณ์สอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ (เช่น TOEFL, TOEIC, IELTS เป็นต้น)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

5	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับความต้องการของนักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ในด้านต่างๆ พร้อมทั้งเพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 1 ท่าน คือ รองศาสตราจารย์ ดร. เพ็ญแข ประจักษ์ปัจฉิม ผู้อำนวยการสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงตามเนื้อหาและภาษา (Face Validity) ของแบบสอบถาม

6. นำแบบสอบถามที่ผู้เชี่ยวชาญให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

7. นำแบบสอบถามที่เสร็จสมบูรณ์แล้วนำไปใช้เก็บข้อมูลจริง

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์ประจำผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษในแต่ละกลุ่มที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง แจกแบบสอบถามแก่นักศึกษาในแต่ละสาขาวิชาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อตอบแบบสอบถาม

2. เก็บแบบสอบถามคืนจากอาจารย์ประจำผู้สอนวิชาภาษาอังกฤษ

3. ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามจำนวน 447 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่ามีแบบสอบถามที่สมบูรณ์และสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ 447 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 โดยใช้ระยะเวลาในการดำเนินการเก็บรวบรวมแบบสอบถามให้แล้วเสร็จระหว่างวันที่ 2-13 กุมภาพันธ์ 2552

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Sciences/Personal computer) โดยมีขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ ข้อมูลนำเสนอในรูปตารางประกอบคำบรรยาย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ดำเนินการตรวจให้คะแนนสอบถามตามระดับ ความพึงพอใจ ดังนี้

1. ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และ ด้านผู้สอน ใช้สถิติแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ

2. ให้คะแนนความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นตามเกณฑ์ ที่กำหนดไว้ ดังนี้

ระดับมากที่สุด	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00
ระดับมาก	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20
ระดับปานกลาง	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40
ระดับน้อย	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60
ระดับน้อยที่สุด	มีค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80

3. นำคะแนนที่คำนวณได้ในข้อ 2 มาหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) โดยรวมรายด้านและรายข้อ ตามตัวแปรอิสระ

4. วิเคราะห์เนื้อหาความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เป็นรายด้าน แล้วแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละของแต่ละด้าน ตลอดจนหาค่าความถี่และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าคะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ค่าเฉลี่ยเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ ข้อมูลและการแปลความหมายการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

สัญลักษณ์ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นในกลุ่มตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีที่มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จำแนกตามเพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา หลักสูตรที่ศึกษา วิชาเอกที่ศึกษา วิชาภาษาอังกฤษที่ลงเรียนในปัจจุบัน และ ประสิทธิภาพสอบวัดระดับความสามารถทางด้านภาษาอังกฤษ (เช่น TOEFL, TOEIC, IELTS เป็นต้น) โดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ ดังปรากฏในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	254	56.80
1.2 หญิง	193	43.20
รวม	447	100
2. อายุ		
2.1 อายุ 17 ปี	6	0.2
2.2 อายุ 18 ปี	115	25.7
2.3 อายุ 19 ปี	230	51.5
2.4 อายุ 20 ปี	74	16.6
2.5 อายุ 21 ปี	15	1.1
2.6 อายุ 22 ปี	7	0.7
รวม	447	100
3. ชั้นปีที่ศึกษา		
3.1 ปีที่ 1	366	81.9
3.2 ปีที่ 2	81	18.1
รวม	447	100
4. หลักสูตรที่ศึกษา		
4.1 4 ปี	439	98.2
4.2 ต่อเนื่อง	8	1.8
4.3 อื่นๆ (โปรดระบุ)...	-	-
รวม	447	100

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน	ร้อยละ
5. วิชาเอกที่ศึกษา		
5.1 วิศวกรรมยานยนต์	67	15
5.2 วิศวกรรมการผลิต	38	8.5
5.3 วิศวกรรมคอมพิวเตอร์	61	13.6
5.4 เทคโนโลยีสารสนเทศ	89	19.9
5.5 การจัดการอุตสาหกรรม	104	23.3
5.6 บริหารธุรกิจญี่ปุ่น	88	19.7
รวม	447	100
6. วิชาภาษาอังกฤษที่ลงเรียนในปัจจุบัน		
6.1 ภาษาอังกฤษ ENL-102	401	91.8
6.2 ภาษาอังกฤษ ENL-202	37	8.3
รวม	447	100
7. ประสิทธิภาพสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ (เช่น TOEFL, TOEIC, IELTS เป็นต้น)		
7.1 เคยสอบ	21	4.7
7.2 ไม่เคยสอบ	426	95.3
รวม	447	100

จากตารางที่ 3 แสดงว่า นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.80) ด้านอายุ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นส่วนมากอายุ 19 ปี (ร้อยละ 51.50) ด้านชั้นปีที่ศึกษา นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นส่วนมากอยู่ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 81.90) ด้านหลักสูตรที่ศึกษา นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นส่วนมากเรียนหลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 98.20) ด้านวิชาเอกที่ศึกษา นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ส่วนมากเป็นนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น เรียนวิชาเอกการจัดการอุตสาหกรรม (ร้อยละ 23.30) ด้านวิชาภาษาอังกฤษที่ลงเรียนในปัจจุบัน นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นส่วนมากลงเรียนรายวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 (ENL-102) (ร้อยละ 91.80) ด้านประสิทธิภาพสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ เช่น TOEFL, TOEIC, IELTS เป็นต้น นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นส่วนมากไม่เคยสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 95.30)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

2.1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ดังปรากฏในตาราง

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยรวมและรายด้าน

ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	N	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
1. ด้านเนื้อหาหลักสูตร	447	3.54	0.56	มาก
2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน	447	3.36	0.63	ปานกลาง
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	447	3.61	0.73	มาก
4. ด้านผู้สอน	447	3.74	0.72	มาก
รวม	477	3.54	0.53	มาก

จากตารางที่ 4 แสดงว่านักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.54$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านผู้สอน มีระดับความพึงพอใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.74$) รองลงมาได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{x} = 3.61$) ด้านเนื้อหาหลักสูตร ($\bar{x} = 3.54$) และด้านกระบวนการเรียนการสอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{x} = 3.36$) ตามลำดับ

ตารางที่ 5 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ด้านเนื้อหาหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
	ด้านเนื้อหาหลักสูตร					
1	ตำราเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน	447	100	3.63	0.83	มาก
2	เอกสารและหนังสือประกอบการเรียนการสอนตรงและมีความเหมาะสมกับรายวิชาที่สอน	447	100	3.70	0.81	มาก
3	เนื้อหาของการเรียนการสอนมีความต่อเนื่องจากง่ายไปสู่ยาก ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดี	447	100	3.72	0.78	มาก
4	เนื้อหาที่สอนในแต่ละชั่วโมงของการเรียนภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมกับผู้เรียน	447	100	3.70	0.81	มาก
5	จำนวนชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ สัปดาห์ละ 2 ครั้งรวม 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีความเหมาะสม	447	100	3.78	0.86	มาก
6	เนื้อหาที่สอนภาษาอังกฤษมีความเหมาะสม					
6.1	การเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม	447	100	3.67	0.81	มาก
6.2	การเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม	447	100	3.53	0.86	มาก
7	การจัดวันและเวลาเรียนภาษาอังกฤษในแต่ละสัปดาห์มีความเหมาะสม	447	100	3.68	0.84	มาก
8	วิธีการจัดนักศึกษาลงเรียนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษโดยยึดคะแนนเรียนเป็นสำคัญมีความเหมาะสม	447	100	3.62	0.86	มาก
9	เนื้อหาของบทเรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้	447	100	3.67	0.85	มาก

ตาราง 5 (ต่อ)

10	เนื้อหาของบทเรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี	447	100	3.61	0.82	มาก
11	ระยะเวลาที่ใช้สอนจนจบรายวิชาของแต่ละภาคเรียนมีความเหมาะสม	447	100	3.65	0.73	มาก
	รวม			3.54	0.56	มาก

จากตารางที่ 5 แสดงว่าด้านเนื้อหาหลักสูตร นักศึกษาศาสน์เทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ข้อ 5 ด้านจำนวนชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ สัปดาห์ละ 2 ครั้งรวม 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีความเหมาะสม ($\bar{x}=3.78$) รองลงมา คือ ข้อ 3 เนื้อหาของการเรียนการสอนมีความต่อเนื่องจากง่ายไปสู่ยาก ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดี ($\bar{x}=3.72$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 6.2 การเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม ($\bar{x}=3.53$)

ตารางที่ 6 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ด้านกระบวนการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับ ความพึง พอใจ
	ด้านกระบวนการเรียนการสอน					
12	มีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้	447	100	3.71	0.79	มาก
13	มีการสอนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติทุกครั้ง	447	100	3.65	0.85	มาก
14	มีการจัดเวลาสอนเสริมให้กับผู้เรียน	447	100	3.61	0.86	มาก
15	มีการจัดชั่วโมงเรียนการฟังและการพูดกับ อาจารย์ชาวต่างประเทศทุกสัปดาห์	447	100	3.73	0.86	มาก
16	มีการฝึกปฏิบัติโดยให้ทำงานค้นคว้าด้วย ตนเอง	447	100	3.47	0.87	มาก
17	มีการให้ทำ Word Bank เพื่อเสริมสร้างการ เรียนคำศัพท์	447	100	3.00	1.29	ปานกลาง
18	มีการประเมินผลการเรียนอย่างเหมาะสม					
18.1	การประเมินผลการสอบมีความเหมาะสม	447	100	3.58	0.83	มาก
18.2	การประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมี ความเหมาะสม	447	100	3.63	0.82	มาก
19	มีการประเมินด้านทักษะภาษาอังกฤษมีความ เหมาะสม					
19.1	การประเมินภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม	447	100	3.61	0.81	มาก
19.2	การประเมินภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม	447	100	3.58	0.82	มาก
	รวม			3.36	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 แสดงว่า ด้านกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 15 มีการจัดชั่วโมงเรียนการฟังและการพูดกับอาจารย์ชาวต่างประเทศทุกสัปดาห์ ($\bar{x}$ = 3.73) รองลงมา คือ ข้อ 12 มีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ($\bar{x}$ = 3.71) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 17 มีการให้ทำ Word Bank เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้คำศัพท์ ($\bar{x}$ = 3.00)

ตารางที่ 7 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาศาสนาเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
	ด้านสื่อการเรียนการสอน					
20	มีการใช้สื่อที่หลากหลายร่วมกับการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังและการอ่านอย่างสม่ำเสมอ	447	100	3.68	0.84	มาก
21	มีการจัดเตรียมห้องปฏิบัติทางด้านภาษารวมทั้งการเตรียมสื่อเอกสารไว้ในห้องสมุดอย่างเหมาะสม	447	100	3.54	0.92	มาก
22	มีการใช้เพลงภาษาอังกฤษขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรมในชั้นเรียนและให้ทำกิจกรรมอื่นๆ เช่นการร้องเพลง การเต้น และการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น เป็นสื่อการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดอย่างเหมาะสม	447	100	3.75	0.96	มาก
23	มีการใช้สื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการสอนเป็นประจำในชั้นเรียน	447	100	3.52	0.99	มาก
	รวม			3.61	0.73	มาก

จากตารางที่ 7 แสดงว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน นักศึกษาศาสน์เทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ข้อ 22 มีการใช้เพลงภาษาอังกฤษขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรมในชั้นเรียนและให้ทำกิจกรรมอื่นๆ เช่นการร้องเพลง การเต้น และการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น เป็นสื่อการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดอย่างเหมาะสม ($\bar{x}=3.75$) รองลงมา คือ ข้อ 20 มีการใช้สื่อที่หลากหลายร่วมกับการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังและการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ($\bar{x}=3.68$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 23 มีการใช้สื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการสอนเป็นประจำในชั้นเรียน ($\bar{x}=3.52$)

ตารางที่ 8 ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนความพึงพอใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ด้านผู้สอน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อ	ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	จำนวน	ร้อยละ	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความพึงพอใจ
ด้านผู้สอน						
24	อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความชำนาญอย่างดีในวิชาที่สอน	447	100	3.84	0.86	มาก
25	อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ดีจึงใจให้อยากเรียน	447	100	3.74	0.86	มาก
26	อาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญแก่การส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียนและพยายามจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้น่าเรียนอยู่เสมอ	447	100	3.70	0.85	มาก
27	อาจารย์ผู้สอนเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษให้แก่ผู้เรียนเสมอ	447	100	3.82	0.86	มาก
28	อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกเนื้อหาใหม่ๆและชักจูงให้ผู้เรียนให้รักการเรียนภาษาอังกฤษอยู่เสมอ	447	100	3.70	0.89	มาก
29	อาจารย์ผู้สอนมีการพัฒนาและนำความรู้ใหม่ๆมาสอนเสมอ	447	100	3.69	0.91	มาก
30	อาจารย์ผู้สอนมีความพยายาม พยายามทำให้ความรู้ผู้เรียนเป็นอย่างดี	447	100	3.78	0.90	มาก
31	อาจารย์ผู้สอนเป็นกันเอง มีความยุติธรรม และเปิดโอกาสให้ซักถามได้เสมอทั้งในเวลาเรียนและนอกชั้นเรียน	447	100	3.87	0.91	มาก
32	อาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญแก่การเรียนภาษาอังกฤษและอธิบายถึงเป้าหมายของการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนเสมอ	447	100	3.84	0.88	มาก
รวม				3.74	0.72	มาก

จากตารางที่ 8 แสดงว่า ด้านผู้สอน นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้มีความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ข้อ 31 อาจารย์ผู้สอนเป็นกันเอง มีความยุติธรรม และเปิดโอกาสให้ซักถามได้เสมอทั้งในเวลาเรียน และนอกชั้นเรียน ($\bar{x}$ = 3.87) รองลงมา มี ข้อที่มีค่าเฉลี่ยเท่ากัน ได้แก่ ข้อ 24 อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความชำนาญอย่างดีในวิชาที่สอน ($\bar{x}$ = 3.84) และข้อ 32 อาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญแก่การเรียนภาษาอังกฤษและอธิบายถึงเป้าหมายของการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนเสมอ ($\bar{x}$ = 3.84) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อ 29 อาจารย์ผู้สอนมีการพัฒนาและนำความรู้ใหม่ๆ มาสอนเสมอ ($\bar{x}$ = 3.69)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ตอบแบบสอบถาม จำนวน 447 คน ได้ให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ดังปรากฏในตาราง

ตารางที่ 9 ค่าความถี่ ร้อยละของคะแนนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น	จำนวนผู้ตอบ	ความถี่	ร้อยละ
ด้านเนื้อหาหลักสูตร	121		
ความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	61		
1. หนังสือมีเนื้อหาเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาด้านภาษาทุกทักษะ		28	23.14
2. เนื้อหาหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้		22	18.18
3. มีเนื้อหาว่างไป ควรจัดเนื้อหาหลักสูตรที่มีความยากมากขึ้น		11	9.09
ข้อเสนอแนะ	40		
1 ควรเน้นทักษะการพูดในชั้นเรียนให้มากขึ้น		18	14.87
2. ควรเปลี่ยนเนื้อหาบทเรียนให้มีความหลากหลาย		11	9.09
3. ควรจัดทำตำราเรียนเอง เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ		7	5.78
4. ควรออกข้อสอบให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้สอน		4	3.30
ด้านกระบวนการเรียนการสอน	120		
ความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	42		
1. การเรียนการสอนมีความเหมาะสมดี		23	19.16
2. วิธีการสอนดีมีความพร้อมทุกด้าน		15	12.5
3. สอนเกินเวลา จัดเวลาสอนไม่เหมาะสม		2	1.66
4. มีวิธีการสอนดึงดูดความสนใจน้อย		2	1.66
ข้อเสนอแนะ	58		
1. อยากให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การฟังเพลง แสดงบทบาทสมมติ ดูวีดีทัศน์ เป็นต้น		19	15.83

ตารางที่ 9 (ต่อ)

2. ควรให้มีการสอนในห้องปฏิบัติการภาษาเพิ่มขึ้น		16	13.33
3. ควรยกเลิกการทำงาน โดยให้หาคำศัพท์ (word bank)		12	10
4. ควรลดจำนวนข้อสอบลงให้เหมาะสมกับเวลา		6	5.00
5. ควรสอน โดยการใช้power point มากขึ้น		5	4.16
ด้านครูผู้สอนและสื่อการเรียนการสอน	129		
ความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ	73		
1. อาจารย์ใจดี สอนสนุก		32	24.80
2. อาจารย์ชาวไทยมีความเป็นกันเองกับนักศึกษาและให้คำแนะนำพร้อมทั้งเอาใจใส่นักศึกษาดี		14	10.85
3. มีการใช้สื่อการสอนที่ดีและมีแบบฝึกหัดให้นักศึกษาได้ทำ		13	10.07
4. อาจารย์ไทยมีความพร้อมในการเตรียมสื่อการสอนที่ดี		11	8.52
5. อาจารย์ชาวต่างประเทศมีมนุษยสัมพันธ์น้อย		3	2.32
ข้อเสนอแนะ	56		
1. ควรให้อาจารย์ชาวไทยและอาจารย์ชาวไทยมีมาตรฐานในการสอนที่เหมือนกัน		16	12.40
2. ควรสอนเนื้อหาโดยเน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้		16	12.40
3. ควรจัดอุปกรณ์และสื่อการสอนให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง		15	11.62
4. อาจารย์ชาวต่างประเทศควรพูดให้ช้าลง		9	6.97
ข้อเสนอแนะอื่นๆ	93		
1. ควรให้นักศึกษาการออกไปพูดหน้าชั้นเรียนบ่อยๆ			
2. ควรมีสื่ออินเตอร์เน็ตช่วยสอน			
3. ควรมีทุนในการสอบTOEICให้นักศึกษา			
4. ควรมีการจัดทัศนศึกษานอกประเทศ			
5. ควรใช้หนังสือเรียนที่มีความยากเพิ่มขึ้นให้เหมาะกับระดับอุดมศึกษา			

จากตารางที่ 9 แสดงว่า นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ตามลำดับคะแนนความถี่ในแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านเนื้อหาหลักสูตร นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจำนวน 121 คน ดังนี้ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นแสดงความคิดเห็นจำนวน 61 คน ได้แก่ หนังสือมีเนื้อหาเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาด้านภาษาทุกทักษะ คิดเป็นร้อยละ

ละ 23.14 (28 คน) เนื้อหาหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ คิดเป็นร้อยละ 18.18 (22 คน) มีเนื้อหาว่างไป ควรจัดเนื้อหาหลักสูตรที่มีความยากมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 9.09 (11 คน) ข้อเสนอแนะ จำนวน 40 คน ได้แก่ ควรเน้นทักษะการพูดในชั้นเรียนให้มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 14.87 (18 คน) ควรเปลี่ยนเนื้อหาบทเรียนให้มีความหลากหลาย คิดเป็นร้อยละ 9.09 (11 คน) ควรจัดทำตำราเรียนเอง เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ คิดเป็นร้อยละ 5.78 (7 คน) ควรออกข้อสอบให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้สอน คิดเป็นร้อยละ 3.30 (4 คน)

2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน นักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 120 คน ดังนี้ นักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นแสดงความคิดเห็นจำนวน 42 คน ได้แก่ การเรียนการสอนมีความเหมาะสมดี คิดเป็นร้อยละ 19.16 (23 คน) วิธีการสอนดีมีความพร้อมทุกด้าน คิดเป็นร้อยละ 12.5 (15 คน) สอนเกินเวลา จัดเวลาสอนไม่เหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 1.66 (2 คน) มีวิธีการสอนดึงดูดความสนใจน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.66 (2 คน) ข้อเสนอแนะ จำนวน 58 คน ได้แก่ อยากให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การฟังเพลง แสดงบทบาทสมมติ ควิทัศน์ เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 15.83 (19 คน) ควรให้มีการสอนในห้องปฏิบัติการภาษาเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 13.33 (16 คน) ควรยกเลิกการทำงานโดยให้หาคำศัพท์ (word bank) คิดเป็นร้อยละ 10.00 (12 คน) ควรลดจำนวนข้อสอบลงให้เหมาะสมกับเวลา คิดเป็นร้อยละ 5.00 (6 คน) ควรสอนโดยใช้ power point มากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 4.16 (5 คน)

3. ด้านครูผู้สอนและสื่อการเรียนการสอน นักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ จำนวน 129 คน ดังนี้ นักศึกษาศาสนาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นแสดงความคิดเห็น จำนวน 73 คน ได้แก่ อาจารย์ใจดี สอนสนุก คิดเป็นร้อยละ 24.80 (32 คน) อาจารย์ชาวไทยมีความเป็นกันเองกับนักศึกษาและให้คำแนะนำพร้อมทั้งเอาใจใส่กับนักศึกษา คิดเป็นร้อยละ 10.85 (14 คน) มีการใช้สื่อการสอนที่ดีและมีแบบฝึกหัดให้นักศึกษาได้ทำ คิดเป็นร้อยละ 10.07 (13 คน) อาจารย์ไทยมีความพร้อมในการเตรียมสื่อการสอนที่ดี คิดเป็นร้อยละ 8.52 (11 คน) อาจารย์ชาวต่างประเทศมีมนุษยสัมพันธ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 2.32 (3 คน) ข้อเสนอแนะ จำนวน 56 คน ได้แก่ ควรให้อาจารย์ชาวไทยและอาจารย์ชาวไทยมีมาตรฐานในการสอนที่เหมือนกัน คิดเป็นร้อยละ 12.40 (16 คน) ควรสอนเนื้อหาโดยเน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ คิดเป็นร้อยละ 12.40 (16 คน) ควรจัดอุปกรณ์และสื่อการสอนให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 11.62 (15 คน) อาจารย์ชาวต่างประเทศควรพูดให้ช้าลง คิดเป็นร้อยละ 6.97 (9 คน)

4. ข้อเสนอแนะอื่นๆ ดังนี้ ควรให้นักศึกษาการออกไปพูดหน้าชั้นเรียนบ่อยๆ ควรมีสื่ออินเตอร์เน็ตช่วยสอน ควรมีทุนในการสอบ TOEIC ให้นักศึกษา ควรมีการจัดทัศนศึกษานอกประเทศ และควรใช้หนังสือเรียนที่มีความยากเพิ่มขึ้นให้เหมาะกับระดับอุดมศึกษา

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น พัฒนาการ สวนหลวง กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้สอน
2. เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษของภาควิชาภาษาอังกฤษสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น พัฒนาการ กรุงเทพมหานคร ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 824 คน ซึ่งสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ได้มีการจัดการเรียนการสอนนักศึกษาจำนวน 3 คณะ ได้แก่ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมศาสตร์ คณะเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยมี 6 สาขาวิชา ได้แก่ วิศวกรรมยานยนต์ วิศวกรรมการผลิต วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการอุตสาหกรรม และบริหารธุรกิจญี่ปุ่น

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 447 คน ที่ได้มาโดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling Technique) นำมาเป็นจำนวน 447 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ชั้นปีที่ศึกษา หลักสูตร ที่ศึกษา วิชาเอกที่ศึกษา วิชาภาษาอังกฤษที่ลงเรียนในปัจจุบัน และประสบการณ์สอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ (เช่น TOEFL, TOEIC, IELTS เป็นต้น)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ใน 4 ด้าน คือ ด้านเนื้อหาหลักสูตร ด้านกระบวนการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านผู้สอน

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ในด้านต่างๆ ทั้ง 4 ด้านพร้อมทั้งเพิ่มเติมในส่วนอื่นๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากอาจารย์ประจำชั้นเพื่อแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาจำนวน 447 ฉบับ และผู้วิจัยได้เก็บแบบสอบถามจากอาจารย์ประจำชั้นได้รับคืน 447 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 เมื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่า มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ได้ 447 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 2-13 กุมภาพันธ์ 2552

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC ทำการวิเคราะห์ค่าสถิติต่างๆ ดังนี้

โดยข้อมูลส่วนตัวของนักศึกษา วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ ข้อมูลที่เป็นความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่แสดงความคิดเห็นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษโดยรวมและรายด้าน ทั้ง 4 ด้าน วิเคราะห์ระดับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น โดยการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และค่าร้อยละ (Percentage)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 447 คน เป็นเพศชาย (ร้อยละ 56.80) เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 43.20) มีอายุ 19 ปี (ร้อยละ 51.50) รองลงมา อายุ 18 ปี (ร้อยละ 25.70) อายุ 20 ปี (ร้อยละ 16.60) อายุ 21 ปี (ร้อยละ 1.1) อายุ 22 ปี (ร้อยละ 0.7) และ อายุ 17 ปี (ร้อยละ 0.2) มีชั้นปีที่ศึกษา ชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 81.9) ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 18.10) มีหลักสูตรที่ศึกษา หลักสูตร 4 ปี (ร้อยละ 98.2) หลักสูตรต่อเนื่อง (ร้อยละ 1.80) มีวิชาเอกที่ศึกษา การจัดการอุตสาหกรรม (ร้อยละ 23.30) เทคโนโลยีสารสนเทศ (ร้อยละ 19.90) บริหารธุรกิจญี่ปุ่น (ร้อยละ 19.70) วิศวกรรมยานยนต์ (ร้อยละ 15.00) วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ (ร้อยละ 13.60) วิศวกรรมการผลิต (ร้อยละ 8.50) มีวิชาภาษาอังกฤษที่ลงเรียนในปัจจุบัน ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 2 (ENL-102) (ร้อยละ 91.80) ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร 4 (ENL-202) (ร้อยละ 8.30) มีประสบการณ์สอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ (เช่น TOEFL, TOEIC, IELTS เป็นต้น) ไม่เคยสอบ (ร้อยละ 95.30) เคยสอบ (ร้อยละ 4.70)

2. ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จากการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลได้ดังนี้

นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษมีระดับความพึงพอใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.54$) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับความพึงพอใจมาก ในระดับมาก ได้แก่ ด้านผู้สอน ($\bar{x}=3.74$) รองลงมา ได้แก่ ด้านสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x}=3.61$) และด้านเนื้อหาหลักสูตร ($\bar{x}=3.54$) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านกระบวนการเรียนการสอน

3. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ สรุปได้ดังนี้

3.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร เรียงลำดับความถี่สูงสุด คือ หนังสือมีเนื้อหาเหมาะสม ครอบคลุมเนื้อหาด้านภาษาทุกทักษะ (28 คน) เนื้อหาหลักสูตรสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (22 คน) ควรเน้นทักษะการพูดในชั้นเรียนให้มากขึ้น (18 คน) มีเนื้อหาง่ายไป ควรจัดเนื้อหาหลักสูตรที่มีความยากมากขึ้น (11คน) ควรเปลี่ยนเนื้อหาบทเรียนให้มีความหลากหลาย (11 คน) ควรจัดทำตำราเรียนเอง เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ (7 คน) ควรออกข้อสอบให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาที่ได้สอน (4 คน)

3.2 ด้านกระบวนการเรียนการสอน เรียงลำดับความถี่สูงสุด คือ การเรียนการสอนมีความเหมาะสมดี (23 คน) อยากให้มีกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การฟังเพลง แสดงบทบาทสมมติ ดูวีดิทัศน์ เป็นต้น (19 คน) ควรให้มีการสอนในห้องปฏิบัติการภาษาเพิ่มขึ้น (16 คน) วิธีการสอนดีมี

ความพร้อมทุกด้าน ควรยกเลิกการทำงานโดยให้หาคำศัพท์ (word bank) (12 คน) ควรลดจำนวนข้อสอบลงให้เหมาะสมกับเวลา (6 คน) ควรสอนโดยการใช้ power point มากขึ้น (5 คน) สอนเกินเวลา จัดเวลาสอนไม่เหมาะสม (2 คน) มีวิธีการสอนดึงดูดความสนใจน้อย (2 คน)

3.3 ด้านครูผู้สอนและสื่อการสอน เรียงลำดับความถี่สูงสุด คือ อาจารย์ใจดี สอนสนุก (32 คน) ควรสอนเนื้อหาโดยเน้นการนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ (16 คน) ควรให้อาจารย์ชาวไทยและอาจารย์ชาวไทยมีมาตรฐานในการสอนที่เหมือนกัน (16 คน) ควรจัดอุปกรณ์และสื่อการสอนให้นักศึกษาได้เรียนรู้ด้วยตนเอง (15 คน) อาจารย์ชาวไทยมีความเป็นกันเองกับนักศึกษาและให้คำแนะนำพร้อมทั้งเอาใจใส่กับนักศึกษาดี (14 คน) มีการใช้สื่อการสอนที่ดีและมีแบบฝึกหัดให้นักศึกษาได้ทำ (13 คน) อาจารย์ไทยมีความพร้อมในการเตรียมสื่อการสอนที่ดี (11 คน) อาจารย์ชาวต่างประเทศควรพูดให้ช้าลง (9 คน) อาจารย์ชาวต่างประเทศมีมนุษยสัมพันธ์น้อย (3 คน)

3.4 ข้อเสนอแนะอื่นๆเพิ่มเติมดังนี้ ควรให้มีการออกไปพูดหน้าชั้นเรียนบ่อยๆ ควรมีสื่ออินเตอร์เน็ตช่วยสอน ควรมีทุนในการสอบ TOEIC ให้นักศึกษา ควรมีการจัดทัศนศึกษานอกประเทศ ควรใช้หนังสือเรียนที่มีความยากเพิ่มขึ้นให้เหมาะกับระดับอุดมศึกษา

การอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น มีประเด็นสำคัญที่นำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่มีความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผลการศึกษาดังนี้

1.1 ด้านเนื้อหาหลักสูตร มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.54$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากเนื้อหาภาษาอังกฤษมีเนื้อหาครอบคลุมทุกทักษะและเสริมสร้างให้ผู้เรียนได้รู้หลักไวยากรณ์ ด้านภาษาศาสตร์สังคม ด้านการใช้คำเชื่อมความสัมพันธ์ของข้อความ และด้านการใช้ยุทธศาสตร์ในการสื่อสาร คาเนลและสเวน (Canale and Swain 1980: 1) นอกจากนั้นการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารได้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์และฝึกภาษาโดยเน้นเนื้อหาที่ทันสมัยและใช้ได้ในชีวิตประจำวันโดยมุ่งการสื่อสารให้มีประสิทธิภาพ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535: 112-115) ส่วนหลักสูตรนั้นได้มีการกำหนดขอบเขตเนื้อหาที่สอน โดยการจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นโครงสร้าง เนื้อหาหลักสูตรที่เน้นสถานการณ์ และเน้นเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่และการสื่อสารความหมาย เอลลิส (Ellis 1987: 185) และข้อที่มีค่าระดับเฉลี่ยด้านความพึงพอใจสูงสุด คือข้อที่ 5 ด้านจำนวนชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ สัปดาห์ละ 2 ครั้งรวม 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีความเหมาะสม ($\bar{X}=3.78$) อาจเป็นเพราะว่านักศึกษามีความชอบเรียนภาษาอังกฤษในแต่ละครั้งที่ไม่ใช่เวลานานมากนัก นักศึกษาชอบ

การฝึกฝนความรู้ในช่วงเวลาที่เหมาะสม เพราะจะได้มุ่งเน้นการสื่อสารโดยการฝึกฝนความรู้ การเรียนรู้แบบบูรณาการ จอห์นสันและมอร์โรว์ (Johnson and Morrow 1981: 60-66)

1.2 ด้านกระบวนการเรียนการสอน มีความพึงพอใจในระดับปานกลาง ($\bar{x}=3.36$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้เรียนได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษมาในระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษามาแล้วจึงทำให้รู้สึกว่าการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาและก่อนอุดมศึกษามีลักษณะใกล้เคียงกันจึงทำให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เพราะว่าการเรียนการสอนนั้นได้มุ่งเน้นด้านวิธีการสอนแบบไวยารณ์และแปล ประกอบบทเรียนและแบบฝึกหัดในแต่ละบทเรียน ประกอบด้วยบทความ หรือข้อความให้นักเรียนอ่าน และอาจจะมีคำศัพท์และไวยารณ์ที่ดึงออกมาให้เห็นชัดเจน (สุมิตรา อังวัฒนกุล 2539: 40-42) และข้อที่มีค่าระดับเฉลี่ยด้านความพึงพอใจสูงสุด คือ ข้อ 15. มีการจัดชั่วโมงเรียนการฟังและการพูดกับอาจารย์ชาวต่างประเทศทุกสัปดาห์ ($\bar{x}=3.73$) อาจเนื่องมาจากนักศึกษาชอบการสนทนาภาษาอังกฤษ โดยเน้นการสื่อสารในชีวิตประจำวันเป็นการเพิ่มพูนความรู้และทักษะความสามารถในการใช้ภาษาอย่างถูกต้องตามหลักภาษาศาสตร์และมีความสามารถในการใช้รูปแบบของภาษา ทำเนียบของภาษาอย่างถูกต้องเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมในสังคมซึ่งประกอบด้วยวัฒนธรรม ฐานะทางสังคม บากแมนและพาล์มเมอร์ (Bachman and Palmer 1982: 450)

1.3 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีความพึงพอใจในระดับมาก ($\bar{x}=3.61$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย โดยสำนักวิชาพื้นฐานและภาษาได้จัดห้องปฏิบัติการทางภาษา (Sound Lab room) ไว้ให้นักศึกษาได้เข้าไปฝึกทักษะการฟัง โดยเน้นการสนทนากับอาจารย์ชาวต่างประเทศเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง และผู้สอนต้องมีความตระหนักถึงความสำคัญของภาษาอังกฤษ จัดบรรยากาศในห้องเรียนให้เป็นภาษาอังกฤษ พยายามให้หัวข้อเรื่องที่สอนอยู่ในความสนใจของผู้เรียน ให้ผู้เรียนมั่นใจว่าใช้ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ เน้นให้ผู้เรียนรับรู้ความสำคัญของการเรียนภาษาอังกฤษ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียน ผู้เรียนอาจขาดความเชื่อมั่นในการเรียน ผู้สอนต้องช่วยให้ผู้เรียนมีความพยายามเรียนอย่างสนุกสนาน รอสท์ (Rost 1994: 146) และข้อที่มีค่าระดับเฉลี่ยด้านความพึงพอใจสูงสุด คือ ข้อ 22. มีการใช้เพลงภาษาอังกฤษขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรมในห้องเรียนและให้ทำกิจกรรมอื่นๆ เช่นการร้องเพลง การเต้น และการแสดงบทบาทสมมติ เป็นต้น เป็นสื่อการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดอย่างเหมาะสม ($\bar{x}=3.75$) ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้เรียนชอบความสุนทรีย์และความสนุกสนานในการเรียนรู้ภาษา ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะฟัง โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ และเกิดความกระตือรือร้นที่จะฟัง เนื้อหาที่ใช้ในการสอนและกิจกรรมที่จัดขึ้นนั้นควรเป็นเนื้อหาและกิจกรรมที่เร้าความสนใจของผู้เรียนนอกจากนี้ควรเป็นกิจกรรมที่ตรงกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเพื่อสามารถนำไปใช้ได้จริงทั้งในและนอกห้องเรียน ริกสัน (Rixon 1989: 63) และมีการสอนให้ผู้เรียนพูดในห้องเรียนเป็นการเสริมและพัฒนาทักษะด้านการ

พูด โดยให้ผู้เรียนได้เตรียมตัว มีการพูดเลียนแบบตัวอย่าง การเลียนแบบประโยคจากครูผู้สอน หรือจากเทปบันทึกเสียงส่วนในระดับการแสดงออกผู้เรียนสามารถจำคำและประโยคได้พอสมควรจะสามารถพูดแสดงความต้องการของตนเองออกไปได้สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ได้ (สุไร พงษ์ทอง เจริญ 2520: 122)

1.4 ด้านผู้สอน มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}=3.74$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สอนได้เน้นการสอนที่มีผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและเข้าใจจิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้เรียนและรู้วิธีการเสนอสิ่งเร้าเพื่อให้ผู้เรียนได้มีแรงจูงใจ และตอบสนองในความต้องการที่จะเรียนวิชาภาษาอังกฤษ การเรียนรู้ของแต่ละบุคคลจะมีประสิทธิภาพได้ขึ้นอยู่กับปัจจัย ด้านสภาพการเรียนรู้และเหตุการณ์ในการเรียนรู้ กาเย่และคณะ (Gagna and others 1988: 14) นอกจากนี้ การที่นักศึกษาได้มีความพึงพอใจด้านผู้สอนในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่าการเรียนรู้ภาษาที่สองกับอาจารย์ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้รับความสนใจและเมื่อได้พูดและใช้ภาษาในชีวิตประจำวันแล้วสามารถเรียนรู้ได้โดยไม่รู้ตัวและมีความสุขกับการเรียนภาษา เป็นการเรียนรู้ภาษาโดยไม่รู้ตัวและผู้เรียนไม่ได้คิดว่ากำลังเรียนภาษาอยู่ เพราะมุ่งที่ใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และไม่ได้เน้นเรื่องกฎเกณฑ์ของภาษา จึงมักไม่รู้ว่าได้เรียนกฎเกณฑ์ภาษาไปแล้วและเมื่อได้ยินภาษาผิดจะรู้สึกได้ แครชเชน (Krashen 1987: 35-40) ข้อที่มีค่าระดับเฉลี่ยด้านความพึงพอใจสูงสุด คือ ข้อ 31. อาจารย์ผู้สอนเป็นกันเอง มีความยุติธรรม และเปิดโอกาสให้ซักถามได้เสมอทั้งในเวลาเรียน และนอกชั้นเรียน ($\bar{x}=3.87$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้สอนมีอิทธิพลต่อผู้เรียนที่อยากจะเรียนรู้ภาษา และการเรียนรู้ของมนุษย์เป็นสิ่งที่สามารถสังเกตได้จากพฤติกรรมภายนอกและเชื่อในทฤษฎีการวางเงื่อนไข โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งเร้าและการตอบสนอง และการให้การเสริมแรง สกินเนอร์ (B.F Skinner 1984: 559) นอกจากนี้มาสโลว์ก็ได้อธิบายเกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจของมนุษย์ต่อการเรียนรู้ภาษาว่า ผู้เรียนทุกคนต้องได้รับแรงจูงใจที่จะทำให้ตนเองไปสู่เป้าหมายในชีวิตและสิ่งแวดล้อมก็เป็นตัววางเงื่อนไขในการสร้างแรงจูงใจของผู้เรียน บอม (Baum, W.M. 2005: 364)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยครั้งนี้พบว่า ความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นโดยรวมอยู่ในระดับมาก แสดงว่านักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นมีความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ดังนั้นเพื่อให้การเรียนการสอนภาษาอังกฤษให้ดีขึ้นและมีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. 1 จากผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษมีความสนใจเรียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร โดยเน้นสื่อการสอนและการลงมือปฏิบัติจริง และสามารถใช้อย่างถูกต้องในชีวิตประจำวันได้ เพราะฉะนั้นทางสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่นควรเน้น

การเรียนการสอนที่สามารถใช้ได้จริงในชีวิตประจำวันและสนับสนุนให้นักศึกษาทำกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดให้มากกว่าเดิมและเสริมให้เรียนในห้องปฏิบัติการทางด้านภาษาเพิ่มขึ้น

1.2 ผลจากการรวบรวมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ ทางสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น ควรส่งเสริมให้ผู้สอนได้นำสื่อนวัตกรรมสมัยใหม่เข้ามาสอน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทางอินเทอร์เน็ต และมีการสอนที่มีความหลากหลาย เพื่อพัฒนาทักษะทั้ง 4 ด้านของผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้

2.1 เนื่องจากการงานวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาเฉพาะนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น จึงควรมีการวิจัยศึกษาความพึงพอใจของบุคคลากรอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ครู-อาจารย์ในสถาบัน เจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษา เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างกลุ่ม

2.2 เนื่องจากการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นหนึ่งในวิชาของสำนักวิชาพื้นฐานและภาษา ฉะนั้นจึงควรมีการวิจัยเพิ่มเติมเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาญี่ปุ่นหรือวิชาอื่นๆของคณะต่างๆด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กรมวิชาการ. (2544). *คู่มือจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- กาญจนา อรุณสุขรุจิ. (2546). *จิตวิทยาทั่วไป*. กรุงเทพมหานคร: บำรุงสาส์น.
- กาญจนา อรุณสุขรุจิ. (2546). “ความพึงพอใจของสมาชิกสหกรณ์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตรไชยปราการจำกัด อำเภอไชยปราการ จังหวัดเชียงใหม่.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กุลทลทิพย์ มาลากุล ณ อยุธยา. (2526). “การศึกษาเปรียบเทียบความพอใจระหว่างผู้อาศัยในแฟลตกับเรือนแถว กรณีโครงการเคหะชุมชนบางบัว 2.” กรุงเทพมหานคร: บัณฑิตวิทยาลัยวิทยานิพนธ์ บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชล่ำ อรรถธรรม. (2543). “การศึกษาความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพังงา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยทักษิณ
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2533). *เทคโนโลยีทางการศึกษา : ทฤษฎีและการวิจัย*. กรุงเทพฯ : โอ.เอส.พรินติ้งเฮาส์.
- ประสิทธิ์ ทรัพย์ศิริกุล. (2543). *ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของอาจารย์โรงเรียนธัญบุรี จังหวัดปทุมธานี*. รายงานการวิจัย กศ.ม (การศึกษาผู้ใหญ่). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรเทพ เมืองแมน. (2544). *การออกแบบและพัฒนา CAI Multimedia ด้วย Authorware*. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- ภณิดา ชัยปัญญา. (2540). *หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีชีวิตไทย*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป.
- ภณิดา ชัยปัญญา. (2541). “ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย.” วิทยานิพนธ์ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

- ภนิกา ชัยปัญญา. (2542). “ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อกิจกรรมไร่นาสวนผสมภายใต้โครงการ
ปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรของจังหวัดเชียงราย.” สาขาส่งเสริมการ
เกษตรกร คณะเกษตรศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยี
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เทพนม เมืองแมน และสวิง สุวรรณ. (2540). พฤติกรรมองค์การ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
- ละเอียด จุฑานันท์. (2541). แนวการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ : ตามหลักสูตร
ภาษาอังกฤษพุทธศักราช 2539 ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 หลักสูตร
มัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพมหานคร : สถาบัน
พัฒนาคุณภาพวิชาการ (พว.).
- วิรุฬ พรรณเทวี. (2542). การออกแบบ. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช.
- วิรุฬ พรรณเทวี. (2542). “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการของหน่วยงาน
กระทรวงมหาดไทยในอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วิมลสิทธิ์ หรรยางกูร. (2526). พฤติกรรมมนุษย์กับการจัดการสิ่งแวดล้อม. กรุงเทพมหานคร:
สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์, ปริญ ลักขิตานนท์และสุกร เสรีรัตน์. (2539). การบริหารการตลาดยุคใหม่.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พัฒนศึกษา.
- สถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น. (2552). คู่มือนักศึกษาประจำปีการศึกษา2552. กรุงเทพมหานคร.
- สุทนต์ มุสิกะทัน. (2541). “ความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรม
สามัญศึกษาจังหวัดราชบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุไร พงษ์ทองเจริญ. (2526). วิธีสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน. กรุงเทพมหานคร:
คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุมิตรา อังวัฒนกุล. (2537). วิจัยการสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2539). วิธีสอนภาษาอังกฤษ. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- _____. (2534). กิจกรรมการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2535). การวิจัยทางการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

- _____. (2535). *วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2536). *แนวคิดและเทคนิควิธีสอนภาษาอังกฤษระดับมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2537). *วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- _____. (2537). *วิจัยการสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- _____. (2539). *วิธีสอนภาษาอังกฤษ*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2531). *การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อภิชัย กุลชา. (2536) *ความพึงพอใจของผู้ปกครองนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดสมุทรปราการ*. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อิสริยา พจนธารี. (2544) *ความพึงพอใจของผู้ปกครองและผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีต่อการจัดการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเลย*. มหาสารคาม: รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อรรถกิจ กรณ์ทอง. (2535). “ความพึงพอใจของประชาชนต่อการจัดการระบบสายตรวจศึกษากรณีสถานีตำรวจภูธร ตำบลภูพิงค์ราชนิเวศ.” การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร การเมืองการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,

ภาษาอังกฤษ

- Apple White, P.B. (1956). *Organization Behavior*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall Inc.
- Apple White, P.B. (1965). *Organization Behavior*. Englewood Cliffs: Prentice-Hall Inc.
- Bachman, L. F., and A.S. Palmer. (1982). "The Construction Validation of Some Competences of Communicative Proficiency." *TESOL Quarterly* 16 (December 1982) : 449 - 463.
- Baum, W. M. (2005) *Understanding behaviorism: Behavior, Culture and Evolution*. Blackwell.
- Bloom. (1966). *Basic Psychology*. Menlo Park : W.A. Benjawning.
- Byrne, Donn. (1980). *It's your turn : 10 Board Games*. Hong Kong : Modern English Publications Ltd.

- Byrne, Donn. (1990). "Process VS Content." *English Teaching in Perspectives*. London : Longman.
- Byne, Donn. (1992). *Teaching Writing Skills*. 5th ed. London : Longman Group Ltd.
- Canale, M., and M. Swain. (1980). "Theoretical Bases of Communicative Approach to Second Language Teaching and Testing." *Applied Linguistic* 17, 6 (November 1980) :1 - 47.
- Costall, A. and Still, A. (eds) (1987) *Cognitive Psychology in Question*. Brighton: Harvester Press Ltd. ISBN 0-7108-1057-1.
- Day, A.J. (1997). *Personal and industrial psychology*. New York : McGraw – Hill Book.
- Ebeling, and Gelman. (1960). "Early Childhood Education." *Encyclopedia of Educational Research* 14 (1960) : 319.
- Ellis, Rod. (1987). *Second Language Acquisition in Context*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Finocchiaro, Mary., and Brumfit, Christopher. (1983). *The Functional – National Approach : Forum Theory to Practice*. New York : Oxford University Press.
- Ferster, C. B., and Skinner, B. F. (1957). *Schedules of reinforcement*. New York: Appleton-Century-Crofts.
- Fortier, L. and J.A. Gagne. (1988). *Larval herring dispersion and survival in the St. Lawrence Estuary: an evaluation of the match/mismatch and member/vagrant hypotheses*. p.1-16.
- Goodman, K.S. (1972). "Reading : A Psycholinguistic Guessing Game." In *The Theoretical Models And Process of Reading*, 507. Edited by H.Singer and R.B.Ruddell. Newark, Delaware :International Reading Association.
- Goodman, K.S. (1982). *Language and Literacy*. London : Routledge and Kegan Paul Ltd.
- Gord, Carter V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Harmer , Jeremy. (1992).*The Practice of English Language Teaching*. London : Longman.
- _____. (1986). *The Practice of English Language Teaching*. New York: Longman Inc.
- Harris, David P. (1969).*Teaching English as a Second Language*. New York : Mc Graw – Hill Inc.
- Heaton, J.B. (1979). *Writing English Language Test*. New York : Longman Inc.
- Johns, Edith L. (1984). *Descriptive Study of Perceived Parental needs of Parents of early Adolescent Children*. Dissertation Abstracts International.
- Johnson, Keith, and Keith Morrow. (1981). *Communication in the Classroom*. London: Longman.
- _____. (1982).*Communicative Syllabus Design and Methodology*. London: Oxford, Pergamon.

- Katzell, Raymond A. (1980). *Work attitudes, motivation, and performance*. Professional Psychology. Vol 11(3), Jun 1980, 409-420.
- Kotler Philip. (1999). *Marketing Management: How to Create, Win and Dominate Market*, A.R. Information & Publication.
- Kotler, P. (1994). *Marketing Management : analysis planning implementation and control*. 8thed. Englewood Cliffs, N.j. : Prentice-Hall.
- Krashen, Stephen D. (1987). "Theoretical Research and Second Language Acquisition Theory." In Methodology in TESOL: A Book of Readings 8 — 15. New York : Newbury House Publishers.
- Krashen, Stephen D., and Robin C. Scarcella. (1980). *Research in Second Language Acquisition*. Massachusette: Newbury House.
- Lado, Robert. (1968). *Language Teaching : A Scientific Approach*. New York : McGraw-Hill Inc.
- Littlewood, William. (1981). *Communicative Language Teaching*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Littlewood, William. (1984). *Foreign and Second Language Learning*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Mills, John A. (2000). *Control: A History of Behavioral Psychology*, Paperback Edition, New York University Press.
- Millet, John D. (1954). *Management in Public service*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Nunan, David. (1991). *Language Teaching Methodology : A Textbook for Teacher*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall Inc.
- Nunan, David. (1995). *Designing Tasks for the Communicative Classroom*. New York : Cambridge University Press.
- _____. (1989). *Designing Tasks for the Communicative Classroom*. Cambridge : Cambridge University Press.
- Paulston, C.B., and M.N. Bruder. (1976). *Teaching English as a Second Language : Techniques and Procedures*. Boston : Wintop Publishers, Inc.
- Powell, D.W. (1983). *Understanding human adjustment: Normal adaptation through the life cycle*. Boston: Little Brown.
- Randall, Charles May. (1986). *Job Satisfaction of Chief Administrative Officers of Teacher Education Programms.*” Dissertation Abstracts International. (1986, July). 48(1): 21-A.
- Raimes, Ann. (1983). *Techniques in Teaching Writing*. England : Oxford University Press.

- Richard, Jack C. (1983). *"Listening Comprehension : Approach, Design, Procedure."* TESOL QUARTERLY 17,2 (June 1983) : 219-240.
- Rixon, Shelagh. (1986). *Developing Listening Skill*. London : Macmillan Publisher Ltd.
- Rosenshine,B. (1986). *"Synthesis of Research or Explicit Teaching."* Educational Leadership 43 (April 1986):47-48.
- Rosenshine, B., and R, Stevens. (1986). *"Teaching Function."* In Handbook of Research on Teaching, 27-29. New York : Macmillian.
- Rost, Michael. (1994). *Introducing Listening*. London : clays.
- Savignon, Sandra J. (1983). *Communicative Competence : Theory and Classroom Practice*. London : Addison Wesley Publishing Company, Ltd.
- _____. (1983). *Communicative Competence : Theory and Classroom Practice*. California :Addison-western Publishing Company.
- Schmidt, Toni, Elissa Gofort , and Kathy Drew. (1975). *"Creative Dramatics and creativity : An Experimental Study."* Educational Theatre Journal 27 (March 1975) :111 — 114.
- Scott, Roger. (1981). *"Speaking."* In *Communication in the Classroom*, 70. Edited by Keith Johnson and Keith Morrow. Essex : Longman Group Ltd.
- Scott, Roger. (1981). *"Speaking in Keith' Johnson and Keith Morrow."* In *Communication in the Classroom*, 70 — 71. London : Longman Group Ltd.
- Skinner, B.F. (1984). *"The operational analysis of psychological terms". Behavioral and brain sciences(Print) 7 (16 Apr 1984), (4): 547–581.*
<http://cat.inist.fr/?aModele=afficheN&cpsidt=9212556>. Retrieved 2008-01-10.
- Tiffin, Mile R. (1996). *Legibility of Print*. Iowa : Iowa State University Press.
- Ulriksen, Janice Joyce. (1997). *"Perception of Secondary School Teachers and Principals Concerning Factors Related to Job Satisfaction and Job Dissatisfaction."* Dissertation Abstracts International (July 1997) : 127-A.
- Underwood, M. (1989). *Teaching Listening*. London : Longman Group Limited.
- Widdowson, H.G. (1979). *Explorations in Applied Linguistics*. London: Oxford University Press.
- _____. (1983). *Teaching Language as Communication*. London :Oxford University Press.
- Williams, Eddie. (1986). *Reading in the Language Classroom*. London : Macmillan Publisher.
- _____. (1995). *Reading in the Language Classroom*. London : Macmillan Publisher.
- Wolman,B.B. (1973). *Dictionary of behavioral science*. New York: Van Nostrand Reinhold.
- Wolman, Rute A. (1960). *"Children Preferences in Picture Story Book Variables."* Journal of Education Research.

★ โปรดตอบคำถามดังต่อไปนี้ อย่างครบถ้วนทุกข้อ คำตอบของท่านไม่มีผลกระทบต่อตัวท่านอย่างใดทั้งสิ้น

★ โปรดตอบคำถามทุกข้อ อย่างครบถ้วน อย่าเว้นว่างไว้แม้เพียงข้อเดียว มิฉะนั้น ข้อมูลที่ได้รับจะเสียหายหมด

แบบสอบถามความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ
ของนักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีไทย-ญี่ปุ่น

ตอนที่ 1 ด้านข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง โปรดเติมคำในข้อความต่อไปนี้ให้สมบูรณ์หรือใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง □ ที่กำหนดให้

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง
2. อายุปี
3. ชั้นปีที่ศึกษา ☐ ปีที่ 1 ☐ ปีที่ 2
4. หลักสูตรที่ศึกษา ☐ 4 ปี ☐ ต่อเนื่อง ☐ อื่นๆ (โปรดระบุ)
5. วิชาเอกที่ศึกษา ☐ วิศวกรรมยานยนต์ ☐ วิศวกรรมการผลิต ☐ วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ ☐ เทคโนโลยีสารสนเทศ ☐ การจัดการอุตสาหกรรม ☐ บริหารธุรกิจญี่ปุ่น
6. วิชาภาษาอังกฤษที่ลงเรียนในปัจจุบัน.....
7. ประสบการณ์สอบวัดระดับความสามารถทางภาษาอังกฤษ (เช่น TOEFL, TOEIC, IELTS เป็นต้น)

☐ เคยสอบ สอบได้คะแนน

☐ ไม่เคยสอบ

ตอนที่ 2 ด้านความพึงพอใจในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

คำชี้แจง โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้แต่ละข้อแล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่าง □
ตรงกับระดับความพึงพอใจของท่านมากที่สุด

5	หมายถึง	มีความพึงพอใจมากที่สุด
4	หมายถึง	มีความพึงพอใจมาก
3	หมายถึง	มีความพึงพอใจปานกลาง
2	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อย
1	หมายถึง	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
ด้านเนื้อหาหลักสูตร					
1. ตำราเรียนภาษาอังกฤษที่ใช้มีความเหมาะสมกับระดับความรู้ของผู้เรียน					
2. เอกสารและหนังสือประกอบการเรียนการสอนตรงและมีความเหมาะสมกับรายวิชาที่สอน					
3. เนื้อหาของการเรียนการสอนมีความต่อเนื่องจากง่ายไปสู่ยาก ทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้ดี					
4. เนื้อหาที่สอนในแต่ละชั่วโมงของการเรียนภาษาอังกฤษมีความเหมาะสมกับผู้เรียน					
5. จำนวนชั่วโมงเรียนภาษาอังกฤษ สัปดาห์ละ 2 ครั้งรวม 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ มีความเหมาะสม					
6. เนื้อหาที่สอนภาษาอังกฤษมีความเหมาะสม					
6.1 การเรียนภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม					
6.2 การเรียนภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
7. การจัดวันและเวลาเรียนภาษาอังกฤษในแต่ละสัปดาห์มีความเหมาะสม					
8. วิธีการจัดนักศึกษาลงเรียนในชั้นเรียนภาษาอังกฤษโดยยึดคะแนนเรียนเป็นสำคัญมีความเหมาะสม					
9. เนื้อหาของบทเรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
10. เนื้อหาของบทเรียนช่วยให้ผู้เรียนสามารถอ่านภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี					
11. ระยะเวลาที่ใช้สอนจนจบรายวิชาของแต่ละภาคเรียนมีความเหมาะสม					
ด้านกระบวนการเรียนการสอน					
12. มีการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้					
13. มีการสอนโดยเน้นการฝึกปฏิบัติทุกครั้ง					
14. มีการจัดเวลาสอนเสริมให้กับผู้เรียน					
15. มีการจัดชั่วโมงเรียนการฟังและการพูดกับอาจารย์ชาวต่างประเทศทุกสัปดาห์					
16. มีการฝึกปฏิบัติโดยให้ทำงานกันกว่าด้วยตนเอง					
17. มีการให้ทำ Word Bank เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้คำศัพท์					
18. มีการประเมินผลการเรียนอย่างเหมาะสม					
18.1 การประเมินผลการสอบมีความเหมาะสม					
18.2 การประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองมีความเหมาะสม					
19. มีการประเมินด้านทักษะภาษาอังกฤษมีความเหมาะสม					
19.1 การประเมินภาคทฤษฎีมีความเหมาะสม					
19.2 การประเมินภาคปฏิบัติมีความเหมาะสม					
ด้านสื่อการเรียนการสอน					
20. มีการใช้สื่อที่หลากหลายร่วมกับการสอนเพื่อพัฒนาทักษะด้านการฟังและการอ่านอย่างสม่ำเสมอ					
21. มีการจัดเตรียมห้องปฏิบัติทางด้านภาษารวมทั้งการเตรียมสื่อเอกสารไว้ในห้องสมุด อย่างความเหมาะสม					
22. มีการใช้เพลงภาษาอังกฤษขณะที่ผู้เรียนทำกิจกรรมในชั้นเรียน และให้ทำกิจกรรมอื่นๆ เช่นการร้องเพลง การเต้น และการแสดง บทบาทสมมติ เป็นต้น เป็นสื่อการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดอย่างเหมาะสม					

ข้อความ	ระดับความพึงพอใจ				
	5	4	3	2	1
23. มีการใช้สื่อคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตในการสอนเป็นประจำ ในชั้นเรียน					
ด้านผู้สอน					
24. อาจารย์ผู้สอนมีความรู้ความชำนาญอย่างดีในวิชาที่สอน					
25. อาจารย์ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ดีช่วยให้อยากเรียน					
26. อาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญแก่การส่งเสริมบรรยากาศการเรียน รู้ในชั้นเรียนและพยายามจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้น่าเรียน อยู่เสมอ					
27. อาจารย์ผู้สอนเป็นตัวอย่างที่ดีในเรื่องการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ให้แก่ผู้เรียนเสมอ					
28. อาจารย์ผู้สอนสอดแทรกเนื้อหาใหม่ๆ และชักจูงให้ผู้เรียนให้รัก การเรียนรู้ภาษาอังกฤษอยู่เสมอ					
29. อาจารย์ผู้สอนมีการพัฒนาและนำความรู้ใหม่ๆ มาสอนเสมอ					
30. อาจารย์ผู้สอนมีความพยายาม พยายามให้ความรู้ผู้เรียนเป็นอย่างดี					
31. อาจารย์ผู้สอนเป็นกันเอง มีความยุติธรรม และเปิดโอกาสให้ ซักถามได้เสมอทั้งในเวลาเรียน และนอกชั้นเรียน					
32. อาจารย์ผู้สอนให้ความสำคัญแก่การเรียนรู้ภาษาอังกฤษและ อธิบายถึงเป้าหมายของการเรียนในวิชาภาษาอังกฤษแก่ผู้เรียนเสมอ					

ตอนที่ 3

ด้านความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

★ ในช่องว่างดังต่อไปนี้ โปรดแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชา

ภาษาอังกฤษของนักศึกษา

1. ด้านเนื้อหาหลักสูตร (เนื้อหา ตำราเรียน และชั่วโมงเรียนเป็นต้น)

.....

.....

.....

2. ด้านกระบวนการเรียนการสอน (วิธีการสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร การสอบ)

.....

.....

.....

3. ด้านครูผู้สอนและสื่อการสอน (การสอนของอาจารย์ทั้งชาวไทยและต่างประเทศ การจัดเตรียมสื่อต่างๆ การจัดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ฯลฯ)

.....

.....

.....

4. ความคิดเห็นอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือ

ผู้วิจัย